

Sveriges officiella
statistik

Skyddad natur

2025-12-31

Skyddad natur 2025-12-31

Producenter:

SCB, Statistiska centralbyrån
Naturvårdsverket

Förfrågningar:

SCB:
Karin Hedeklint
+46 10 479 40 00
mark.vatten.gis@scb.se

Naturvårdsverket:
Olle Höjer
+46 10 698 10 00
olle.hojer@naturvardsverket.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.

Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:

Källa: SCB, Skyddad natur 2025-12-31 MI 41 Rapport 2026:01

Protected Nature 2025

Producers:

Statistics Sweden
Swedish Environmental Protection Agency

Enquiries:

Statistics Sweden:
Karin Hedeklint
+46 10 479 40 00
mark.vatten.gis@scb.se

Swedish Environmental Protection
Agency:
Olle Höjer
+46 10 698 10 00
olle.hojer@naturvardsverket.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.

However, remember to state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, Protected Nature 2025

ISSN: 1654-3947 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2026-MI41BR2601_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

SCB har i samverkan med Naturvårdsverket publicerat årlig officiell statistik om skyddad natur sedan början av 1990-talet. Under senare år har även Havs- och vattenmyndigheten varit delaktiga i arbetet. Till och med referensår 2019 publicerades uppgifterna i ett statistiskt meddelande (SM), för att därefter publiceras i SCB:s rapportformat. Statistiken presenteras även i fristående tabeller, diagram och i en statistiknyhet på SCB:s webbplats.

Sveriges officiella statistik över skyddad natur, som utgör grunden för denna rapport, innehåller uppgifter om skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken. Syftet med statistiken är att beskriva Sveriges markanvändning avseende områdesskydd. Ett skyddat område är ett geografiskt definierat område som är permanent utpekad, reglerat och förvaltad för att uppnå specifika syften och bevarandemål. I rapporten redovisas även skyddade älvar, naturvårdsavtal enligt jordabalken, inomstatliga överenskommelser, samt skogsmark som enbart omfattas av markersättningar. Uppgifterna avser områden som var gällande (det vill säga hade vunnit laga kraft) 2025-12-31.

Varje år görs en specialbearbetning inom ett särskilt tema, som en fördjupning av ett aktuellt ämne inom området skyddad natur. Statistiken inom årliga teman presenteras inte i Statistikdatabasen på SCB:s webbplats. Det är inte årligt återkommande statistik och därför inte officiell statistik.

Årets tema beskriver den nya versionen av Nationella marktäckedata, NMD2023, som är ett viktigt underlag till statistiken över skyddad natur.

SCB i maj 2026

Christina Ekblom
Sektionschef, SCB

Innehåll

Förord.....	1
Sammanfattning	6
Nästan 16 procent formellt skyddad natur 2025	6
Störst ökning av havsarealer.....	7
Tema: Ny version av Nationella marktäckedata	7
Vanligt förekommande begrepp	8
Tema: Ny version av Nationella marktäckedata.....	9
Beskrivning av NMD2023	9
Användning av NMD i statistik över skyddad natur	10
Skillnader mellan NMD2018 och NMD2023	10
Vad visar statistiken?	10
Vad beror skillnaden på?	16
Fyra orsaker till skillnader i areal och klassning	16
Historik – mer än 100 år av skyddad natur i Sverige.....	19
Skyddad natur 1909 till 1999.....	19
Skyddade områden från år 2000	20
Nya skyddade arealer 2025.....	23
Genomsnittlig årlig förändring.....	24
Antal och arealer per skyddsform.....	26
Storleksfördelning.....	26
Skyddad natur i kommuner	27
Nationalparker	31
Naturresevat.....	33
Naturvårdsområden.....	35

Biotopskyddsområden	37
Kungliga nationalstadsparken	40
Natura 2000-områden	42
Två typer av områden	42
Land- och vattenarealer i Natura 2000-områden	43
Utan överlapp av nationalparker eller naturreservat	45
Djur- och växtskyddsområden	46
Skyddade älvar	48
Naturminnen	50
Kulturresevat	51
Naturtyper	52
Samtliga naturtyper	52
Naturtyper i naturreservat och nationalparker	53
De största naturreservaten efter naturtyp	54
Storleksfördelning efter landareal och skogsmark	57
Formellt skyddad skogsmark	59
Skyddsformer inom skogsmark med formellt skydd	60
Med överlapp mellan skyddsformer	61
Utan överlapp mellan skyddsformer	62
Regional fördelning av skogsmark	66
Markägare inom formellt skyddad skogsmark	74
Skydd av marina miljöer	77
Nationellt skydd i marin miljö	80
Befolkning och tillgänglighet	82
Befolkningens avstånd till skyddad natur	82
Tätortsnära skyddad natur	85

Skyddad areal i tätorter	85
Beslut, förvaltning och markägare.....	86
Beslut om naturreservat och naturvårdsområden.....	86
Förvaltare av skyddade områden.....	87
Markägare i naturreservat	88
Brott och förseelser mot områdesskydd.....	90
Internationell statistik och rapportering	91
Global och europeisk statistik	91
Sveriges internationella rapportering.....	93
Sveriges rapportering avseende 2025.....	94
Om statistiken – metod, kvalitet, förklaringar	95
Statistikens ändamål och innehåll	95
Definitioner och förklaringar	96
Skyddsformer.....	96
Naturtyper.....	100
Regionala indelningar	102
Klassificering av markägare	104
Statistikens framställning.....	105
Indata.....	105
Referensdatum.....	108
Bearbetning och beräkning.....	108
Statistikens kvalitet.....	111
Registerkvalitet	111
Förändringar jämfört med föregående års statistik	114
Bra att veta.....	117
Information hos andra myndigheter	117

Tips vid användning av statistiken.....	118
Protected Nature 2025.....	119
Summary	119
List of terms	123

Sammanfattning

Nästan 16 procent formellt skyddad natur 2025

Av Sveriges totala areal var 15,7 procent formellt skyddad i slutet av 2025. Nästan hela den ytan var permanent skyddad enligt miljöbalken, där nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden, nationalstadsparken och Natura 2000-områden ingår. I det tidsbestämda skyddet ingår naturvårdsavtal och Naturvårdsverkets överenskommelse med Fortifikationsverket.

Tabell 0.1. Formellt skyddad natur 2025-12-31, antal och arealer

Skyddsformer	Antal områden	Arealer i hektar				Totalt
		Land	Inlands-vatten	Havsvatten	Land och inlands-vatten	
Miljöbalken, permanent formellt skydd						
Nationalparker	31	634 326	63 754	70 442	698 080	768 522
Naturreservat	5 900	4 390 156	336 484	729 979	4 726 640	5 456 619
Naturvårdsområden	88	109 497	13 434	26 141	122 931	149 072
Biotopskyddsområden i skogsmark	9 019	35 690	9	0	35 699	35 699
Övrigt biotopskyddsområde	147	366	20	249	386	636
Kungliga nationalstadsparken	1	1 805	15	794	1 821	2 614
Natura 2000-områden (SPA och SCI)	4 136	4 753 305	1 043 016	2 174 814	5 796 321	7 971 134
Miljöbalken totalt, utan överlapp	19 322	5 672 371	1 100 508	2 524 221	6 772 879	9 297 100
Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd						
Naturvårdsavtal	6 146	172 471	838	50	173 309	173 360
Inomstatliga överenskommelser						
Fortifikationsverket	56	30 805	1 396	56	32 201	32 257
Samtliga skyddsformer, utan överlapp	25 524	5 854 545	1 102 298	2 524 325	6 956 843	9 481 168
Areal Sverige, inom svenskt territorium		40 962 807	4 039 091	8 190 570	45 001 897	53 192 468
Areal Sverige, inklusive ekonomisk zon (EEZ)		40 962 807	4 039 091	15 555 328	45 001 897	60 557 226

Källa: SCB och Naturvårdsverket

Uppgifterna avser områden som var gällande (hade vunnit laga kraft) 2025-12-31. Inom naturreservat, Natura 2000-områden och områden med naturvårdsavtal ingår arealer utan särskilda restriktioner, till exempel utan föreskrifter mot skogsbruk eller syften kopplade till marina miljöer. Därför kan redovisningen i Tabell 0.1 skilja sig från andra tabeller i rapporten.

Areal för svenskt territorium är beräknad med data från Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning, vektor, uttag i januari 2025. Arealer i Sveriges ekonomiska zon (EEZ) ingår i Natura 2000-områden och i summeringar där Natura 2000 ingår. Arealerna är totaler per skyddsform, inklusive överlapp med andra skyddsformer i tabellen. Endast arealer på rader markerade med text "utan överlapp" (fet stil) är rensad från överlapp mellan skyddsformer. Överlappande arealer inom respektive skyddsform är bortrensade.

Naturvårdsavtal inkluderar områden som omfattas av Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens naturvårdsavtal, vitryggsavtal och ekoparker. Antal områden avser antalet unika objekt i beslut. Flera avtal saknar tillgänglig information om slutdatum. Av Naturvårdsverkets ordinarie avtal 2025 hade 107 avtal, omfattande 2 349 hektar, en kvarvarande löptid på mindre än 15 år. Väntansavtal kan tecknas med markägare inför bildandet av olika typer av formellt skydd. Det ingår inte i statistiken. Vid utgången av 2025 var de 216 till antalet och omfattade 24 979 hektar.

Tabell 0.2. Formellt skyddad natur 2025-12-31, andel (%) av Sveriges totala areal efter typ av miljö

Skyddsformer	Land	Inlands- vatten	Havsvatten	Land och inlandsvatten	Totalt
Miljöbalken, permanent formellt skydd					
Nationalparker	1,5	1,6	0,9	1,6	1,4
Naturreservat	10,7	8,3	8,9	10,5	10,3
Naturvårdsområden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Biotopskyddsområden i skogsmark	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Övrigt biotopskyddsområde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kungliga nationalstadsparken	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Natura 2000-områden (SPA och SCI)	11,6	25,8	14,0	12,9	13,2
Miljöbalken totalt, utan överlapp	13,8	27,2	16,2	15,1	15,4
Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd					
Naturvårdsavtal	0,4	0,0	0,0	0,4	0,3
Inomstatliga överenskommelser					
Fortifikationsverket	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Samtliga skyddsformer, utan överlapp	14,3	27,3	16,2	15,5	15,7

Källa: SCB och Naturvårdsverket

Andel beräknas med uppgifter från Tabell 0.1, på föregående sida. Andelar för Natura 2000-områden och summeringar där Natura 2000-områden ingår, har beräknats med arealer som inkluderar Sveriges ekonomiska zon (EEZ). Andelar kan inte summeras eftersom överlapp mellan skyddsformer förekommer. Statistik rensad från överlappande ytor är markerad med texten "utan överlapp".

Störst ökning av havsarealer

Under 2025 ökade den skyddade arealen med sammanlagt 232 600 hektar (inom de skyddsformer som ingår i tabell 0.1 och 0.2). De nya arealerna fanns framför allt inom havsmiljöer. Av den totala arealökningen var 81 procent hav, 18 procent var landarealer och 1 procent inlandsvatten. De nya havsarealerna fanns till störst del i nya och utökade Natura 2000-områden i Östersjön. Det bildades även en ny nationalpark i marin miljö, Nämndöskärgårdens nationalpark i Stockholms län.

De nya skyddade landarealerna uppgick till 41 500 hektar och fanns till störst del inom nya eller utökade naturreservat belägna i de fjällnära delarna av norra Sverige.

Tema: Ny version av Nationella marktäckedata

Nationella marktäckedata är en digital karta som beskriver Sveriges mark och natur. I statistiken över skyddad natur används den för beräkning av hur skyddade arealer fördelas på olika naturtyper. Statistiken för 2025 har tagits fram med en uppdaterad version av Nationella marktäckedata och rapportens temaavsnitt beskriver vad det innebär för statistiken. Den största förändringen är en ökning av skogsmarken i Sverige, vilket främst antas bero på bättre datakvalitet.

Vanligt förekommande begrepp

Se även avsnitt *Om statistiken – Metod, kvalitet och förklaringar*, från sida 95.

NMD

Nationella marktäckedata, en kartering av Sveriges marktäcke och ett viktigt underlag till statistiken i rapporten.

Typ av miljö

Uppdelning av arealer på de tre kategorierna land, inlandsvatten och hav, baserat på Lantmäteriets topografiska karta i skala 1:10 000 (Topografi 10 nedladdning vektor).

Naturtyp

Uppdelning av arealer på grupperingar som baseras på markklasserna i NMD. Rapporten redovisar oftast en gruppering med 5 eller 6 naturtyper, men i några tabeller är det mer detaljerade naturtyper som redovisas.

Markklass/marktäckeklass

Används vid direkt hänvisning till markklasserna i NMD, främst i tematexten.

Nationella och permanenta skyddsformer

Skyddsformer som regleras i svensk lagstiftning och saknar begränsningar i tid. Här ingår bland annat nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden och Kungliga nationalstadsparken. Natura 2000-områden regleras av europeisk lagstiftning och räknas därmed inte som nationella skyddsformer i statistiken, men däremot som permanent skydd. Naturvårdsavtal är begränsade i tid och därför inte permanent skydd av natur.

Överlappande arealer

Skyddade områden belägna på samma plats. Det förekommer både inom enskilda skyddsformer och mellan olika skyddsformer. Det kan till exempel vara två naturreservat som överlappar varandra, eller att naturreservat överlappas av natura 2000-områden. De arealer som statistiken redovisar är i regel rensade från överlapp, inom samma tabellcell. I redovisningen av beslut och förvaltare ingår överlapp, eftersom områden belägna på samma yta kan ha olika beslutsfattare eller förvaltare.

Fjällregionen/nedan fjällregionen

Fjällregionen är området ovan gränsen för fjällnära skog, enligt avgränsning av Skogsstyrelsen. Fjällnära skog förekommer i delar av Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Dalarnas län. Nedan fjällregionen är hela Sveriges yta som inte omfattas av fjällregionen.

Tema: Ny version av Nationella marktäckedata

NMD är öppen data som kan hämtas på Naturvårdsverkets webbplats. Där finns även mer information om produktion, innehåll och kvalitet: [Nationella Marktäckedata \(NMD\)](#)

Naturvårdsverket har samordnat arbetet med att ta fram alla versioner av NMD. Det har genomförts i samarbete med flera andra myndigheter.

Aktuell och heltäckande kartering av Sveriges marktäckede är något många aktörer inom miljöområdet har behov av. Det är ett viktigt underlag för arbetet med biologisk mångfald, hållbar markanvändning, ekosystemtjänster, samhällsbyggnad- och planering samt klimat och sårbarhet.

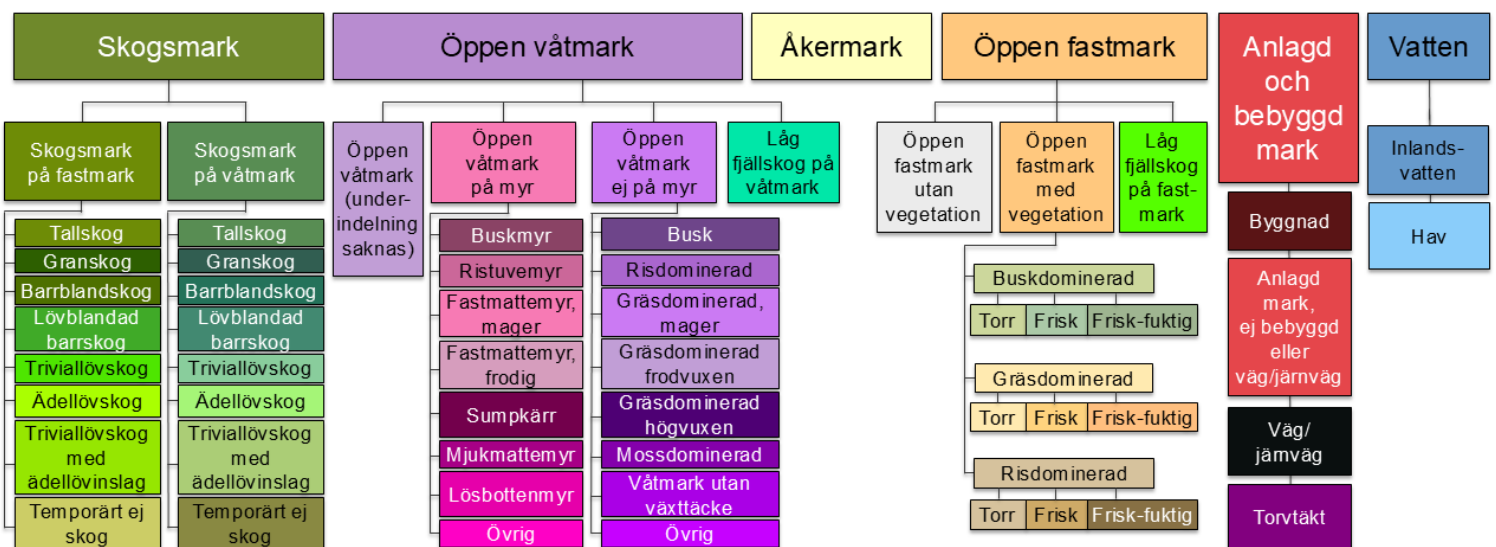
Beskrivning av NMD2023

Nationella marktäckedata (NMD) är en heltäckande marktäckekartering av Sverige, med syfte att ge grundläggande information om landskapet och hur det förändras. Data består av ett raster, det vill säga ett rutnät, som täcker hela Sveriges yta, där varje ruta har storleken 10×10 meter. NMD består av ett basskikt som beskriver marktäcket, samt flera tilläggs-skikt med information om höjd, produktivitet, med mera.

NMD finns i tre olika versioner. Den första versionen (NMD2018 v 1.1) hade referenstidpunkt 2018. I början av 2026 slutfördes produktionen av nya NMD, som har referensår 2023. Den finns i två versioner, där den ena är mer generaliserad med färre klasser (NMD2023 v0.x) och den andra har fler klasser i fyra hierarkiska nivåer (NMD2023 v2.x). I den följande texten är det den andra och mer detaljerade versionen som avses när NMD2023 nämns (version v2.1).

NMD2023 baseras på mer högupplöst laserdata och fler satellitbilder i tätare tidsserier jämfört med NMD2018, vilket ger möjligheter till en högre precision i klassningen. Nytt i NMD2023 är också att huvudklasserna öppen våtmark och öppen fastmark delats in i underkategorier. Finindelningen ger bland annat information om fuktighetsgrad.

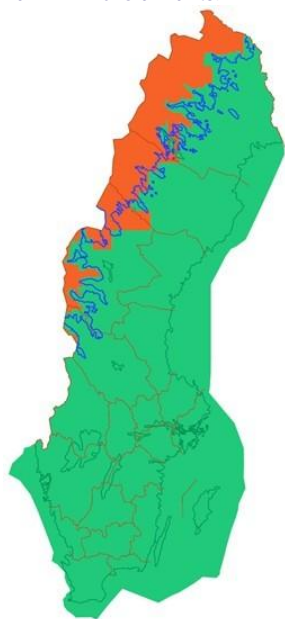
Figur 1.1. Hierarkisk indelning i basskiktet NMD2023 v2.1

Källa: Naturvårdsverket. Bearbetning av Figur 4 i rapporten *Nationella marktäckedata 2023 Basskikt NMD2023 version 2.1* (2026) Naturvårdsverket
De färger som används i figur 1.1 är samma som används i Figur 1.3–1.5 där NMD2023 visas.

Figur 1.2 Täckningsgrad NMD2023

NMD2023 (basskikt och tilläggs-skikt skoglig produktivitet) finns för det gröna området. För det orange-markerade området har NMD2018 använts.

- NMD2018
- NMD2023
- Fjällnära gräns
- Länsgräns

Källa: Naturvårdsverket

Arealer för NMD2023 som presenteras i den här rapporten, är beräknade på den kompletterade version som har tagits fram specifikt för den här statistiken, där områden som saknar nya data har fyllts på med data från NMD2018.

Satellitbilder och höjddata som underlag

Det viktigaste underlaget till NMD är satellitbilder och laserdata. Satellitbilderna är tagna av Sentinel-satelliterna och används till klassificeringen av marktäcket. Laserdata ger detaljerad höjdinformation och används bland annat till att identifiera träd och klassificera skogsmark. Därutöver används tematiska data från flera myndigheter, bland annat från Lantmäteriet för att definiera vad som är land, hav och inlandsvatten.

Användning av NMD i statistik över skyddad natur

I den officiella statistiken över skyddad natur, som presenterats i den här rapportserien (serie SCB MI41 - Skyddad natur), har NMD använts som underlag till statistik över arealer fördelade på naturtyper, från och med den statistik som avser 2018-12-31¹.

Statistik över skyddad natur 2025-12-31, som presenteras i den här rapporten, har beräknats med hjälp av den nya versionen av NMD. Huvudsakliga källor har då varit det mer detaljerade basskiktet i NMD2023 (v2.1) och tilläggs-skiktet med skoglig produktivitet.

Till produktionen av NMD2023 saknades nya laserdata för stora delar av fjällregionen och därför har NMD inte kunnat uppdateras där. Vid beräkningen av arealer för skyddad natur har NMD2023 kompletterats med information från NMD2018, i de områden där den nya karteringen saknas (se figur 1.2). Det gäller både basskiktet och tilläggs-skiktet för skoglig produktivitet.

Skillnader mellan NMD2018 och NMD2023

Vad visar statistiken?

Skillnaderna mellan NMD2018 och NMD2023 visar framför allt en ökning av skogsmarken, samtidigt som våtmark och övrig öppen mark är mindre i de nya data. I den följande jämförelsen har markklasserna i NMD grupperats till sex huvudgrupper som här kallas "naturtyper".

Jämförelsen bygger på den kompletterade versionen av NMD2023, enligt figur 1.2. Det kan antas att en mer heltäckande ny kartering skulle visa större skillnader, särskilt för de naturtyper som är vanligt förekommande i fjällregionen, som låg fjällskog och övrig öppen mark.

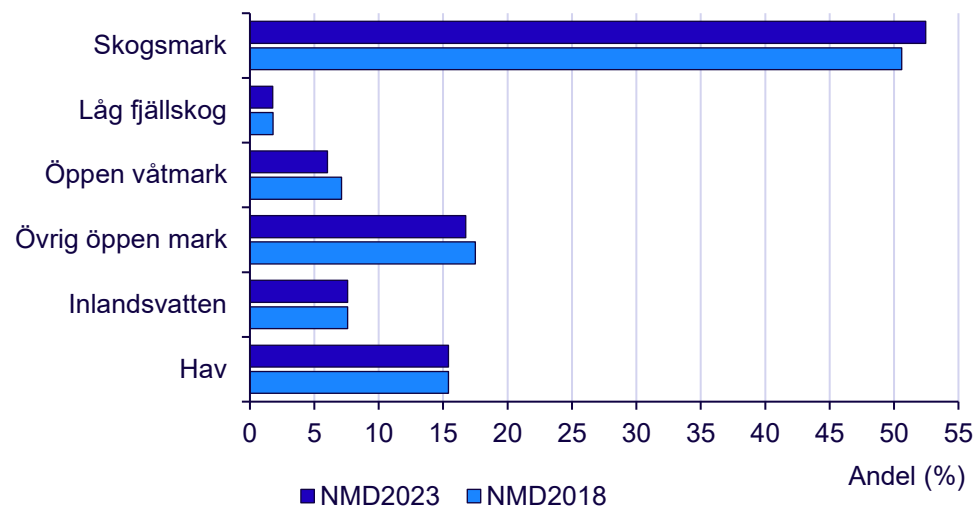
¹ Före 2018 användes registret Kontinuerlig naturtypskartering av skyddade områden (KNAS) för att fördela skyddade arealer på naturtyper. Skillnaden mellan KNAS och NMD2018 har beskrivits i temat för det statistiska meddelandet Skyddad natur 2018-12-31, som finns publicerad på SCB:s webbplats: [Microsoft Word - MI0603_2018A01_SM_MI41SM1901_rev2020-05-14](#)

Drygt 1 miljon hektar mer skogsmark

I NMD2023 är skogsmarken drygt 1 miljon hektar större än i NMD2018, samtidigt som öppen våtmark och övrig öppen mark har mindre arealer i den nya versionen av NMD. Som andelar av Sveriges totala areal har skogsmarken ökat från 51 procent till 52 procent mellan de båda versionerna av NMD. Öppen våtmark har minskat från 7 till 6 procent och övrig öppen mark har minskat från 18 till 17 procent. I övriga markklasser är det endast mindre skillnader.

Diagram 1.1. Skillnader per naturtyp mellan NMD2018 och NMD2023

Andel av total areal för Sverige (exklusive ekonomisk zon)

Naturtyperna utgår från den hierarkiska indelning i basskiktet NMD2023 v2.1, som visas i figur 2.1.

Låg fjällskog avser både fastmark och våtmark.

Övrig öppen mark är åkermark, anlagd och bebyggd mark, samt öppen fastmark med och utan vegetation.

Detaljerade beskrivningar av indelningen finns i Naturvårdsverkets dokumentation av NMD: [Nationella Marktäckedata \(NMD\)](#)

Källa: Naturvårdsverket

Störst förändring för skogsmark

De flesta naturtyper har ungefär samma arealer i båda versionerna av NMD, men för 4 procent av Sveriges totala areal har det skett förändringar av naturtyperna. Den största förändringen avser våtmarker och övrig öppen mark i NMD2018 som har klassificerats som skogsmark i NMD2023.

Förändringsmatrisen i tabell 1.1 visar hur arealer inom de olika naturtyperna har växlat mellan de båda versionerna av NMD. Tabellen visar att:

- Skogsmark i NMD2023 som hade annan klassificering i NMD2018, var till störst del övrig öppen mark (753 800 hektar) eller öppen våtmark (589 800 hektar). En mindre del var klassad som låg fjällskog i NMD2018 (134 400 hektar).
- Skogsmark i NMD2018 som har övergått till annan naturtyp i NMD2023 har främst blivit övrig öppen mark (381 000 hektar). En mindre del har klassats som öppen våtmark (90 700 hektar).
- Låg fjällskog i NMD2023 som hade annan klassificering i NMD2018, var till störst del öppen våtmark (66 200 hektar) eller övrig öppen mark (65 700 hektar).

- Vattenarealen är näst intill oförändrad mellan de båda versionerna av NMD. De största förändringarna avser inlandsvatten i NMD2023, som i 2018 års version var klassat som övrig öppen mark (2 400 hektar) eller våtmark (2 000 hektar). En mindre del av inlandsvattnet i NMD2018 har klassats som öppen våtmark i NMD2023 (2 100 hektar).

Tabell 1.1. Förändringsmatris för naturtyper enligt NMD2018 och NMD2023, arealer i hektar

Rader visar arealer per naturtyp enligt NMD2018 och vad de har omvandlats till i NMD2023. Kolumner visar arealer enligt NMD2023 och vad de klassades som i NMD2018. Diagonalt mörkare rutor är arealer med samma klassificering i både NMD2018 och NMD2023. Avrundat till jämna 100-tal.

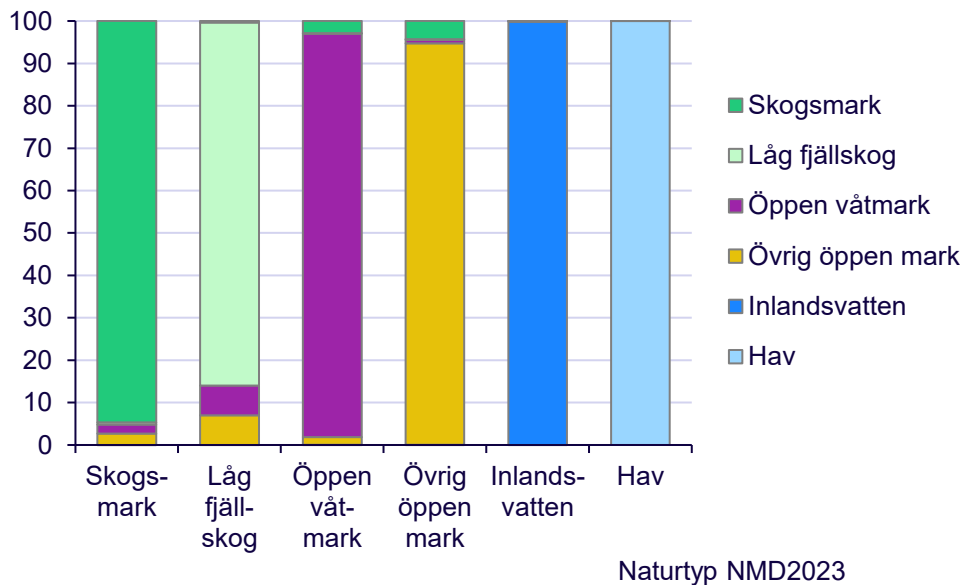
		NMD2023						Totalt 2018
		Skogsmark	Låg fjällskog	Öppen våtmark	Övrig öppen mark	Inlandsvatten	Hav	
NMD 2018	Skogsmark	26 431 700	3 600	90 700	381 000	900	0	26 907 900
	Låg fjällskog	134 400	805 700	4 500	11 500	0	0	956 100
	Öppen våtmark	589 800	66 200	3 050 300	79 900	2 000	100	3 788 400
	Övrig öppen mark	753 800	65 700	57 800	8 433 900	2 400	400	9 314 100
	Inlandsvatten	400	0	2 100	700	4 028 100	0	4 031 400
	Hav	0	0	100	200	0	8 194 300	8 194 700
Totalt 2023		27 910 100	941 300	3 205 600	8 907 200	4 033 400	8 194 900	53 192 500

Källa: Naturvårdsverket

Diagram 1.2. Naturtyper i NMD2018 fördelat på naturtyper i NMD2023

Andel (%) av arealer per naturtyp i NMD2018 (färgerna) fördelat på naturtyper i NMD2023 (staplarna)

Andel (%)

Källa: Naturvårdsverket

Skogsmark är mark inom ett sammanhängande område där träden har en höjd av mer än fem meter och en kronslutenhet av mer än tio procent, eller förutsättningar att nå denna höjd och kronslutenhet utan produktionshöjande åtgärder.

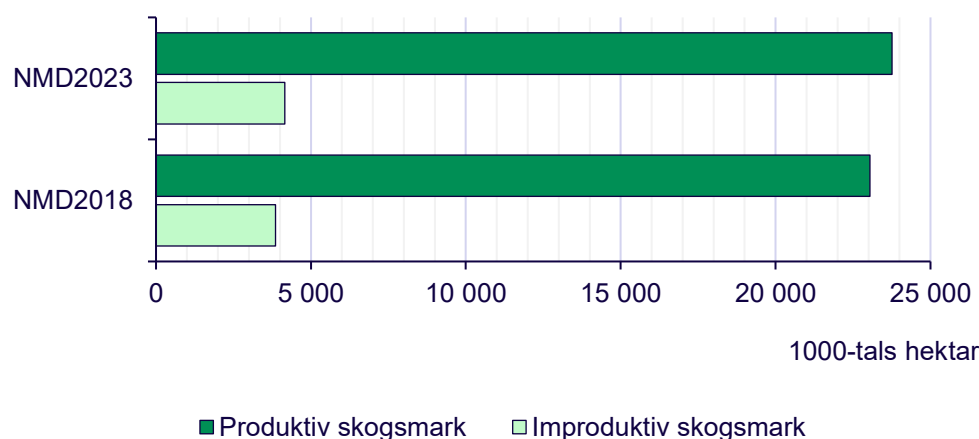
Produktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år.

Improduktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder inte kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år. Med andra ord är det skogsmark som inte är produktiv enligt ovanstående definition.

Mindre andel produktiv skogsmark

NMD:s tilläggsikt med skoglig produktivitet visar var skogen klassas som produktiv eller improduktiv (se beskrivning i marginalen). I NMD2023 är 85 procent av skogsmarken produktiv och 15 procent improduktiv. Enligt NMD2018 var andelen produktiv skogsmark något högre (86 procent). Av skogsmarkens totala arealökning på drygt 1 miljon hektar, mellan de båda versionerna av NMD, var 71 procent produktiv skogsmark och övriga 29 procent var improduktivt.

Diagram 1.3. Skogsmark i NMD2023 och NMD2018, tilläggsikt med skoglig produktivitet
Arealer i 1000-tals hektar fördelat på produktiv och improduktiv skogsmark

Källa: Naturvårdsverket

Stor variation mellan län

Arealen skogsmark varierar mycket mellan Sveriges län. Norrbottens län har 5,3 miljoner hektar skogsmark enligt NMD2023. Det är mer än 32 gånger så mycket som Gotlands län, som med sina 162 400 hektar har den minsta arealen skogsmark av samtliga 21 län.

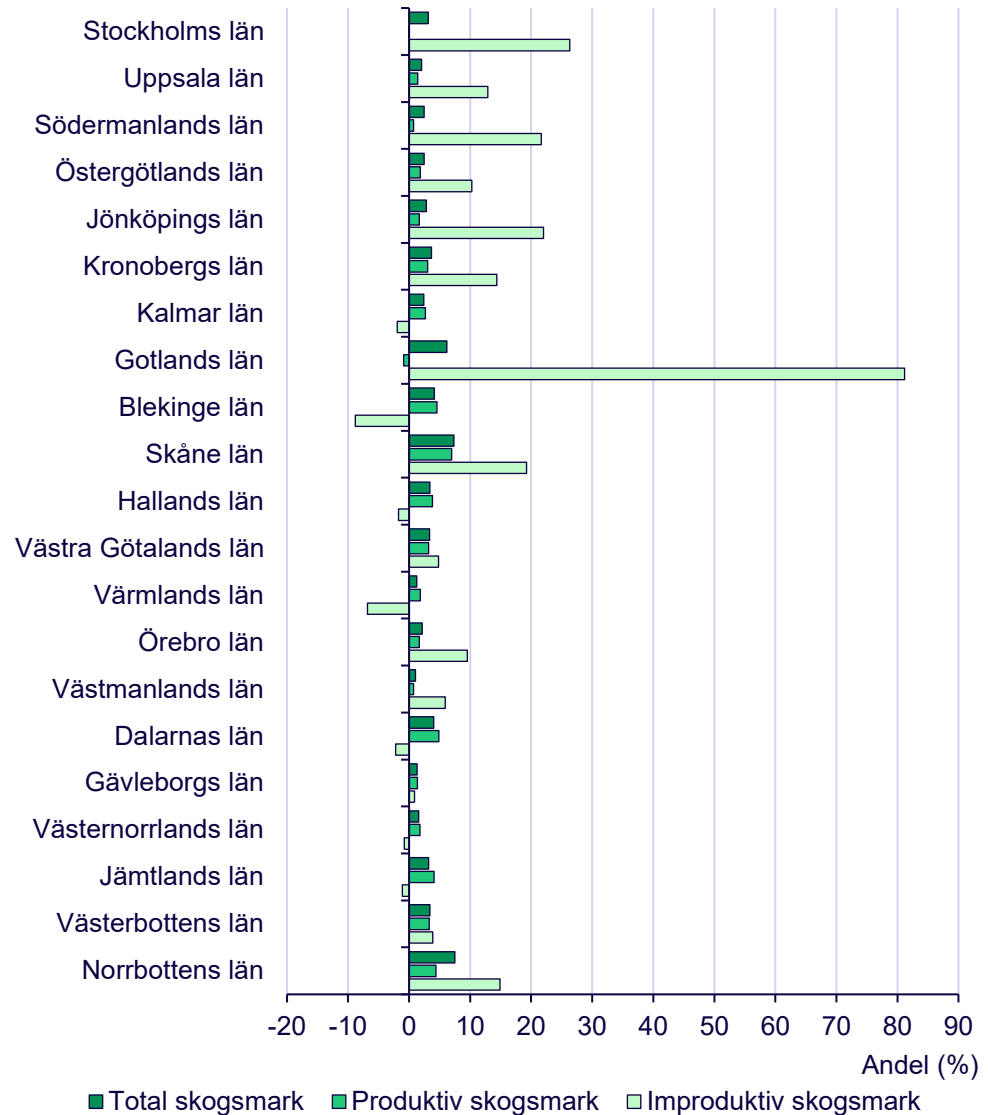
Mellan de båda versionerna av NMD ökar arealen skogsmark inom samtliga län. Norrbottens län hade den största procentuella ökningen i förhållande till skogsmarksarealen i NMD2018, med 8 procents ökning av den totala arealen skogsmark.

Den produktiva skogsmarken ökar i alla län utom Stockholm och Gotland. Där ökar istället den improduktiva skogsmarken kraftigt, med 26 respektive 81 procent i förhållande till arealerna i NMD2018. I övrigt varierar förändringen av improduktiv skogsmark stort mellan länen. I 7 av de 21 länen minskar den improduktiva skogsmarken, samtidigt som flera län visar en kraftig ökning av den här skogsmarkstypen. Förutom de stora ökningarna i Stockholm och Gotland, har Södermanland och Jönköping 22-procentiga ökning av den improduktiva skogsmarken, i förhållande till arealerna i NMD2018.

Diagram 1.4. Förändring i produktiv och improduktiv skogsmark, per län

Procentuell förändring mellan NMD2018 och NMD2023, tilläggs-skikt med skoglig produktivitet

Län

Källa: Naturvårdsverket

Naturtyper i nationalparker och naturreservat

Sveriges nationalparker och naturreservat utgjorde nästan 12 procent av Sveriges totala areal 2025. Mellan de båda versionerna av NMD har naturtyper inom de skyddade områdena ungefär samma typer av skillnader som de totala arealerna i Sverige. Även i de skyddade områdena har andelen skogsmark ökat på bekostnad av öppen våtmark och övrig öppen mark.

När skogsmarken i nationalparker och naturreservat finfördelas efter trädslag visar statistiken en ökning av barrskog med totalt 10 procent mellan de båda versionerna av NMD, medan lövskogen ökar med totalt 2 procent (lövblandad

barrskog ej medräknad). Störst procentuell ökning visar trädslag med mindre arealer, som triviallövskog med ädellövsinslag, som ökar med 72 procent, och barrblandskog, som ökar med 71 procent.

Till skillnad mot de totala arealerna för riket, ökar den improduktiva skogsmarken arealmässigt mer än den produktiva i nationalparker och naturreservat, när de båda versionerna av NMD ställs mot varandra. Inom de skyddade områdena är ökningen av improduktiv skogsmark 11 gånger större än ökningen av produktiv skogsmark.

Tabell 1.2. Förändring av naturtyper inom nationalparker och naturreservat 2025-12-31
Arealer enligt NMD2018 och NMD2023, skillnad i areal och procent (%)

Naturtyp	Areal i hektar			Skillnad mot NMD2018, andel (%)
	NMD2018	NMD2023	Skillnad	
Skogsmark				
Tallskog	494 616	494 225	-391	0
Granskog	610 742	620 099	9 357	2
Barrblandskog	155 510	266 412	110 902	71
Lövblandad barrskog	273 627	270 054	-3 573	-1
Triviallövskog	515 564	516 025	462	0
Ädellövskog	30 543	37 812	7 269	24
Triviallövskog med ädellövsinslag	7 274	12 537	5 263	72
Temporärt ej skog	36 411	22 973	-13 438	-37
Improduktiv skogsmark	956 631	1 062 946	106 315	11
Produktiv skogsmark	1 167 656	1 177 192	9 536	1
varav produktivt ej fjällregion	658 059	685 528	27 469	4
Övrig mark				
Låg fjällskog	517 200	506 735	-10 465	-2
Öppen våtmark	771 236	704 253	-66 983	-9
Åkermark	17 682	16 842	-840	-5
Anlagd och bebyggd mark	9 967	10 106	139	1
Övrig öppen mark ovan fjällnära gräns	1 487 014	1 466 111	-20 903	-1
Övrig öppen mark nedan fjällnära gräns	97 301	80 460	-16 842	-17
Sjöar och vattendrag	399 139	399 123	-16	0
Hav	801 195	801 254	59	0
Total areal	6 225 020	6 225 020	0	0

Källa: Naturvårdsverket

Arealer inklusive skogsmark utan restriktioner mot skogsbruk.

Mer detaljerade beskrivningar finns i Naturvårdsverkets dokumentation av NMD: [Nationella Marktäckedata \(NMD\)](#)

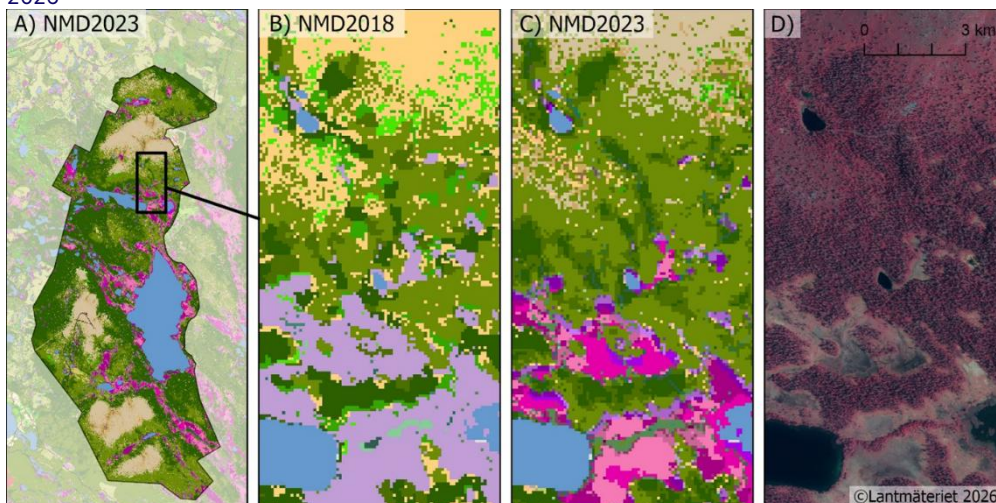
Vad beror skillnaden på?

Skillnader i indata och metoder gör att arealuppgifter baserade på NMD2018 respektive NMD2023 inte alltid bör jämföras direkt mot varandra, för att bedöma hur marktäcket har förändrats mellan de olika åren. Olikheterna kan både bero på faktiska skillnader i landskapet och på orsaker som beror på dataunderlag och metoder i produktionen av NMD. Det pågår fortfarande utvärdering av noggrannheten i NMD2023, men granskningar har redan kunnat visa en ökad detaljeringsgrad i nya NMD jämfört med den tidigare versionen, vilket påverkar den statistik som beskriver marktäcket.

Nedan beskrivs några orsaker till skillnaderna mellan de båda versionerna av NMD. Utöver dem är en stor skillnad i den nya versionen att basskiktet i NMD2023 (v2.1) består av mer än dubbelt så många tematiska markklasser som i den tidigare versionen, NMD2018 (v1.1). De nya klasserna är en finindelning av öppen våtmark och öppen fastmark.

Figur 1.3. Naturresevatet Vittjäkk-Akkanåle i Norrbottens län

A) Hela naturresevatet i NMD2023-klassificering och markering av utsnittet som visas i karta B, C och D. B) Utsnitt med NMD2018. C) Utsnitt med NMD2023. D) Ortofoto IR från Lantmäteriet 2026

Källa: Naturvårdsverket (Karta A, B, C), Lantmäteriet (Karta D)

Figur 1.3 visar exempel på finindelningen av våtmarker (rosa-lila nyanser) i NMD2023 (karta A och C). Kartorna visar även minskning av öppen mark, med gul-beiga nyanser enligt NMD2018 i karta B, som i karta C har blivit färre och mindre enligt NMD2023. Även våtmarkerna är mindre i karta C, samtidigt som skogsmarken är mer utbredd. Ortofotot i karta D är med som referensdata.

Färger för varje markklass visas i figur 1.1.

Fyra orsaker till skillnader i areal och klassning

1. Pixelbaserad kontra segmentbaserad produkt

NMD2018 klassificerades utifrån dominerande marktyp inom hela segment av pixlar. NMD2023 klassificeras utifrån enskilda pixlar, vilket ger fler detaljer i data.

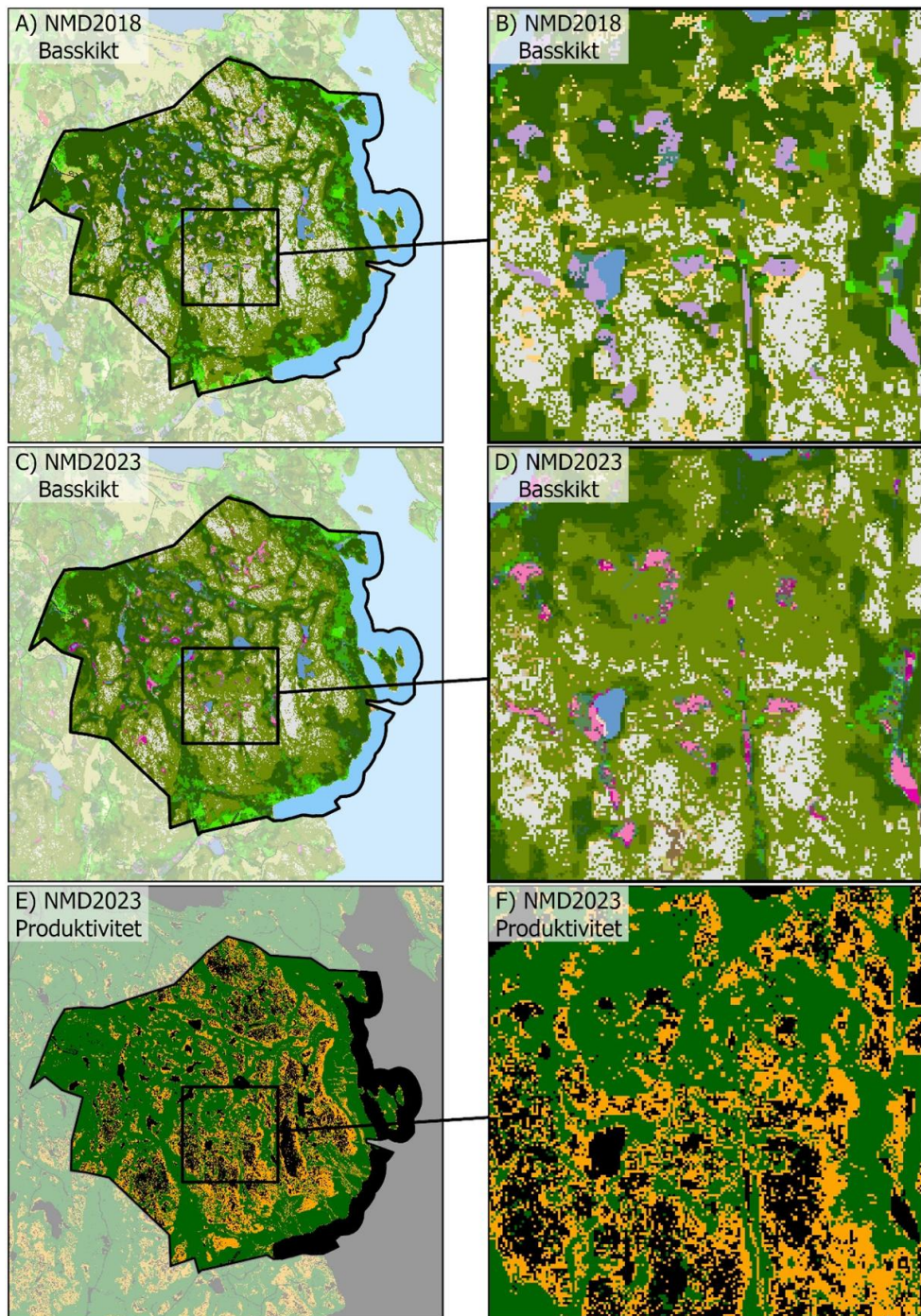
2. Olika upplösningar i laserdata

NMD2018 baserades på laserdata med 0,5 punkter per kvadratmeter, medan NMD2023 baseras på laserdata med 1–2 punkter per kvadratmeter. Den högre upplösningen leder till att fler träd har kunnat identifieras i NMD2023, vilket har gett en mer heltäckande bild av skogens utbredning. Det har fått konsekvensen

att arealen skogsmark har ökat i den nya versionen av NMD, från 27 miljoner hektar i NMD2018 till 28 miljoner hektar i NMD2023. Förändringen bedöms i huvudsak bero på kvalitetshöjningen av data i form av högre punkttäthet.

Figur 1.4. Skuleskogens nationalpark i Västernorrlands län

A) Hela nationalparken med NMD2018-klassificering. B) Utsnitt med NMD2018. C) Hela nationalparken med NMD2023-klassificering. D) Utsnitt med NMD2023. E) Hela nationalparken med tilläggsikt för skoglig produktivitet i NMD2023. F) Utsnitt med tilläggsikt för skoglig produktivitet i NMD2023.

Figur 1.4 visar exempel på förändring i skogsmark mellan olika versioner av NMD. Mer högupplöst laserdata leder till att fler träd identifieras på hållmarker. De gråvita områden som visar öppen fastmark utan vegetation minskar i areal i NMD2023 (karta D) jämfört med NMD2018 (karta B).

Längst ner (karta E+F) visas tilläggsikt för skoglig produktivitet i NMD2023, där produktiv skogsmark redovisas i grönt och improduktiv i orange.

Färger för varje markklass i karta A-D visas i figur 1.1.

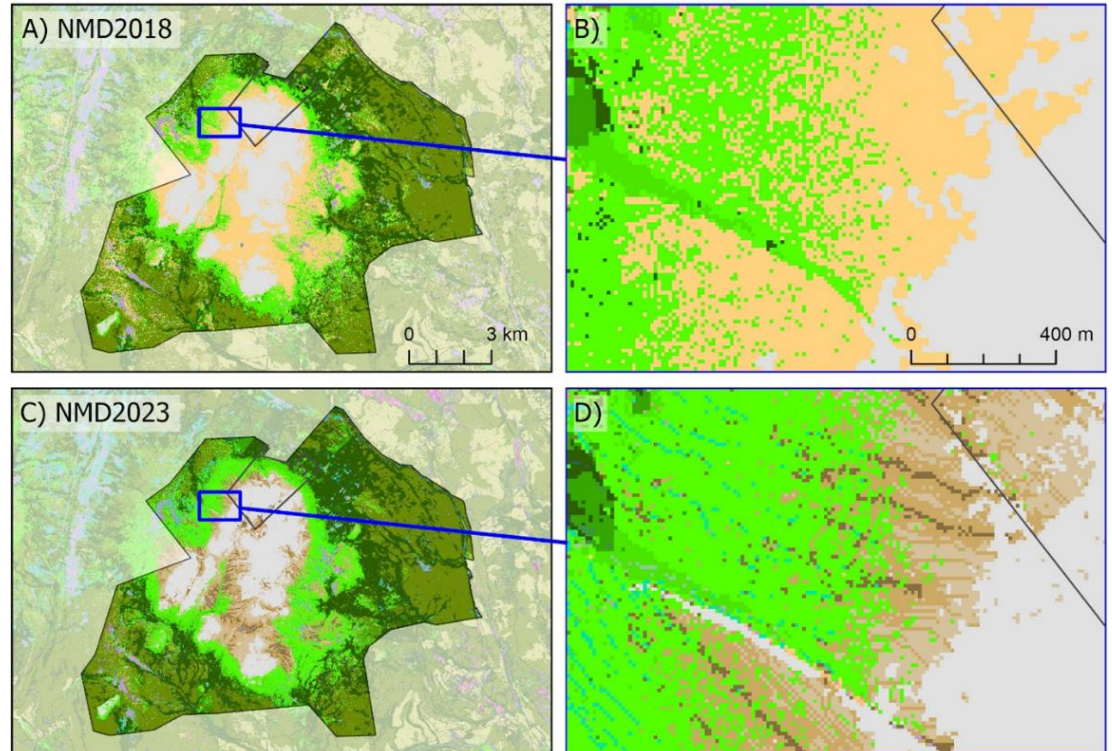
Källa: Naturvårdsverket

3. Avgränsning av vegetation – ökad tillgång till satellitbilder

NMD2023 har tagits fram baserat på fler satellitbilder per säsong jämfört med NMD2018, vilket har gett högre precision vid bedömning av om mark har vegetation eller inte. NMD2023 har mer öppen fastmark med vegetation jämfört med NMD2018.

Figur 1.5 Sonfjällets nationalpark och naturreservatet Nyvallen i Jämtlands län

A) Hela nationalparken med NMD2018-klassificering. B) Utsnitt med NMD2018. C) Hela nationalparken med NMD2023-klassificering. D) Utsnitt med NMD2023

Figur 1.5 visar exempel på förändring i låg fjällskog mellan NMD2018 och NMD2023. Kalfjället visas med vit och gulbeige färg, låg fjällskog på fastmark med ljusast grönt och skogsmark med mörkare gröna färger. Den låga fjällskogen har en större utbredning i NMD2023 (karta C+D) jämfört med NMD2018 (karta A+B).

Färger för varje markklass visas i figur 1.1.

Källa: Naturvårdsverket

4. Skillnader i tematiska data

NMD använder tematiska data från myndigheter för att bilda eller stödja klassificeringen av mark. Till NMD2023 har förändringar i dessa data inneburit vissa skillnader i klassificeringen av mark. En sådan betydande skillnad utgörs av att fler vägar i Nationella vägdatabasen (NVDB) har tillförts och inkluderats i NMD2023, utan att alltid motsvara en verklig ökning (vägarna existerade i verkligheten redan vid referenstiden för NMD2018, men hade då inte förts in i NVDB).

En annan betydande skillnad som inte alltid motsvarar verklig förändring är att Skogsstyrelsen till NMD2023 infört en ny metod för kartering av utförda avverkningar, där avlövad och snötäckt skogsmark riskerar att karteras som avverkad i högre grad än till NMD2018.

Historik – mer än 100 år av skyddad natur i Sverige

Figur 2.1. Årtal av betydelse för skyddad natur

1909

De första nationalparkerna bildas.

1912

De första naturreservaten bildas.

1964

Naturvårdslagen gör det enklare att bilda naturreservat.

1978

Urskogsinventeringen inleds.

1988

Stora fjällurskogar blir naturreservat.

1992

Sverige skriver under konventionen om biologisk mångfald, som blir vägledande för skydd av natur.

1995

Sverige blir en del av EU:s nätverk för skyddad natur, kallat Natura 2000.

1999

Riksdagen antar 15 miljö kvalitetsmål och Miljöbalken träder i kraft. Den ersätter äldre lagar inom miljö rättsområdet.

Skyddad natur 1909 till 1999

Sverige har skyddat naturområden i mer än 100 år. 1909 antog riksdagen en lag om nationalparker och bildade de nio första nationalparkerna. Flera av dem omfattade stora arealer i de fjällnära delarna av landet. Sveriges skyddade natur dominerades därefter länge av naturtyper som återfinns i fjällen.²

De första naturreservaten bildades 1912. Då bestod skyddstypen endast av mindre arealer. Det var först på 1960-talet som arealerna ökade, i och med att ny lagstiftning möjliggjorde bildande av fler och större naturreservat. Det innebar ett ökat skydd av andra naturtyper än de fjällnära. Statistiken visar att arealer av skogsmark, våtmarker, inlandsvatten och hav började öka kraftigt under den andra halvan av 1900-talet.

I slutet av 1900-talet genomfördes flera insatser med stor betydelse för den skyddade naturens utveckling i Sverige. Det första var den landsomfattande urskogsinventeringen som utfördes i Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens regi från 1978 och några år framåt. Inventeringen utgjorde underlag för ett utökat skydd av skogsmark och förde med sig kraftigt ökade arealer av naturreservat. Bland annat länsstyrelserna i Västerbotten och Norrbotten beslutade att skydda flera mycket stora fjällurskogar. Urskogsinventeringen var det första egentliga planeringsunderlaget för skydd av värdefulla skogar.

1995 blev Sverige en del av Natura 2000-nätverket och fick med det en ny skyddsform. Natura 2000 är ett nätverk av skyddade områden i hela EU och används som ett verktyg för att nå målet i EU:s art- och habitatdirektiv med syftet att bibehålla biologisk mångfald. För att nå målet ska EU-länder utse särskilt skyddsvärda områden. Områden kan även pekas ut enligt EU:s fågeldirektiv.

1999 fattade Sveriges riksdag beslut om de nationella miljömål som sedan dess har varit vägledande för den svenska miljöpolitiken och i arbetet med miljöfrågor i det svenska samhället. Flera av målen har koppling till skydd av områden, bland annat *myllrande våtmarker*, *storslagen fjällmiljö* och *levande skogar*. Samma år

² Naturvårdsverket beskriver historiken i publikationen Svenskt Naturskydd 100 år, <https://naturvardsverket.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1610122&dswid=7461>

trädde den svenska miljöbalken i kraft, med tydliga riktlinjer för skydd av natur. Bland annat fick enskilda kommuner möjlighet att bilda skyddade områden.

Från 1999 till 2000 ökade de skyddade arealerna med mer än 600 000 hektar, genom kompletteringar av Natura 2000-områden och att stora skyddade områden i Norrbottens län, kopplade till dåvarande Domänverket, ombildades till naturreservat.

Samtliga diagram i serien, från 2.1 till 2.7, visar arealer utan överlapp, utifrån gällandedatum (laga kraft).

Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum. Se även avsnittet Om statistiken.

Flera Natura 2000-områden överlappar nationalpark och naturreservat. Vid överlapp mellan skyddsformer redovisas de i ordningen:

1. nationalpark
2. naturreservat/naturvårdsområde
3. Natura 2000-område (SCI)

Två typer av Natura 2000

Det finns två typer av Natura 2000-områden.

SPA står för *Special Protection Areas* och är särskilda skyddsområden för vissa fågelarter.

SCI står för *Sites of Community Interest* och är områden av gemenskapsintresse för andra artgrupper av växter och djur samt naturtyper.

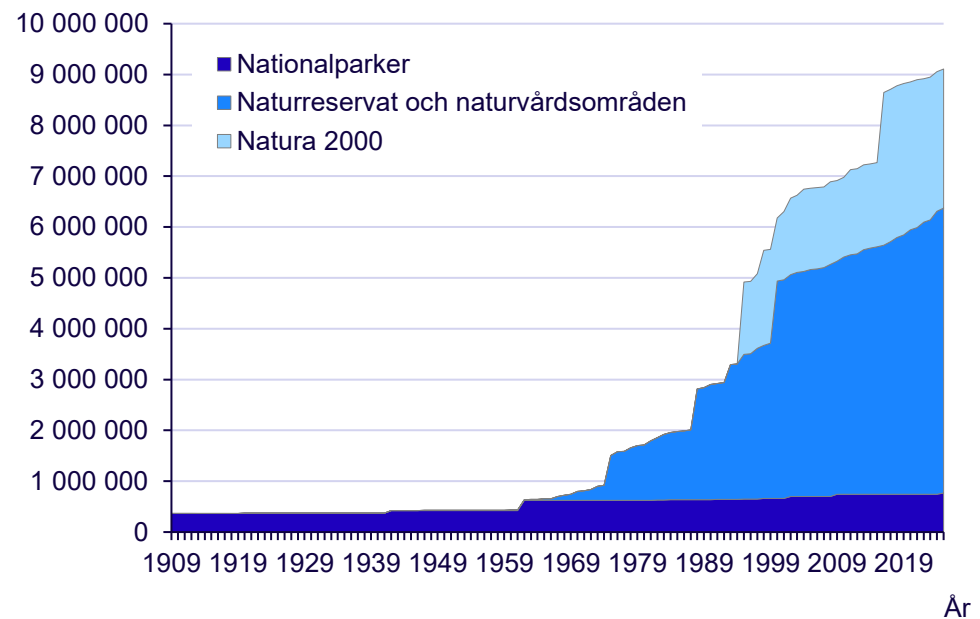
Många områden är föreslagna som både SPA och SCI och överlappar därför varandra.

I det här avsnittet ingår endast arealer inom SCI.

Diagram 2.1. Skyddad natur per skyddsform, ackumulerad areal 1909-2025

Totalareal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet SCI)

Areal i hektar

Källa: Naturvårdsverket

Diagram 2.1 visar tillväxten av totala arealer skyddad natur fördelade på olika skyddsformer. Arealen för nationalparker har förändrats väldigt lite sedan 1909, medan framförallt naturreservaten har växt kraftigt sedan 1970-talet. Natura 2000-områden innebar ett stort tillskott av skyddad areal från 1990-talet.

Skyddade områden från år 2000

Mellan 2000 och 2025 har det bildats nya skyddade områden med en sammanlagd areal på mer än 3,5 miljoner hektar. Mer än hälften av den arealen utgörs av hav. De största arealerna hav skyddades 2016, när flera större Natura 2000-områden och naturreservat i marin miljö bildades eller utökades. De omfattade sammanlagt 1,4 miljoner hektar och fanns framför allt utanför Skånes, Kalmars och Gotlands kust, till stora delar belägna i Sveriges ekonomiska zon.

Den näst vanligaste naturtypen i områdena bildade sedan 2000 är skogsmark och låg fjällskog, som stod för 19 procent av den totala arealen nybildat skydd sedan

2000. De största nytillkomna arealerna skogsmark och låg fjällskog dateras till 2024, då det tillkom runt 70 000 hektar. Stora ökningar gjordes även 2002 och 2004.

Inlandsvatten är den tredje vanligaste naturtypen i områdena bildade sedan 2000, med 16 procent av deras totala areal. De största ökningarna av inlandsvatten finns framför allt i områden som bildades 2000 och 2002. Övrigt i fjällregionen står för 6 procent, öppen våtmark för 5 procent och övrigt nedan fjällregionen för 2 procent av arealerna i de områden som har bildats sedan 2000.

Diagram 2.2 visar tillväxten av arealer skyddad natur fördelad på naturtyper. Skyddet av skogsmark och öppen våtmark ökade kraftigt under 1990-talet, medan arealen skyddad hav hade sin största ökning på 2010-talet.

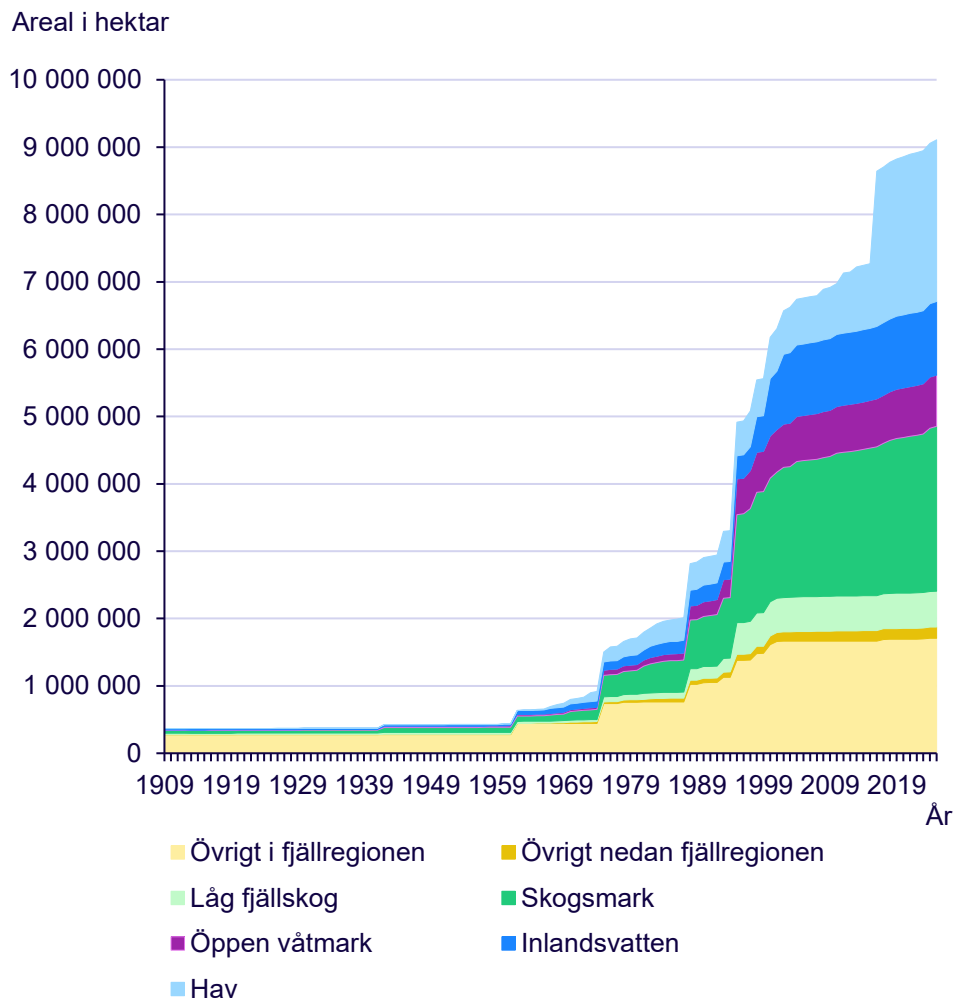
Diagram 2.2. Skyddad natur per naturtyp, ackumulerad areal 1909–2025
Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (SCI)

Naturtyperna som visas i diagram 2.2 till 2.9 har bildats genom en gruppering av markklasserna i den sammanslagna versionen av NMD2018 och NMD2023 (se figur 1.1 och 1.2 i temasektionen).

Låg fjällskog avser både fastmark och våtmark.

Övrig mark är åkermark, anlagd och bebyggd mark, samt övrig öppen mark med och utan vegetation.

Ytterligare beskrivning av varje naturtyp ges i avsnittet Om statistiken.

Källa: Naturvårdsverket

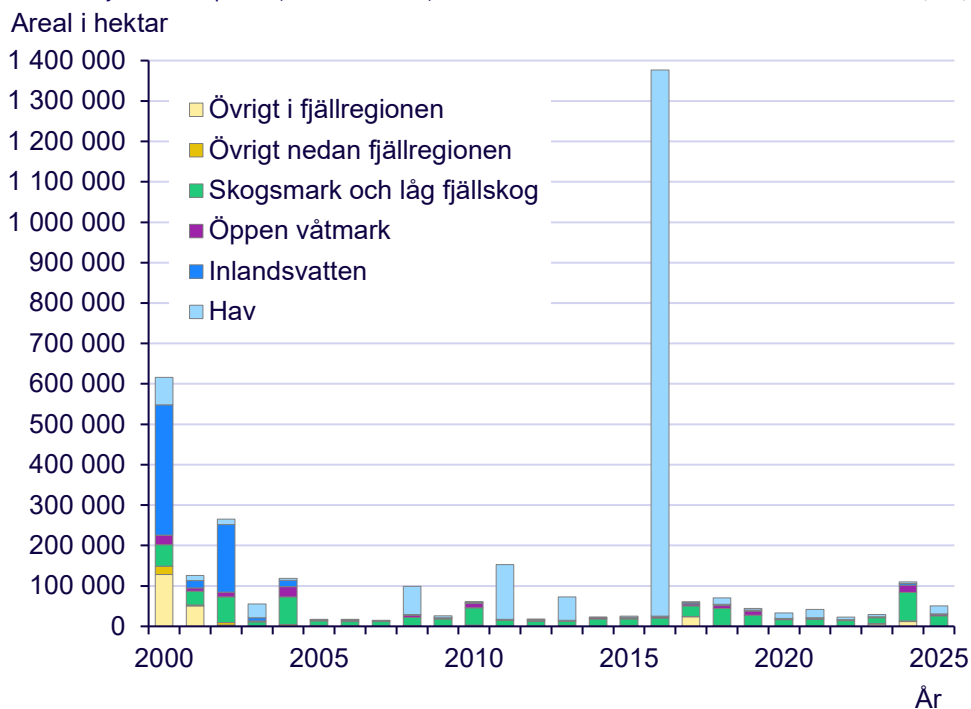
Diagrammet visar skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

Diagram 2.3 - 2.6 visar utökningar av redan gällande områden på det år som området bildades och först blev gällande. Områden som blev gällande före 2000 syns därför inte. Till exempel har 2020 års utökning av naturreservatet Svenska Högarna registrerats på 1976, som är reservatets ursprungliga gällandedatum. Den utökade arealen ingår inte i diagram 2.3.

Se även avsnittet Om statistiken.

Diagram 2.3. Nya skyddade områden 2000–2025

Arealer i nya nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (SCI)

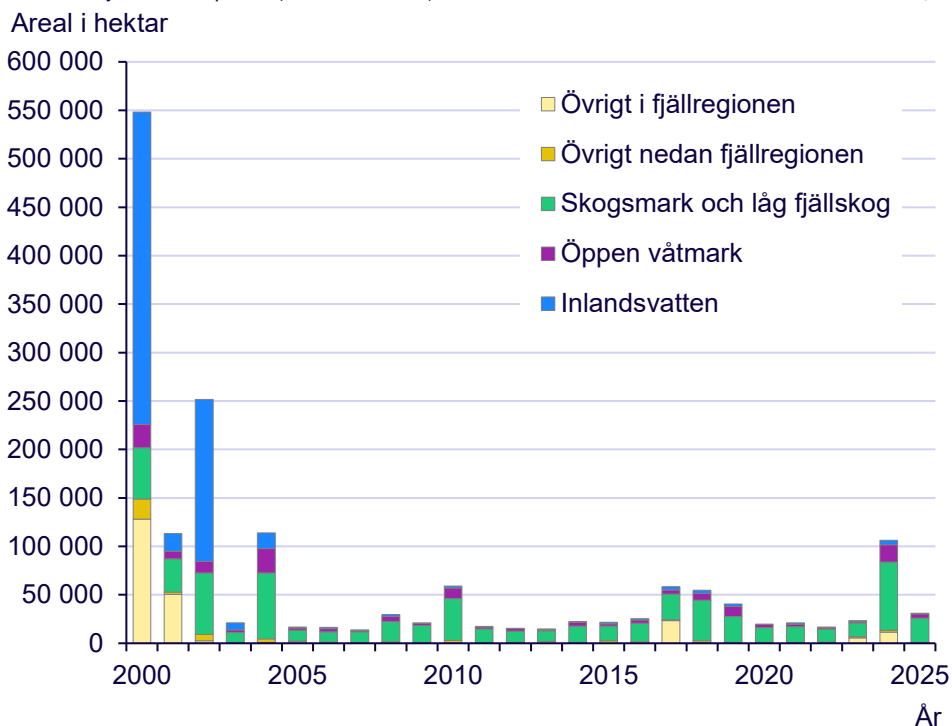

Källa: Naturvårdsverket

Syftet med diagram 2.4 är att tydligare visa andra naturtyper än de havsarealer som dominerar i diagram 2.3. När havsarealer inte redovisas framgår framför allt en stor ökning av inlandsvatten 2000 och 2002. Därefter utgör skogsmark ett dominerande inslag i de nya skyddade områdena.

Diagram 2.4. Nya skyddade områden på land och i inlandsvatten, 2000–2025

Arealer i nya nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (SCI)

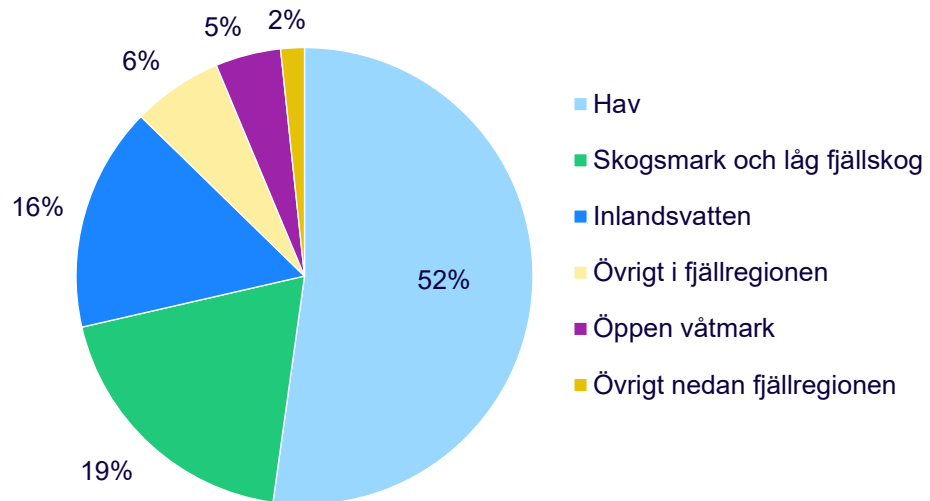

Källa: Naturvårdsverket

Diagram 2.5 visar att mer än hälften av den nya arealen 2000–2025 utgjordes av hav. Därefter var skogsmark vanligast, följt av inlandsvatten.

Diagram 2.5. Naturtyper i nya skyddade områden 2000–2025

Andel per naturtyp i nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (SCI)

Källa: Naturvårdsverket

Diagrammet avser endast områden som har blivit gällande från och med 2000. Utökningar av äldre områden ingår inte.

Nya skyddade arealer 2025

Under 2025 ökade den skyddade arealen med både nya områden och utökningar av redan gällande områden. Sammanlagt ökade arealen med nästan 110 000 hektar inom samtliga skyddsformer som redovisas i det här avsnittet. Arealen för helt nya områden som blev gällande under 2025 uppgick till knappt 51 000 hektar. Mer än hälften av den nya arealen var därmed utökningar av äldre områden, till övervägande del inom skyddsformen Natura 2000 SCI.

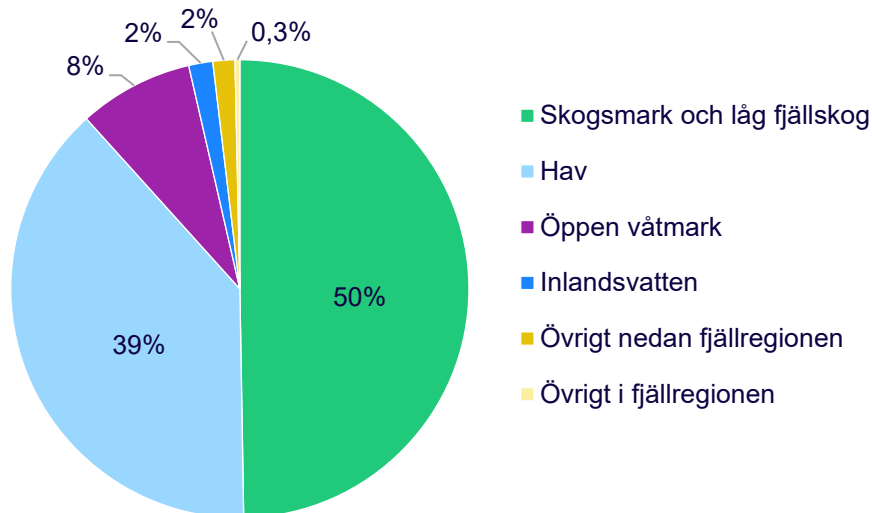
Arealen för helt nya områden 2025 domineras av naturtyperna skogsmark och hav. 50 procent av arealen var skogsmark inklusive låg fjällskog och 39 procent var hav. Öppen våtmark utgjorde 8 procent av arealen i den nya områdena.

Av den ackumulerade arealen för alla områden som har skyddats sedan 1909, utgör skogsmark och låg fjällskog 33 procent. Havsarealerna står för 26 procent och övrig mark i fjällregionen utgör 19 procent.

Diagram 2.6 avser endast områden som har blivit gällande under 2025. Utökningar av äldre områden ingår inte.

Diagram 2.6. Naturtyper i nya skyddade områden 2025

Andel per naturtyp i nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (SCI)

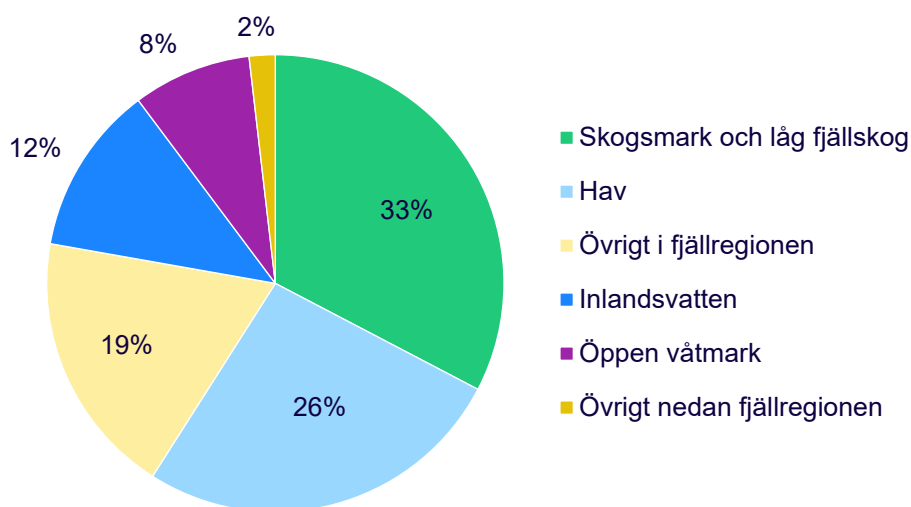
Källa: Naturvårdsverket.

Diagram 2.7 visar fördelning av naturtyper på den totala arealen som har skyddats sedan 1909.

Skogsmark och låg fjällskog är den största kategorin, följt av hav och övrigt ovan fjällnära gräns.

Diagram 2.7. Skyddad natur per naturtyp, andel av total ackumulerad areal 1909–2025

Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (SCI)

Källa: Naturvårdsverket

Genomsnittlig årlig förändring

Från 2006 till 2025 har den genomsnittliga ökningen av skyddade arealer varierat mellan 72 000 och 289 000 hektar per år, när tidsperioden delas upp i fyra femårsperioder. Ökningen avser både nya och utökade områden inom skyddsformerna nationalparker, naturreservat och Natura 2000 (SCI). Två tredjedelar av den totala arealen för hela tidsperioden utgörs av hav. Därefter är skogsmark den vanligaste naturtypen.

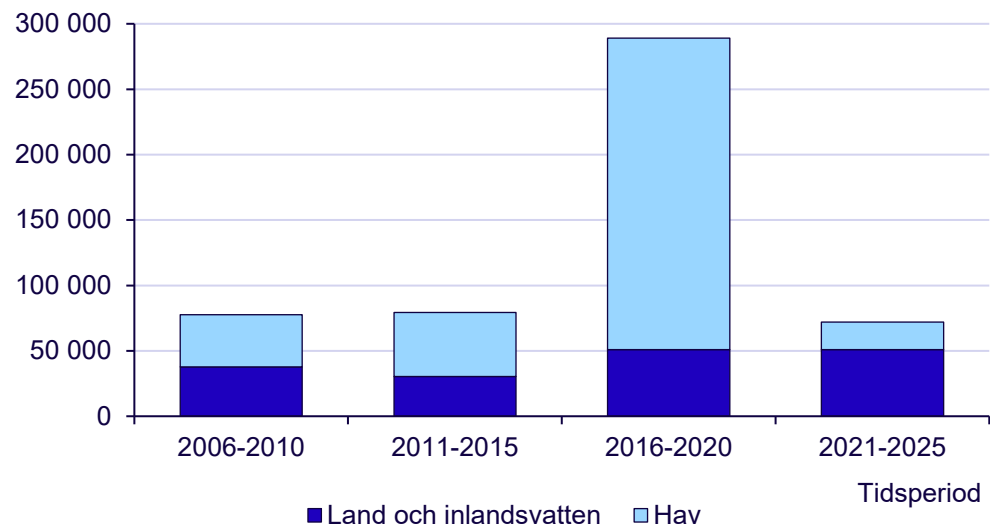
Den skyddade arealen ökade som mest under perioden 2016–2020, då stora havsområden skyddades som naturreservat eller Natura 2000-områden. Det avsattes även stora arealer hav under de två tidigare femårsperioderna. Under perioden 2021–2025 har skydd av skogsmark och låg fjällskog ökat mest, med i genomsnitt 35 000 hektar per år.

Diagram 2.8 och 2.9 visar nya skyddade arealer fördelade på fyra femårsperioder från 2006 till 2025. Här ingår samtliga arealer som har tillkommit under hela perioden, både i helt nya områden och utökningar av redan gällande områden.

Diagram 2.8. Nya skyddade arealer, förändringstakt 2006–2025

Genomsnitt per år i nationalparker, naturreservat och Natura 2000-områden (SCI)

Areal i hektar

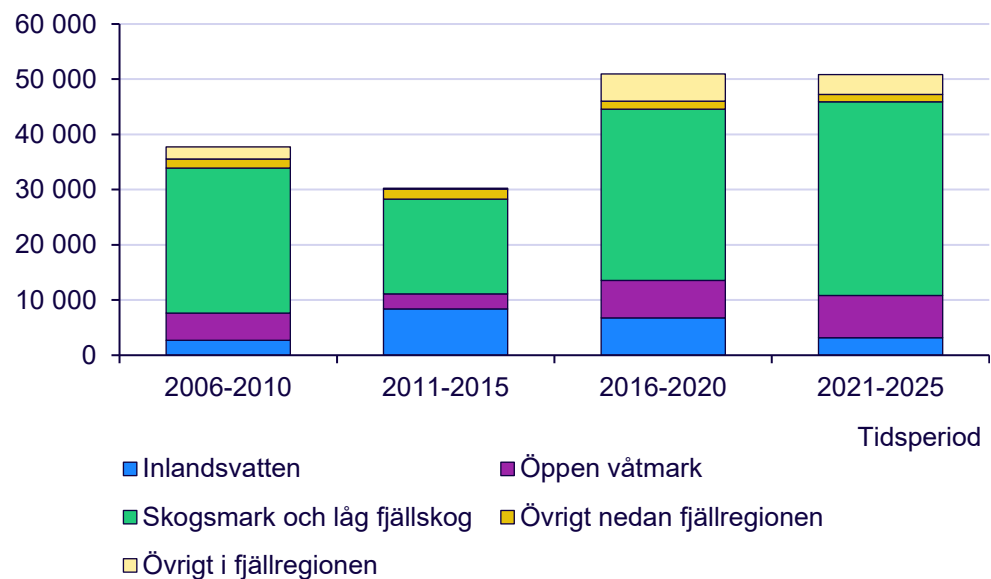

Källa: Naturvårdsverket

Diagram 2.9. Nya skyddade arealer, naturtyper exklusive hav, 2006–2025

Genomsnitt per år i nationalparker, naturreservat och Natura 2000-områden (SCI)

Areal i hektar

Källa: Naturvårdsverket

Diagram 2.9 visar naturtyper exklusive hav. Syftet är att tydligare visa fler naturtyper, eftersom hav är så dominerande i föregående diagram. Här ser vi att skogsmarken är den vanligaste naturtypen i nya skyddade arealer.

En beskrivning av varje naturtyp ges i avsnittet Om statistiken.

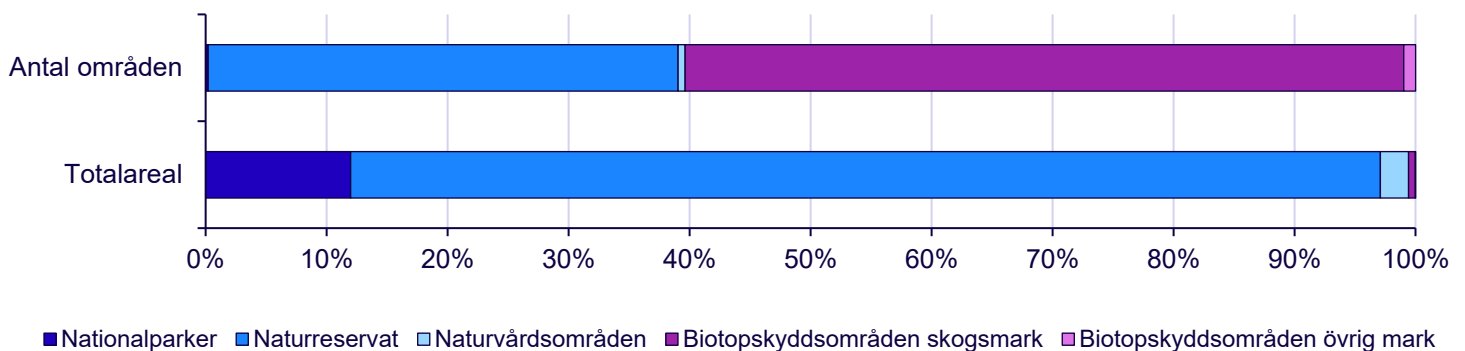
Antal och arealer per skyddsform

Storleksfördelning

Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden är nationella och permanenta skyddsformer för skydd av natur, eftersom de regleras i svensk lagstiftning och saknar begränsningar i tid. Tillsammans omfattade de nästan 15 200 olika skyddade områden 2025, fördelade på mer än 6,4 miljoner hektar. Det var dock stor skillnad i fördelningen mellan de olika skyddsformerna, både avseende antal objekt och de arealer som de omfattar. De flesta objekt var biotopskyddsområden eller naturreservat, men storleksmässigt dominerade naturreservaten, följt av nationalparker.

Diagram 3.1 Antal områden och totalareal per skyddsform, 2025-12-31

Totalareal omfattar land, inlandsvatten och hav.

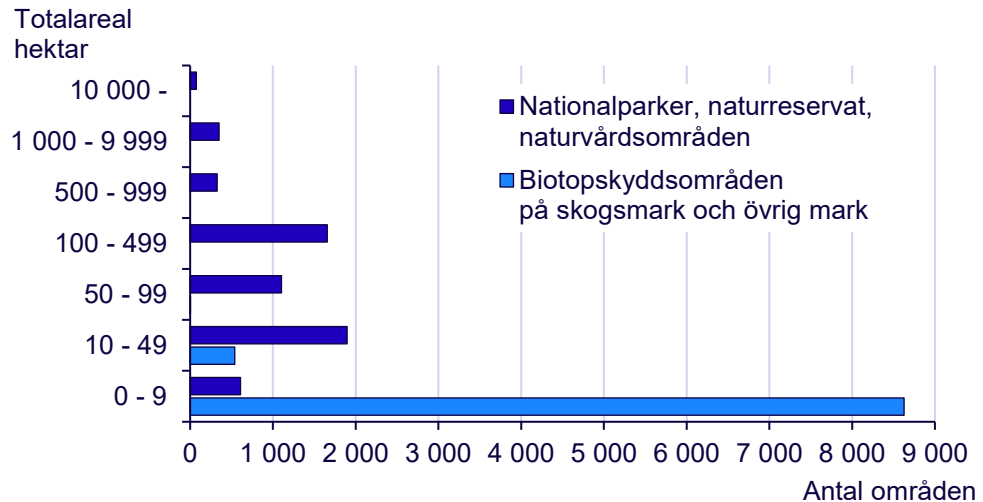
Källa: Naturvårdsverket och SCB

Sveriges nationalparker omfattade flera stora ytor. Trots att de endast var 31 till antalet 2025, stod de för 12 procent av den permanent och nationellt skyddade arealen. Antalet naturreservaten var 5 900, vilket utgjorde 39 procent av det totala antalet skyddade områden. Arealmässigt stod de för 85 procent av den samlade arealen för permanenta nationella skyddsformer, eftersom naturreservaten både var många och i flera fall mycket stora till ytan.

Naturvårdsområden utgjorde en liten andel av skyddet, både gällande antal områden och areal. Antalet områden 2025 var 88 och deras andel av den sammanlagda arealen var 2 procent.

Biotopskyddsområden omfattade nästan 9 200 mindre objekt fördelade på skogsmark och övrig mark. De flesta biotopskyddsområden var mindre än 10 hektar och deras sammanlagda areal utgjorde mindre än 1 procent av den totala skyddade arealen.

Diagram 3.2. Antal skyddade områden per storleksklass, 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Skyddad natur i kommuner

I alla landets kommuner finns någon typ av skyddad natur 2025, i form av nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskydd. I fyra kommuner var mer än hälften av landarealen skyddad 2025. Det var Salem och Vaxholm i Stockholms län, Sorsele i Västerbottens län och Jokkmokk i Norrbottens län.

Tabell 3.1. Tio-i-topp, andel skyddad landareal per kommun 2025-12-31

Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden

Län	Kommun	Skyddad landareal i hektar	Andel av kommunens hela landareal, i procent
Stockholms län	Salem	3 180	59
Västerbottens län	Sorsele	423 143	57
Norrbottens län	Jokkmokk	913 088	52
Stockholms län	Vaxholm	2 927	51
Stockholms län	Tyresö	3 165	46
Norrbottens län	Gällivare	654 059	41
Stockholms län	Huddinge	4 937	38
Stockholms län	Sollentuna	1 709	32
Västerbottens län	Vilhelmina	248 867	31
Dalarnas län	Älvdalen	210 212	30

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Höga andelar i Stockholm och fjällnära kommuner

Av de tio kommuner som hade högst andel skyddad landareal 2025, var fem belägna i Stockholms län. Övriga fanns i Västerbottens, Norrbottens och Dalarnas län. Det är en betydande skillnad i arealstorlek mellan kommunerna i Stockholm jämfört med övriga på topplistan. De nordliga kommunernas större storlek innebär att avsevärt större arealer måste skyddas för att det ska bli höga andelar i förhållande till kommunernas totala landarealer. Salems skyddade landareal i hektar utgjorde mindre än 1 procent av Sorseles skyddade landareal, samtidigt som Salem hade en högre andel skyddad landareal än Sorsele.

Karta 3.5, på nästa sida, visar hur den skyddade naturen fördelas sig mellan alla landets kommuner och ger samtidigt en bild av varje kommuns hela storlek. De mörkare färgerna visar en högre andel skyddad natur och de ljusare färgerna en lägre andel. De högre andelarna ser vi i flera av de fjällnära kommunerna, samt i flera kommuner belägna i Stockholms län. I övriga landet ser vi höga andelar i bland annat Trosa, Mörbylånga, Götene och Lund. I 12 av landets 290 kommuner var mindre än 0,5 procent av landarealen skyddad.

Vellinge hade störst andel skyddad totalareal

Skyddad totalareal per kommun inkluderar inlandsvatten och hav. Det ger en annan bild av hur naturskyddet fördelas mellan Sveriges kommuner. Vellinge kommun i Skåne län hade den högsta andelen skyddad totalareal 2025, med 62 procent av kommunens totala areal. Av Vellinges skyddade areal var 96 procent hav. De fjällnära kommunerna och flera storstadsnära kommuner hade fortfarande höga andelar skydd, även när vattenarealer inkluderas.

Karta 3.1. Översikt kommunerna Salem, Sorsele, Vellinge

Samma kommuner som i kartorna 3.2, 3.3 och 3.5

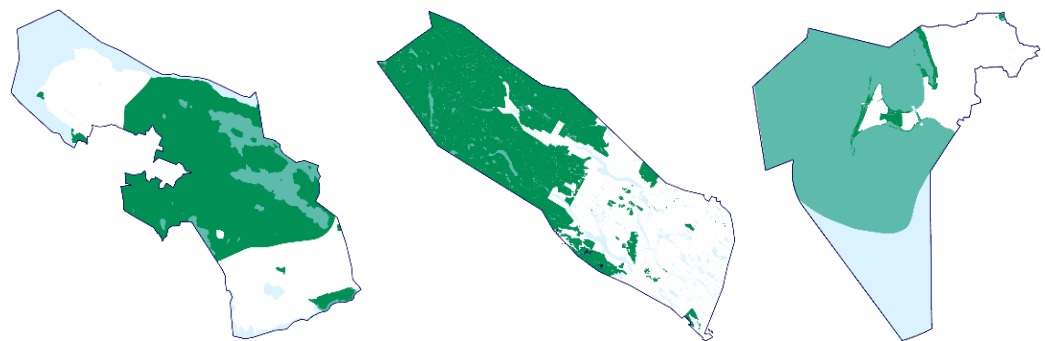
Karta 3.2–3.4. Skyddad natur i kommunerna Salem, Sorsele och Vellinge, 2025-12-31

Skyddade områden visas i grönt, vatten med skydd i turkost (transparent ljusblått som överlappar gröna skyddade områden) vatten utan skydd i ljusblått, kommungräns i mörkblått

3.2 Salems kommun

3.3 Sorsele kommun

3.4 Vellinge kommun

Källa: Naturvårdsverket och SCB. En kant har lagts runt kommungränserna, för bättre synlighet.

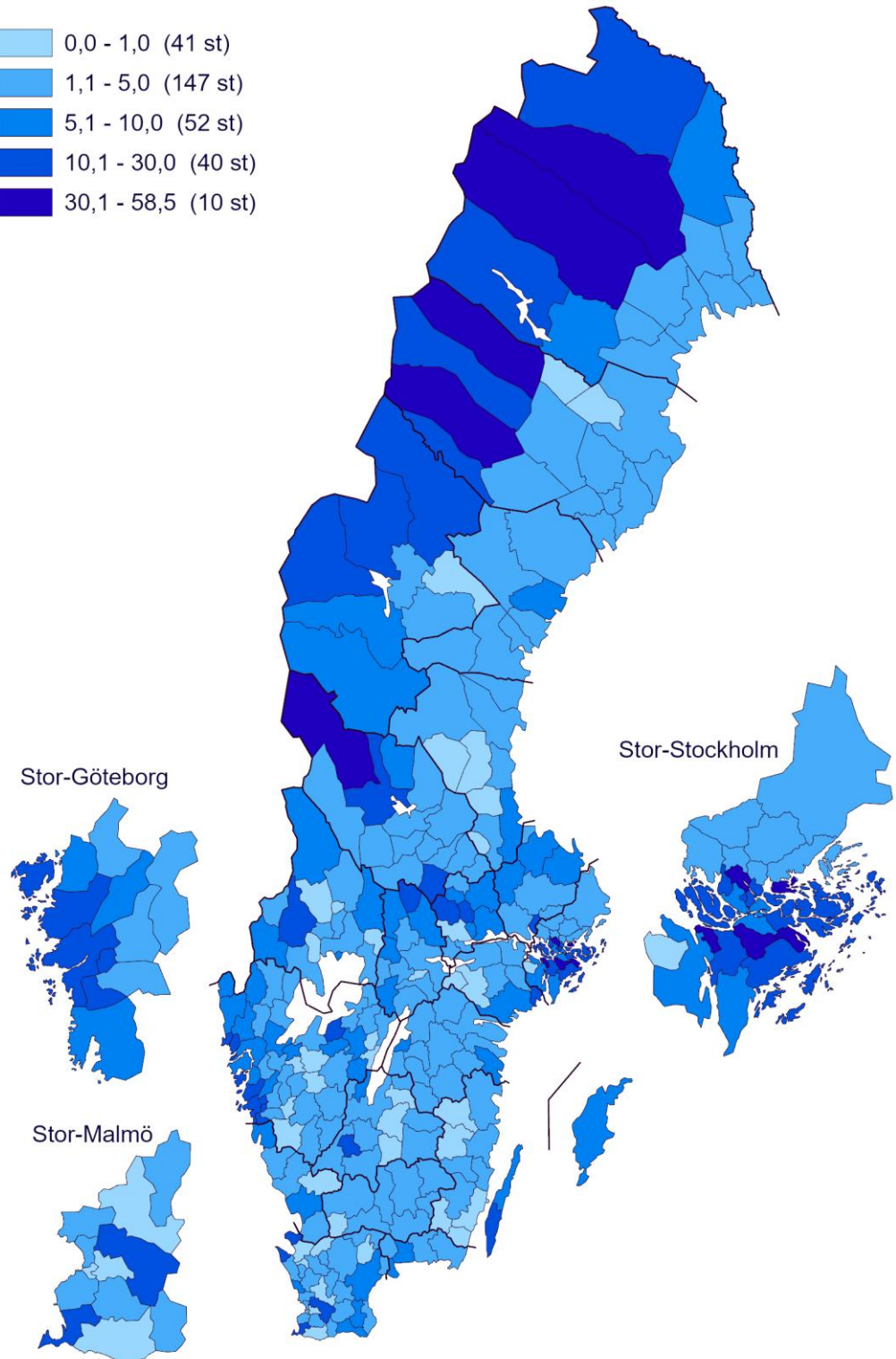
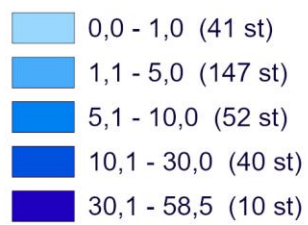
Källa: Naturvårdsverket och SCB. Bakgrundskarta med vatten och kommungräns: ©Lantmäteriet

Storleken på kartorna för Sorsele och Vellinge har anpassats efter den storleksmässigt minsta kommunen, som är Salem. Kommunernas storlek i förhållande till hela Sverige visas i Karta 3.1, i marginalen.

De skyddsformer som visas i kartorna är nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden.

Karta 3.5. Andel (%) skyddad landareal per kommun, 2025-12-31

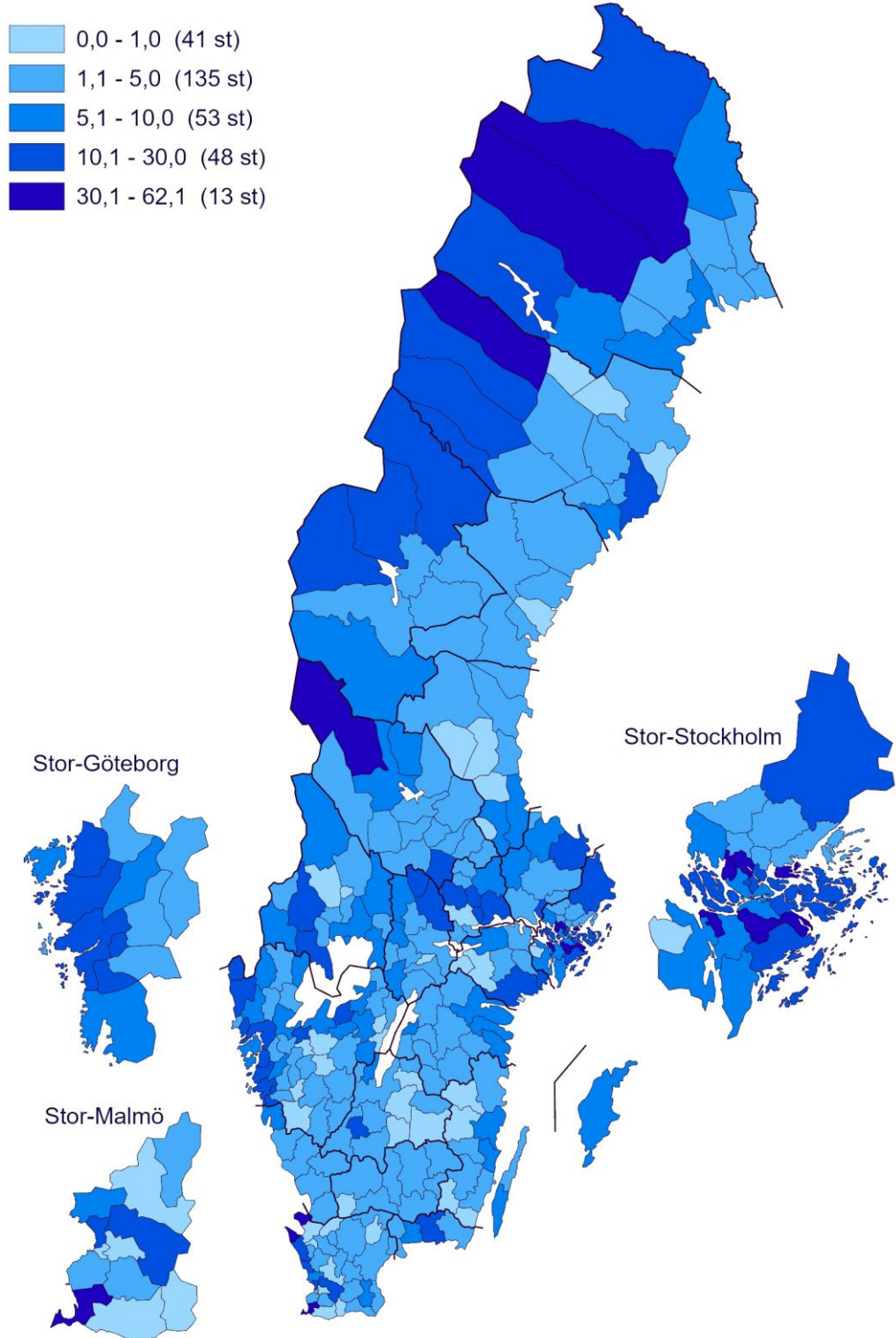
Skyddad landareal i nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden (skogliga och övriga), som andel av kommunens hela landareal. Antal inom parentes

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.6. Andel (%) skyddad totalareal per kommun, 2025-12-31

Skyddad totalareal i nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden (skogliga och övriga), som andel av kommunens hela totalareal. Antal inom parentes.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.7. Nationalparker 2025-12-31

Nationalparker visas i grönt. Områden som är mindre än 10 000 hektar visas som punkter.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

En förteckning över samtliga nationalparker med uppgifter om land- och vattenarealer finns som Excelfil på SCB:s webbplats www.scb.se/mi0603

Fördelning av miljötyp bygger på Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning, vektor.

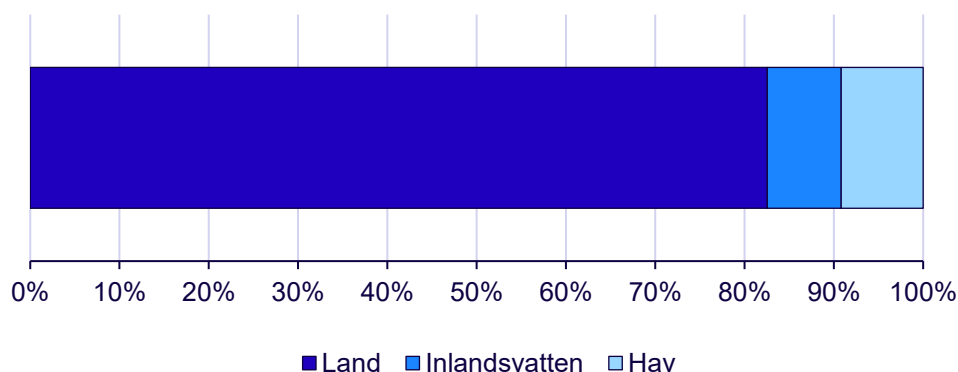
Nationalparker

Ett större sammanhängande område av viss landskapstyp kan med stöd av 7 kap. 2 § miljöbalken inrättas som nationalpark. Området bör befinna sig i "naturligt tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick". En förutsättning är att staten äger marken. Beslut om att inrätta nationalpark fattas av riksdag och regering. Naturvårdsverket ansvarar för beslutsunderlag och planering av nationalparkerna, bland annat genom Nationalparksplan för Sverige.

Landarealer dominerar, men havsarealen ökar

Idag finns det 31 nationalparker, belägna i 16 av Sveriges 21 län. De omfattar tillsammans nästan 769 000 hektar, av vilket 83 procent är landarealer, 8 procent är inlandsvatten och 9 procent är hav. Andelen havsareal ökade med 3 procentenheter under 2025, i och med bildandet av Nämndöskärgårdens nationalpark. Den innebar ett tillskott på 25 300 hektar till nationalparkernas totala yta, varav 24 500 hektar hav. Den nationalpark som hade störst havsvattenareal var Kosterhavets nationalpark. Den omfattade totalt 38 800 hektar, varav 38 000 hav.

Diagram.3.3. Nationalparker, fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Störst arealer i Norrbottens län

De första nio nationalparkerna inrättades 1909, med flest och störst områden i Norrbottens fjällnära delar. De första nationalparkerna fanns även i andra delar av landet, som Ängsö i Stockholms län, Garphyttan i Örebro län, Hamra i Gävleborgs län, Sonfjället i Jämtlands län och Gotska Sandön i Gotlands län.

Sveriges två största nationalparker är Padjelanta/Badjelánnda och Sarek i den fjällnära delen av Norrbottens län. Båda omfattar nästan 200 000 hektar vardera, till övervägande del bestående av landarealer. Sarek inrättades 1909 och Padjelanta/Badjelánnda 1962. Totalt fanns det 8 nationalparker i Norrbottens län 2025. Deras yta utgjorde 79 procent av nationalparkernas totala areal.

Tabell 3.2. Nationalparker, antal och arealer per län och riket 2025-12-31

Län	Antal	Areal i hektar			
		Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholms län	3	2 791	90	24 570	27 451
Uppsala län	1	2 766	1 559	0	4 325
Södermanlands län	0	0	0	0	0
Östergötlands län	0	0	0	0	0
Jönköpings län	1	7 409	265	0	7 674
Kronobergs län	1	491	1 378	0	1 869
Kalmar län	2	172	2	124	299
Gotlands län	1	3 668	0	796	4 464
Blekinge län	0	0	0	0	0
Skåne län	3	1 953	5	97	2 055
Hallands län	0	0	0	0	0
Västra Götalands län	4	4 724	2 208	37 958	44 891
Värmlands län	0	0	0	0	0
Örebro län	2	1 104	206	0	1 310
Västmanlands län	1	855	57	0	912
Dalarnas län	3	39 255	920	0	40 175
Gävleborgs län	2	3 898	2 567	0	6 464
Västernorrlands län	1	2 741	35	281	3 057
Jämtlands län	1	10 357	21	0	10 378
Västerbottens län	1	2 335	36	0	2 371
Norrbottnens län	8	549 806	54 404	6 612	610 823
Riket	31	634 326	63 754	70 442	768 522

Källa: Naturvårdsverket och SCB

**Karta 3.8.
Nämdöskärgårdens
nationalpark**

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Nämdöskärgården ny nationalpark 2025

Nämdöskärgården är Sveriges senast inrättade nationalpark och den första i Östersjön som har ett marint syfte. Arbetet med att bildandet startade 2020 och parken invigdes i september 2025. Nationalparken ligger i Värmdö kommun, i Stockholms län, och omfattar ett område på 25 300 hektar, varav 97 procent är hav. Syftet med skyddet är att bevara ett representativt och variationsrikt havs- och skärgårdslandskap i Östersjön i väsentligen oförändrat skick. Naturen i nationalparken består av havsområden med stor variation i djup och typer av bottenar. Den del av parken som omfattar land är fördelad på ett tusental öar, kobbar och skär. Parkens huvudentré finns på Bullerö.

Karta 3.9. Naturreservat 2025-12-31

Naturreservat visas i grönt. Områden som är mindre än 10 000 hektar visas som punkter.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.10. De 10 största naturreservaten 2025

Naturreservat visas i grönt. Endast Vindelfjällen är namngivet.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

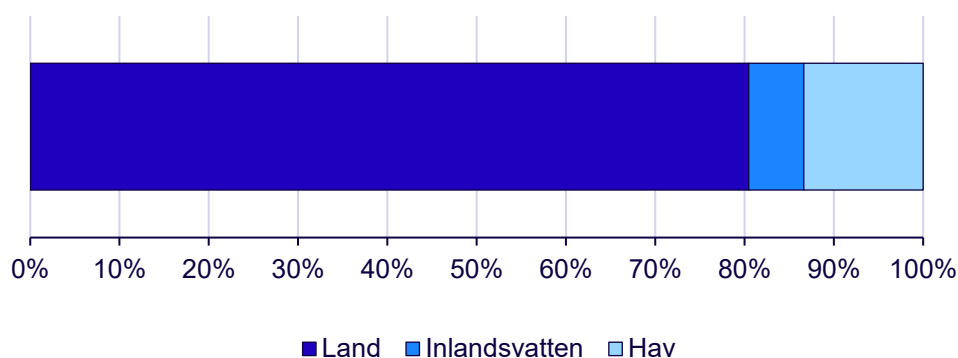
Naturreservat

Naturreservat bildas av länsstyrelser eller kommuner med stöd av 7 kap. 4–6 § miljöbalken. I Sverige och många andra länder är naturreservat ett av de vanligaste sätten att permanent skydda värdefull natur.

80 procent är landarealer

Antalet naturreservat uppgår till 5 900 områden, som tillsammans omfattar nästan 5,5 miljoner hektar. Landarealerna utgör 80 procent av den totala arealen, inlandsvattnet 6 procent och havsarealen 13 procent.

Diagram.3.4. Naturreservat, fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Vindelfjällen är störst

De 10 största naturreservaten finns alla i de fjällnära delarna av Sverige. Allra störst är Vindelfjällen i Västerbottens län, med en yta på 564 900 hektar. Det är nästan lika stort som hela Hallands län (exklusive havsareal). Vindelfjällens naturreservat bildades 1974 och har sedan dess utökats i omgångar.

Tabell 3.3. De 10 största naturreservaten efter totalareal, 2025-12-31

Namn	Län	Areal i hektar	
		Land	Totalt
Vindelfjällen	Västerbottens län	539 803	564 878
Torneträsk-Soppero fjällurskog	Norrbottnens län	324 409	336 886
Sjaunja	Norrbottnens län	263 392	285 022
Udtja	Norrbottnens län	140 679	146 492
Vålådalen	Jämtlands län	118 711	121 087
Ultevis fjällurskog	Norrbottnens län	114 917	117 204
Hotagen	Jämtlands län	110 324	115 861
Pärlälvens fjällurskog	Norrbottnens län	108 369	115 747
Marsfjället	Västerbottens län	99 540	104 976
Lina fjällurskog	Norrbottnens län	92 941	97 988

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Störst ökning i Norrbottens län

Av Sveriges totala areal 2025 var 10 procent naturreservat. Bland länen hade Norrbotten den största andelen naturreservat i förhållande till hela länets yta, med 19 procent. Det följs av Västerbottens län, där andelen var 17 procent.

Under 2025 ökade antalet naturreservat med 132 områden och mer än 43 000 hektar. Den största ökning skedde i Norrbottens län, med 22 fler områden och en arealökning på 20 000 hektar. Därefter var den största ökningen i Västerbottens län, där skyddsformen ökade med 9 500 hektar. Den nya nationalparken Nämndöskärgården bildades delvis på områden som tidigare var naturreservat. Därför har arealen naturreservat minskat i Stockholms län med 8 200 hektar och på riksnivå har havsarealen inom naturreservat minskat med 4 200 hektar.

Tabell 3.4. Naturreservat per län 2025-12-31

Län	Antal	Areal i hektar			
		Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholms län	369	58 251	6 409	123 412	188 072
Uppsala län	198	34 098	6 483	63 359	103 940
Södermanlands län	192	18 836	5 791	27 538	52 166
Östergötlands län	325	26 844	5 359	34 812	67 015
Jönköpings län	184	18 779	2 284	0	21 063
Kronobergs län	154	20 686	8 003	0	28 689
Kalmar län	211	27 940	1 810	36 023	65 773
Gotlands län	163	16 472	848	65 084	82 404
Blekinge län	126	10 572	675	27 775	39 022
Skåne län	387	35 140	3 162	119 819	158 121
Hallands län	211	17 949	1 612	10 194	29 755
Västra Götalands län	540	83 654	21 355	49 586	154 595
Värmlands län	241	64 833	53 129	0	117 962
Örebro län	324	33 528	5 270	0	38 798
Västmanlands län	135	22 991	10 980	0	33 971
Dalarnas län	412	252 068	8 004	0	260 072
Gävleborgs län	251	37 853	4 945	14 449	57 247
Västernorrlands län	238	36 949	5 336	9 572	51 857
Jämtlands län	268	601 866	36 805	0	638 671
Västerbottens län	455	993 250	46 197	83 483	1 122 930
Norrbottens län	516	1 977 551	102 030	64 699	2 144 279
Riket	5 900	4 390 156	336 484	729 979	5 456 619

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.11. De två största nya naturreservaten 2025, Guongek-Vattåjvve och Kullflon

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.12. Naturvårdsområden 2025-12-31

Naturvårdsområden visas i grönt. Områden som är mindre än 5 000 hektar visas som punkter.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

De största nya naturreservaten 2025

Det största nya naturreservatet 2025 var Guongek-Vattåjvve i Arjeplogs kommun, Norrbottens län. Området omfattar nästan 7 300 hektar fördelade på två närbelägna ytor. Det domineras av skogsmark, men där finns även stora arealer sjö- och vattendrag. Syftet med skyddet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med hög biologiska mångfald och vildmarks karaktär, samt att tillgodose behovet av ostörd natur för friluftsliv.

Det näst största nya naturreservatet var Kullflon, beläget i kommunerna Krokoms och Strömsund, i Jämtlands län. Det omfattar nästan 4 200 hektar, där ungefär hälften är öppen våtmark. Området har även en stor del skogsmark. Syftet med skyddet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, samt att tillgodose behovet av områden för friluftsliv.

De båda naturreservaten överlappas delvis av områden som sedan tidigare var skyddade som Natura 2000-områden. Om de överlappande arealerna räknas bort, ger det ett nettotillskott på 7 400 hektar skyddade arealer för de två största nya naturreservaten 2025.

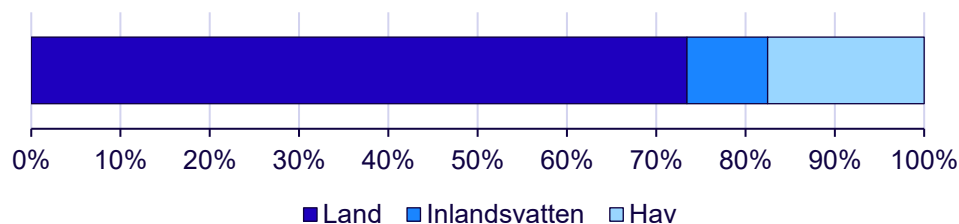
Naturvårdsområden

Naturvårdsområde infördes som områdesskydd i naturvårdslagen 1974, men upphörde vid införandet av miljöbalken 1999. Skyddsformen förekommer främst i marina miljöer och i skogsområden avsedda för friluftsliv. Flera kustområden är skyddade som naturvårdsområden, bland annat runt Gotland och Fårö, samt på Västkusten. Enligt lagstiftningen får föreskrifterna inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom området. Det skiljer skyddsformen från andra typer av formellt skydd och är en orsak till att naturvårdsområden särskiljs i statistiken, bland annat vid redovisning av skyddad skogsmark.

73 procent är landarealer

Vid utgången av 2025 var antalet naturvårdsområden 88, omfattande sammanlagt 149 000 hektar. Landarealerna utgjorde 73 procent av den totala arealen, inlandsvattnet 9 procent och havsarealen 18 procent.

Diagram.3.5. Naturvårdsområden, fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Nettoökning på knappt 180 hektar

Under 2025 minskade antalet naturvårdsområden från 89 till 88, i och med att ett område i västra Götalands län ombildades till naturreservat. Samtidigt utökades ett annat område i samma län, vilket gav en nettoökning på 180 hektar för skyddsformen. Den generella trenden för skyddsformen är dock att både areal och antal naturvårdsområden minskar gradvis, till följd av att områdena successivt ombildas till naturreservat.

Tabell 3.5. Naturvårdsområden per län 2025-12-31

Län	Antal	Areal i hektar			
		Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholms län	3	483	45	437	965
Uppsala län	0	0	0	0	0
Södermanlands län	4	2 375	250	261	2 886
Östergötlands län	0	0	0	0	0
Jönköpings län	3	2 443	70	0	2 513
Kronobergs län	0	0	0	0	0
Kalmar län	11	6 625	7	0	6 632
Gotlands län	1	8 834	33	130	8 997
Blekinge län	0	0	0	0	0
Skåne län	8	5 510	43	132	5 685
Hallands län	3	885	9	2 935	3 830
Västra Götalands län	26	19 249	6 012	20 462	45 723
Värmlands län	1	8 136	1 252	0	9 388
Örebro län	1	12 407	1 751	0	14 157
Västmanlands län	1	8 016	399	0	8 415
Dalarnas län	6	24 905	2 085	0	26 989
Gävleborgs län	11	2 125	765	1 084	3 974
Västernorrlands län	3	6 862	696	690	8 249
Jämtlands län	0	0	0	0	0
Västerbottens län	5	48	0	10	58
Norrbottnens län	1	593	17	0	610
Riket	88	109 497	13 434	26 141	149 072

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Biotopskyddsområden

Med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken kan speciella eller värdefulla biotoper skyddas. Det är mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som av annan orsak är särskilt skyddsvärda. Inom områdena får inte verksamhet som kan skada naturmiljön bedrivas. Ofta används skyddet för att bevara nyckelbiotoper.

Biotopskyddsområden i skogsmark beslutas av Skogsstyrelsen eller kommuner, i enlighet med 6 § i förordningen (1998:1252) om områdesskydd.

Biotopskyddsområden på övrig mark beslutas av länsstyrelserna och kommunerna, enligt miljöbalken 5 § och 7 §. De flesta beslut om övrig mark avser jordbruksmark, men det finns även områden vars syfte är att bevara vattenmiljöer.

Karta 3.13. Skogliga biotopskyddsområden 2025-12-31

Samtliga områden visas som gröna punkter

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Tabell 3.6. Biotopskyddsområden på skogsmark per län 2025-12-31

Län	Antal	Areal i hektar	
		Land	Totalt
Stockholms län	350	1 530	1 530
Uppsala län	311	1 175	1 175
Södermanlands län	304	1 026	1 026
Östergötlands län	477	1 656	1 657
Jönköpings län	233	695	695
Kronobergs län	340	1 144	1 144
Kalmar län	381	1 323	1 323
Gotlands län	320	1 410	1 411
Blekinge län	237	726	726
Skåne län	547	1 246	1 247
Hallands län	228	894	894
Västra Götalands län	745	2 298	2 299
Värmlands län	907	3 073	3 074
Örebro län	369	1 188	1 188
Västmanlands län	193	577	578
Dalarnas län	702	3 847	3 849
Gävleborgs län	430	1 820	1 820
Västernorrlands län	308	1 350	1 350
Jämtlands län	441	2 378	2 378
Västerbottens län	573	2 763	2 763
Norrbottnens län	623	3 572	3 572
Riket	9 019	35 690	35 699

Källa: Naturvårdsverket och SCB. Arealerna inkluderar improduktiv skogsmark.

Störst ökning i Norrbottens län

Biotopskyddsområden i skogsmark finns nästan uteslutande på land, med några få hektar inlandsvatten. Under 2025 har antalet vuxit med 61 områden och drygt 500 hektar. Den arealmässigt största ökningen gjordes i Norrbottens län, med knappt 160 hektar.

Biotopskydd på övrig mark vanligast i Västra Götaland

Biotopskyddsområden på övrig mark finns främst i södra och mellersta Sverige. Västra Götalands län har både flest antal områden och den största arealen. Ett fåtal områden finns i de kustnära delarna av norra Sverige, men de saknas helt i Jämtlands och Norrbottens län. Även Uppsala län saknar biotopskyddsområden på övrig mark. Under 2025 ökade antalet med 4 områden och totalt 11 hektar.

Karta 3.14. Övriga biotopskyddsområden 2025-12-31

Samtliga områden visas som gröna punkter

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Smala vattendrag räknas som land

Land- och vattenarealer beräknas med hjälp av Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning, vektor. Inlandsvatten avser endast vattendrag och sjöar som är bredare än cirka 6 meter. Smalare vatten räknas in i landarealen. Detta gäller för alla tabeller i rapporten med SCB som källa.

Tabell 3.7. Biotopskyddsområden på övrig mark per län 2025-12-31

Län	Antal	Areal i hektar			
		Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholms län	12	62	10	17	90
Uppsala län	0	0	0	0	0
Södermanlands län	2	9	0	0	9
Östergötlands län	16	23	0	13	35
Jönköpings län	3	12	0	0	12
Kronobergs län	4	10	1	0	11
Kalmar län	1	0	0	0	1
Gotlands län	0	0	0	0	0
Blekinge län	19	55	2	25	82
Skåne län	13	31	1	0	32
Hallands län	1	2	0	0	2
Västra Götalands län	65	141	5	195	341
Värmlands län	2	2	0	0	2
Örebro län	2	4	0	0	4
Västmanlands län	1	1	0	0	1
Dalarnas län	2	4	0	0	4
Gävleborgs län	1	3	0	0	3
Västernorrlands län	2	1	0	0	1
Jämtlands län	0	0	0	0	0
Västerbottens län	1	6	0	0	6
Norrbottens län	0	0	0	0	0
Riket	147	366	20	249	636

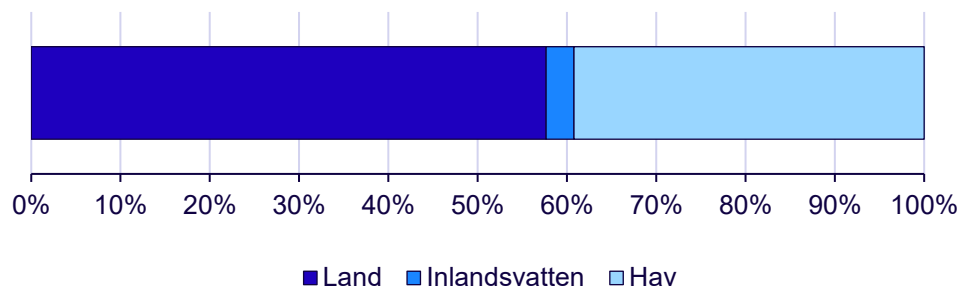
Källa: Naturvårdsverket och SCB

Skydd av hav vanligast i flera län

Även om de flesta beslut om övrig mark avser jordbruksmark, är det en betydande andel av arealen som avser havsvatten. Av den totala arealen biotopskydd på övrig mark 2025, var 58 procent landareal, 3 procent var inlandsvatten och 39 procent havsvatten.

De största havsarealerna fanns i Västra Götalands län, där 195 hektar hav skyddades som övriga biotopskyddsområden. Det var 57 procent av skyddsformens totala areal i länet. Även Kalmar län hade en stor andel havsareal i skyddsformen, med 60 procent av den totala arealen biotopskydd på övrig mark. Det rör sig dock om en mycket mindre areal jämfört med Västra Götalands län, då Kalmar län endast hade 1 område och det med en storlek på 1 hektar.

Diagram.3.6. Biotopskyddsområden på övrig mark, fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Fördelning av miljötyp bygger på Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning, vektor. Inlandsvatten avser endast vattendrag och sjöar som är bredare än cirka 6 meter. Smalare vatten räknas in i landarealen. Detta gäller för alla tabeller och diagram i rapporten med SCB som källa.

Kungliga nationalstadsparken

Skydd av nationalstadsparker preciseras i 4 kap 7 § miljöbalken

”Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården är en nationalstadspark.

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

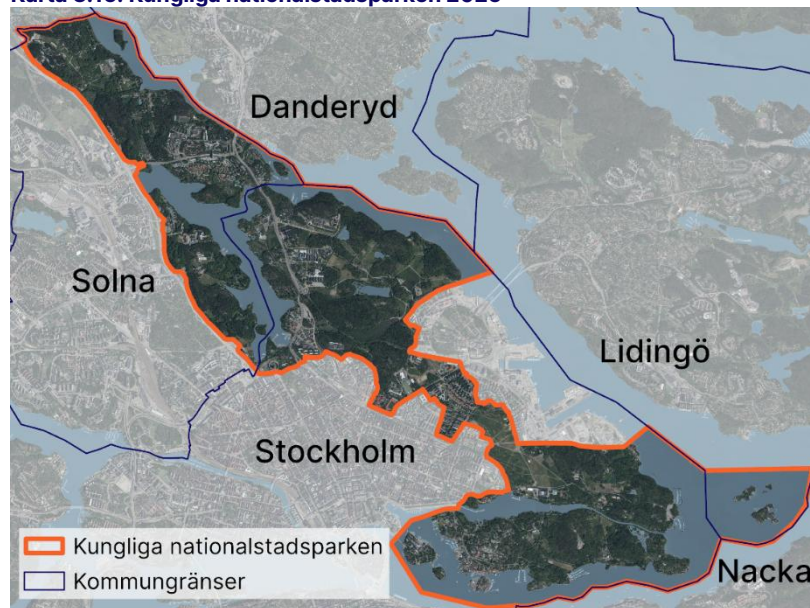
Trots bestämmelsen i andra stycket får en åtgärd som innebär ett tillfälligt intrång eller en tillfällig skada i en nationalstadspark vidtas, om

1. åtgärden höjer parkens natur- och kulturvärden eller tillgodoser ett annat angeläget allmänt intresse, och

2. parken återställs så att det inte kvarstår mer än ett obetydligt intrång eller en obetydlig skada. Lag (2009:293).”

Den 1 januari 1995 inrättades den första och hittills enda nationalstadsparken, kallad Kungliga nationalstadsparken. Den omfattar området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården, och består av drygt 2 600 hektar i kommunerna Stockholm, Solna och Lidingö. Den största delen av parken finns inom Stockholms kommun, följt av Solna. Delarna i Lidingö kommun utgörs av ögruppen Fjäderholmarna.

Karta 3.15. Kungliga nationalstadsparken 2025

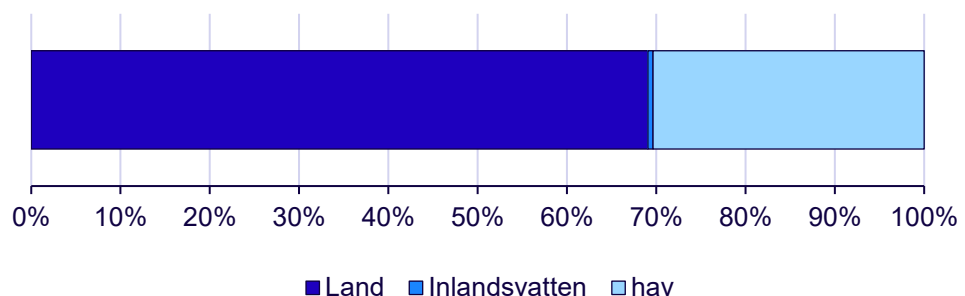

Källa: Avgränsning © Länsstyrelsen, övrig geodata © Lantmäteriet, Bearbetning av SCB.

Mest landareal, men betydande andel hav

Nationalstadsparken består till 69 procent av landarealer. Arealen havsvatten utgör dock en betydande del, med 30 procent av totalarealen. Endast 1 procent är inlandsvatten.

Diagram 3.7. Kungliga nationalstadsparken, fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31

Källa: Länsstyrelsen i Stockholms län och SCB

Störst areal i Stockholms kommun

Nationalstadsparken har arealer i fem olika kommuner. I Nacka och Danderyd handlar det dock endast om mindre kantareal i havsvatten, som uppstår när områdets nordliga del följer kommungränsen i vattnet mot Danderyd och i söder mot Nacka kommun. Eftersom Fjäderholmarna ingår i skyddsformen, finns knappt 150 hektar av arealen i Lidingö kommun. Det mesta av den ytan är havsvatten.

I Solna kommun är 52 hektar av nationalstadsparken även skyddad som naturreservat. Det är Ulriksdals naturreservat och delar av Igelbäcken i Solna som finns inom nationalstadsparkens område.

Tabell 3.8. Kungliga nationalstadsparken 2025-12-31

Areal i hektar per kommun

Kommun	Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholm	1 236	14	490	1 740
Solna	557	1	166	725
Lidingö	11	0	137	148
Nacka	0	0	1	1
Danderyd	0	0	1	1
Totalt	1 805	15	794	2 614

Källa: Länsstyrelsen i Stockholms län och SCB

Karta 3.16. SPA Natura 2000-områden 2025-12-31

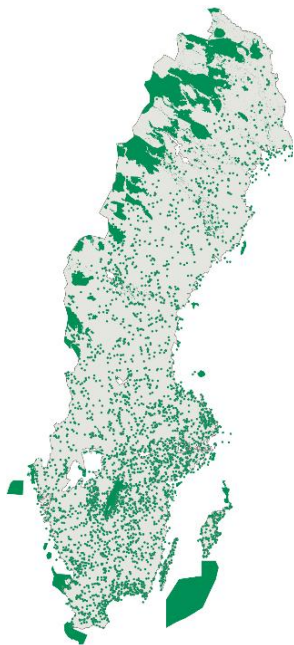
SPA i grönt. Områden som är mindre än 10 000 hektar visas som punkter.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.17. SCI Natura 2000-områden 2025-12-31

SCI i grönt. Områden som är mindre än 10 000 hektar visas som punkter.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Natura 2000-områden

Natura 2000 omfattar värdefulla naturområden med arter och naturtyper som i ett europeiskt perspektiv betraktas som särskilt skyddsvärda. Sverige och övriga EU-länder ska se till att nödvändiga bevarandeåtgärder vidtas i områdena enligt art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. Bestämmelserna i direktiven är införda i bland annat miljöbalken. Alla Natura 2000-områden är även av riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken. Tillstånd krävs enligt 7 kap. 28a § för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett sådant område.

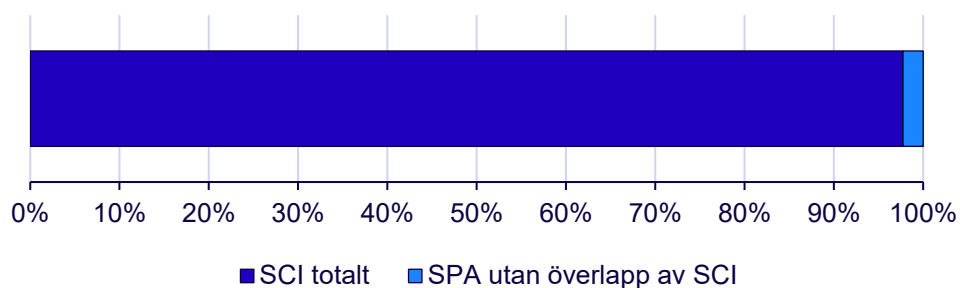
Två typer av områden

Det finns två typer av Natura 2000-områden. SPA står för *Special Protection Areas* och är särskilda skyddsområden för vissa fågelarter. SCI står för *Sites of Community Interest* och är områden av gemenskapsintresse för andra artgrupper av växter och djur samt naturtyper. Alla områden utgör tillsammans nätverket Natura 2000. Sedan 2011 är de flesta utpekade som särskilda bevarandeområden (Special Area of Conservation, SAC) med fastställda bevarandeplaner.

Många områden är föreslagna som både SPA och SCI och överlappar därför varandra. SPA utan överlapp av SCI utgjorde 2 procent av den totala arealen för Sveriges Natura 2000-områden 2025.

Diagram 3.8. Natura 2000-områden efter typ (SCI/SPA) 2025-12-31

Totala arealerna SCI, samt arealer SPA som inte överlappas av SCI. Inklusiv ekonomisk zon

Källa: Naturvårdsverket och SCB

SCI redovisas i sin helhet, eftersom den typen dominerar arealmässigt. Uppgifterna för SPA avser endast de arealer som inte överlappas av SCI.

Fler och utökade områden av typen SPA

Under 2025 har det skett flera förändringar för SPA-områdena. Det har fattats beslut om 9 nya områden, samtidigt som 5 områden i Gotlands län har slagits ihop till 1 större område. Det har även gjorts flera utökningar av områden som har varit beslutade sedan tidigare. Skyddet har framför allt utökats med nya havsarealer i Östersjön och den södra delen av Bottniska viken. Sammanlagt har SPA-områdena utökats med 197 300 hektar under 2025. I den ekonomiska zonen i Östersjön har även SCI-områdena vuxit med 48 500 hektar.

Förklaringar till tabell 3.9:

SPA: Special Protection Areas (Fågeldirektivet).

SCI: Sites of Community Importance (Habitatdirektivet)

Antal: Natura 2000-områden belägna i flera län räknas till det län där den största andelen av området finns. Flera områden är både SPA och SCI i gemensamma beslut. Antalet unika områden enligt beslut är 4 136.

Arealerna avser hela ytan av Natura 2000-områden, även om endast delar av dem är utpekade som habitat.

Ekonomisk zon (EEZ) är havsområden utanför Sveriges territorialgräns. Det består endast av havsareal i den här statistiken. Utanför Sveriges territorium och den ekonomiska zonen finns mindre kantdelar av Natura 2000. Att arealer hamnar där beror på skillnader i datakvalitet och skalnivåer. Dessa arealer ingår i statistiken på riksnivå, men inte på länsnivå.

Helcom MPA i Östersjön och Ospar MPA i Nordsjön ingår inte i beräkningen. MPA står för Marine Protected Areas. Se även rapportens avsnitt om internationell statistik och rapportering.

Tabell 3.9. Natura 2000-områden efter typ (SPA/SCI) 2025-12-31

Areal i hektar per län

Län	SPA		SCI	
	Antal	Totalareal i hektar	Antal	Totalareal i hektar
Stockholms län	19	30 285	238	55 031
Uppsala län	25	25 514	162	43 541
Södermanlands län	28	53 741	197	50 008
Östergötlands län	38	127 559	272	118 356
Jönköpings län	20	22 092	193	82 684
Kronobergs län	21	15 137	133	21 012
Kalmar län	32	65 048	172	93 154
Gotlands län	25	132 360	142	123 701
Blekinge län	21	8 657	172	26 157
Skåne län	21	176 735	222	272 171
Hallands län	23	30 679	124	45 032
Västra Götalands län	53	80 592	397	250 781
Värmlands län	46	67 046	132	84 456
Örebro län	24	11 972	144	25 838
Västmanlands län	23	22 443	81	25 048
Dalarnas län	16	202 936	220	242 983
Gävleborgs län	42	36 281	147	46 782
Västernorrlands län	18	16 327	131	49 749
Jämtlands län	18	400 016	239	656 330
Västerbottens län	24	877 231	243	1 142 215
Norrbottnens län	19	775 962	261	3 025 486
Ekonomisk zon (EEZ)	2	1 102 511	7	1 308 883
Riket, inklusive EEZ	558	4 281 204	4 029	7 789 908

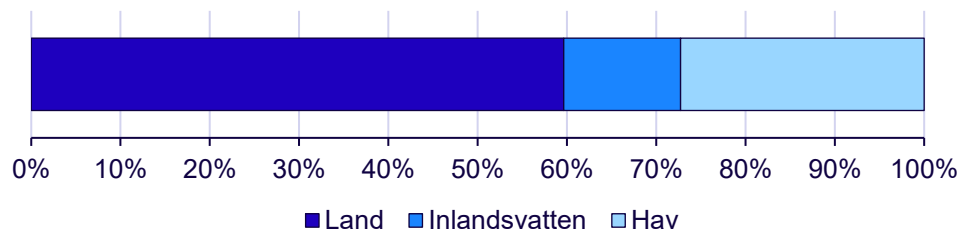
Källa: Naturvårdsverket och SCB

Land- och vattenarealer i Natura 2000-områden

Natura 2000-områdena omfattade sammanlagt knappt 8 miljoner hektar 2025. Det avser SPA- och SCI-områden utan överlapp mellan varandra. Av det var 5,8 miljoner hektar land och inlandsvatten, vilket var 13 procent av Sveriges hela areal av land och inlandsvatten. Av den totala arealen Natura 2000-områden var 60 procent landareal, 13 procent inlandsvatten och 27 procent var hav. Flera stora Natura 2000-områden är belägna i havet utanför svenskt territorium, i Sveriges ekonomiska zon. De ytorna utgjorde 16 procent av den totala arealen för Natura 2000-områden.

Under 2025 ökade andelen havsareal med 1,6 procentenheter, till följd av de arealökningar som gjordes inom SPA under året.

Diagram 3.9. Natura 2000-områden med fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31
Utan överlapp mellan SPA och SCI. Inklusive arealer i ekonomisk zon

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Tabell 3.10. Natura 2000-områden utan överlapp mellan SPA och SCI, 2025-12-31
Areal i hektar per län

Län	Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholms län	17 765	2 293	36 156	56 214
Uppsala län	27 825	7 370	11 620	46 815
Södermanlands län	13 380	14 076	37 102	64 558
Östergötlands län	21 936	71 965	42 558	136 459
Jönköpings län	25 612	57 276	0	82 888
Kronobergs län	15 408	5 604	0	21 012
Kalmar län	51 424	6 842	37 594	95 859
Gotlands län	25 336	963	185 255	211 553
Blekinge län	9 205	863	17 666	27 734
Skåne län	32 713	11 538	234 022	278 272
Hallands län	16 640	2 065	27 630	46 334
Västra Götalands län	67 645	86 950	110 218	264 813
Värmlands län	35 526	50 584	0	86 110
Örebro län	14 093	11 745	0	25 838
Västmanlands län	14 184	11 190	0	25 374
Dalarnas län	233 524	9 564	0	243 088
Gävleborgs län	29 000	8 660	11 877	49 537
Västernorrlands län	28 140	6 365	15 414	49 918
Jämtlands län	552 764	103 566	0	656 330
Västerbottens län	977 117	129 748	38 687	1 145 552
Norrbottnens län	2 544 064	443 399	54 695	3 042 158
Ekonomisk zon (EEZ)	0	0	1 314 210	1 314 210
Riket, inklusive EEZ	4 753 305	1 043 016	2 174 814	7 971 134

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Förklaringar till tabell 3.10:

Tabellen visar arealer efter en summering av SPA- och SCI-områden, där överlappande arealer är borträknade.

Arealerna avser hela ytan av Natura 2000-områden, även om endast delar av dem är utpekade som habitat.

Ekonomisk zon (EEZ) är havsområden utanför Sveriges territorialgräns. Det består endast av havsareal i den här statistiken. Utanför Sveriges territorium och den ekonomiska zonen finns mindre kantdelar av Natura 2000. Att arealer hamnar där beror på skillnader i datakvalitet och skalnivåer. Dessa arealer ingår i statistiken på riksnivå, men inte på länsnivå.

Helcom MPA i Östersjön och Oskar MPA i Nordsjön ingår inte i beräkningen. MPA står för Marine Protected Areas. Se även rapportens avsnitt om internationell statistik och rapportering.

Utan överlapp av nationalparker eller naturreservat

Stora delar av Sveriges Natura 2000-områden är även skyddade som nationalparker eller naturreservat. Av den totala arealen Natura 2000-områden 2025 inom svenskt territorium, överlappades 76 procent av de nationella skyddsformerna. Natura 2000-områden som inte överlappades av nationalparker eller naturreservat utgjorde 3 procent av Sveriges totala areal 2025, exklusive den ekonomiska zonen. Arealen utan överlapp inom svenskt territorium ökade med drygt 108 000 hektar under 2025, till följd av nya och utökade Natura 2000-områden i form av framför allt havsarealer.

Tabell 3.11. Natura 2000-områden utan överlapp med nationalparker och naturreservat 2025-12-31

Areal i hektar per län

Län	Land	Inlandsvatten	Havsvatten	Totalt
Stockholms län	1 575	157	596	2 328
Uppsala län	6 068	2 626	2 962	11 656
Södermanlands län	2 256	9 548	25 658	37 462
Östergötlands län	4 891	67 340	15 411	87 642
Jönköpings län	5 306	55 979	0	61 285
Kronobergs län	1 505	26	0	1 531
Kalmar län	24 104	5 220	14 091	43 415
Gotlands län	7 594	201	125 488	133 283
Blekinge län	1 716	368	10 458	12 542
Skåne län	8 707	8 851	126 016	143 574
Hallands län	4 348	639	17 256	22 242
Västra Götalands län	7 989	62 119	18 100	88 208
Värmlands län	4 977	3 412	0	8 389
Örebro län	426	8 255	0	8 682
Västmanlands län	1 877	418	0	2 296
Dalarnas län	2 950	2 385	0	5 335
Gävleborgs län	7 022	1 918	834	9 774
Västernorrlands län	4 268	2 947	13 595	20 810
Jämtlands län	22 483	71 068	0	93 551
Västerbottens län	143 200	91 903	36	235 138
Norrbottnens län	238 120	291 028	11 934	541 082
Ekonomisk zon (EEZ)	0	0	1 314 075	1 314 075
Riket, inklusive EEZ	501 385	686 800	1 696 619	2 884 804

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Förklaringar till tabell 3.11:

Beräkningen baseras på hela ytan av Natura 2000-områden, även om endast delar av dem är utpekade som habitat.

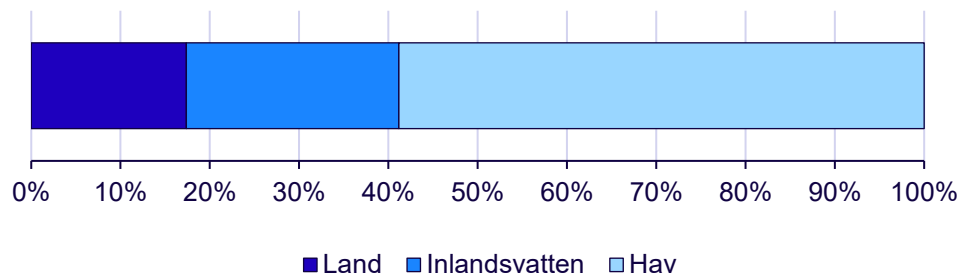
Ekonomisk zon (EEZ) är havsområden utanför Sveriges territorialgräns. Där saknas nationalparker och naturreservat helt, eftersom det är nationella skyddsformer, det vill säga att de regleras av svensk lagstiftning.

Havsareal störst i Natura 2000-områden utan överlapp med nationellt skydd

De Natura 2000-områden som inte överlappades av nationalpark eller naturreservat 2025 utgjordes till 59 procent av havsvatten. 17 procent var landarealer och 24 procent var inlandsvatten. Den höga andelen havsvatten förklaras av att stora delar av Natura 2000-områdena är belägna i ekonomisk zon, där de nationella skyddsformerna saknas.

Diagram 3.10. Natura 2000-områden utan överlapp med nationalparker eller naturreservat, 2025-12-31

Fördelning av arealer efter typ av miljö, inklusive arealer i ekonomisk zon

Källa: Naturvårdsverket och SCB

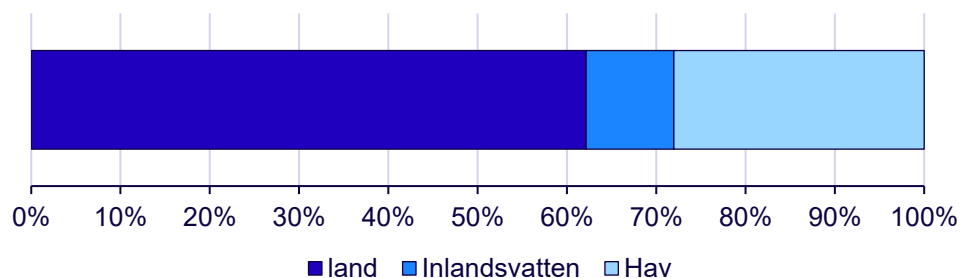
Djur- och växtskyddsområden

I syfte att skydda sällsynta eller störningskänsliga djur- eller växtarter kan länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken inrätta djur- och växtskyddsområden. Områden kan avse att skydda fåglars häckningsområden eller sälars uppehållsplatser. Det kan innebära vistelseförbud för delar av året och begränsningar för jakt och fiske. Skyddet kan endast reglera tillträde, jakt och fiske. Det innebär inte ändrad markanvändning av naturmiljön.

Nästan 40 procent vatten

Det fanns 1 642 gällande djur- och växtskyddsområden i slutet av 2025, med en sammanlagd areal på 104 300 hektar. Av det var 62 procent landareal, 10 procent inlandsvatten och 28 procent havsvatten.

Diagram 3.11. Djur- och växtskyddsområden, fördelning av arealer efter typ av miljö 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Karta 3.18. Djur- och växtskyddsområden 2025-12-31

Djur- och växtskyddsområden i grönt. Områden som är mindre än 10 000 hektar visas som punkter.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Föreskrifter om tillträdesförbud kan även meddelas inom ramen för ett förordnande om nationalpark, eller som föreskrifter inom naturreservat, kulturresevat, naturvårdsområde eller naturminne. De områden som berörs av tillträdesförbud av den typen redovisas inte i tabell 3.12.

Statistik över antal områden avser antalet geografiska områden, inte antalet beslut.

Områdena "Myskoxar, Tännäs" i Jämtlands och Härjedalens län samt "Myskoxarna" i Dalarnas län är ej redovisade i tabellen. Förbudet avser skyddszon runt djuren.

Vattenarealer dominerar i flera län

De största arealerna 2025 fanns i Norrbottens län, där de till 90 procent utgjordes av landarealer. I flera län dominerade istället havsvattenarealerna. De högsta andelarna havsvattenareal hade Gävleborgs län, med 98 procent, och Uppsala län med 88 procent. Den högsta andelen inlandsvatten i länets totala areal för djur- och växtskyddsområden hade Örebro län, med 91 procent.

Under 2025 har arealen ökat med 68 hektar, efter en utökning av området Immeln i Skåne län. Av den nya arealen var 62 hektar inlandsvatten, resten var landareal.

Tabell 3.12. Djur- och växtskyddsområden per län 2025-12-31

Län	Antal	Areal i hektar			Totalt
		Land	Inlandsvatten	Havsvatten	
Stockholms län	42	280	45	716	1 040
Uppsala län	73	369	31	3 035	3 435
Södermanlands län	373	860	345	5 202	6 406
Östergötlands län	192	719	107	2 394	3 219
Jönköpings län	25	359	266	0	625
Kronobergs län	15	46	96	0	142
Kalmar län	148	1 350	190	5 987	7 526
Gotlands län	32	1 008	13	352	1 373
Blekinge län	146	513	45	953	1 511
Skåne län	89	2 345	1 286	6 654	10 284
Hallands län	25	88	82	377	548
Västra Götalands län	277	1 400	1 487	1 200	4 086
Värmlands län	93	165	639	0	804
Örebro län	1	0	2	0	2
Västmanlands län	8	11	42	0	54
Dalarnas län	7	26	12	0	37
Gävleborgs län	10	27	6	1 734	1 767
Västernorrlands län	20	238	61	10	309
Jämtlands län	19	6 161	629	0	6 790
Västerbottens län	2	2 181	100	0	2 281
Norrbottens län	45	46 648	4 778	636	52 061
Riket	1 642	64 805	10 261	29 247	104 313

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Skyddade älvar

Enligt miljöbalken 4 kap 6 § kan älvar skyddas mot vattenkrafts-utbyggnad. De älvar som benämns som nationalälvar har samma skydd. För en del älvar avser skyddet hela avrinningsområdet och för andra enbart en älvsträcka. Torneälvens avrinningsområde inkluderar även areal i Finland.

Tabell 3.13. Nationalälvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad

SMHI-nr	Älv	Delområde	Areal i kvadratkilometer
1	Torneälven		40 154
4	Kalixälven		18 128
13	Piteälven		11 285
28	I Umeälven	Vindelälven	12 629
Summa			82 195

Källa: Naturvårdsverket. SMHI-nr avser huvudavrinningsområde

Tabell 3.14. Övriga vattenområden skyddade mot vattenkraftsutbyggnad

SMHI-nr	Älv	Delområde	Areal i kvadratkilometer
7	Råneälven		4 207
9	I Luleälven	Stora Luleälven uppströms Akkajaure	2 841
		Lilla Luleälven uppströms Skalka	1 777
		Lilla Luleälven uppströms Tjaktjajaure	869
		Pärlälven	2 296
17	Åbyälven		1 344
18	Byskeälven		3 662
20	I Skellefteälven	Källflödena uppströms Sädvajaure	660
		Källflödena uppströms Riebnis	524
		Malån	1 917
26	Sävarån		1 161
28	I Umeälven	Tärnaån	1 090
		Girjesån	579
		Juktån uppströms Fjosoken	671
30	Öreälven		3 029
32	Lögdeälven		1 608
36	Moälven		2 307
38	I Ångermanälven	Lejarälven	593
		Storån uppströms Klumpvattnet	441
		Långselån-Rörströmsälven	2 728
		Saxån	233

SMHI-nr	Älv	Delområde	Areal i kvadratkilometer
		Ransarån uppströms Ransarn	420
		Vojmån uppströms Vojmsjön	1 058
40	I Indalsälven	Åreälven	2 853
		Ammerån	3 098
		Storån-Dammån	441
		Hårkan	3 990
42	I Ljungan	Ljungan uppströms Storsjön	501
		Gimån uppströms Holmsjön	2 854
48	I Ljusnan	Voxnan uppströms Vallhaga	2 411
53	I Dalälven	Västerdalälven uppströms Hummelforsen	4 419
		Österdalälven uppströms Trängslet	4 522
74	Emån		4 472
84	Bräkneån		462
86	Mörrumsån		3 369
100	Fylleån		394
112	I Ennindalsälven	Enningdalsälven uppströms riksgränsen till Norge	692
115	I Vefsna	Vapstälven	601
Summa skyddade övriga vattenområden			71 094
Summa skyddade nationalälvar och övriga vattenområden			153 289

Källa: Naturvårdsverket. SMHI-nr avser huvudavrinningsområde

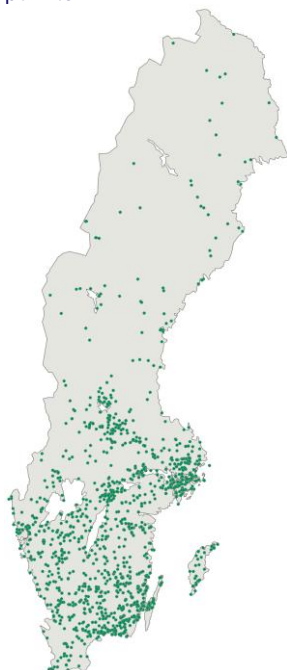
Tabell 3.15. Älvsträckor skyddade mot vattenkraftsutbyggnad

SMHI-nr	Älv	Älvsträcka
28	I Umeälven	Tärnaforsen mellan Stor-Laisan och Gäuta
38	I Ångermanälven	Faxälven mellan Edsele och Helgumsjön
40	I Indalsälven	Långan nedströms Landösjön
42	I Ljungan	Sträckan mellan Havern och Holmsjön
		Sträckan nedströms Viforsen
48	I Ljusnan	Sträckan mellan Hede och Svegsjön
		Sträckan mellan Laforsen och Arbråsjöarna
53	I Dalälven	Västerdalälven nedströms Skiffsforsen
		Dalälven nedströms Näs bruk
108	I Göta älv	Klarälven mellan Höljes och Edebäck

Källa: Naturvårdsverket. SMHI-nr avser huvudavrinningsområde

Karta 3.19. Naturminnen 2025-12-31

Områdena visas som gröna punkter

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Naturminnen

Naturminnen är ofta punktobjekt som jätteekar, trädgrupper, flyttblock och jättegrytor. De kan även vara mycket små områden, vanligtvis mindre än 1 hektar, till exempel i form av växtplatser för ovanliga växter. Av det skälet redovisas inte arealuppgifter för naturminnen. Beslut om naturminnen fattas av länsstyrelse eller kommun, med stöd av 7 kap. 10 § miljöbalken. Merparten av naturminnena är inrättade genom äldre beslut och med stöd av tidigare naturvårdslagstiftning.

Det finns naturminnen i Sveriges samtliga län. Flest objekt 2025 fanns det i Kalmar län, följt av Västra Götaland, Dalarna och Stockholms län. Under 2025 har det både tillkommit och avregistrerats naturminnen. Nettot är 5 objekt fler än 2024.

Tabell 3.16. Naturminnen, antal per län 2025-12-31

Län	Antal
Stockholms län	133
Uppsala län	36
Södermanlands län	24
Östergötlands län	88
Jönköpings län	66
Kronobergs län	82
Kalmar län	212
Gotlands län	28
Blekinge län	72
Skåne län	54
Hallands län	39
Västra Götalands län	166
Värmlands län	26
Örebro län	64
Västmanlands län	37
Dalarnas län	146
Gävleborgs län	8
Västernorrlands län	17
Jämtlands län	21
Västerbottens län	15
Norrbottnens län	18
Riket	1 352

Källa: Naturvårdsverket och SCB

208 naturminnen saknar information om geografiskt läge och ingår därför inte i statistiken.

Karta 3.20. Kulturresevat 2025-12-31

Områdena visas som gröna punkter

Källa: Naturvårdsverket och SCB

En förteckning över samtliga kulturresevat finns på www.scb.se/MIO603

Mer information om kulturresevat finns på Riksantikvarieämbetets webbplats: www.raa.se

Kulturresevat

Kulturresevat får med stöd av 7 kap 9 § miljöbalken inrättas av länsstyrelse eller kommun i syfte att bevara värdefulla kulturpräglade landskap. Skyddet infördes 1999, när miljöbalken trädde i kraft. I valet mellan natur- och kulturresevat har syftet med skyddet en avgörande betydelse. Kulturresevatena består till exempel av miljötyperna gårdsmiljö, fäbod, sågverkssamhälle och herrgårdsmiljö.

Sveriges 51 kulturresevat är fördelade över hela landet, från Hanhinvittikko fäbod i Övertorneå kommun till Kulturens Östarp i Sjöbo kommun. Endast Södermanlands län saknar skyddsformen. Under 2025 bildades 4 nya områden, vilket gav ett tillskott på totalt 179 hektar för skyddsformen. Lilla Äskhult i Hallands län och Fröå gruva i Jämtlands län bildades efter beslut av länsstyrelser. I Örebro län bildades det kommunala kulturresevatet Hyttebacken, som fördelas på två områden i kommunerna Nora respektive Örebro.

Tabell 3.17. Kulturresevat, antal och areal per län, 2025-12-31

Län	Antal	Totalareal i hektar
Stockholms län	3	590
Uppsala län	2	72
Södermanlands län	0	0
Östergötlands län	2	138
Jönköpings län	2	95
Kronobergs län	1	58
Kalmar län	1	603
Gotlands län	1	33
Blekinge län	1	102
Skåne län	2	128
Hallands län	4	215
Västra Götalands län	5	254
Värmlands län	2	451
Örebro län	5	362
Västmanlands län	2	477
Dalarnas län	5	171
Gävleborgs län	3	457
Västernorrlands län	3	34
Jämtlands län	2	2 991
Västerbottens län	3	989
Norrbottnens län	2	111
Riket	51	8 331

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Naturtyper

Samtliga naturtyper

Naturtyperna som visas i diagram 4.1 har bildats genom en gruppering av markklasserna i den sammanslagna versionen av NMD2018 och NMD2023 (se figur 1.1 och 1.2 i temasektionen).

Låg fjällskog avser både fastmark och våtmark.

Övrig mark är åkermark, anlagd och bebyggd mark, samt övrig öppen mark med och utan vegetation.

I mark med vegetation ingår bland annat ängs- och betesmarker, samt golfbanor.

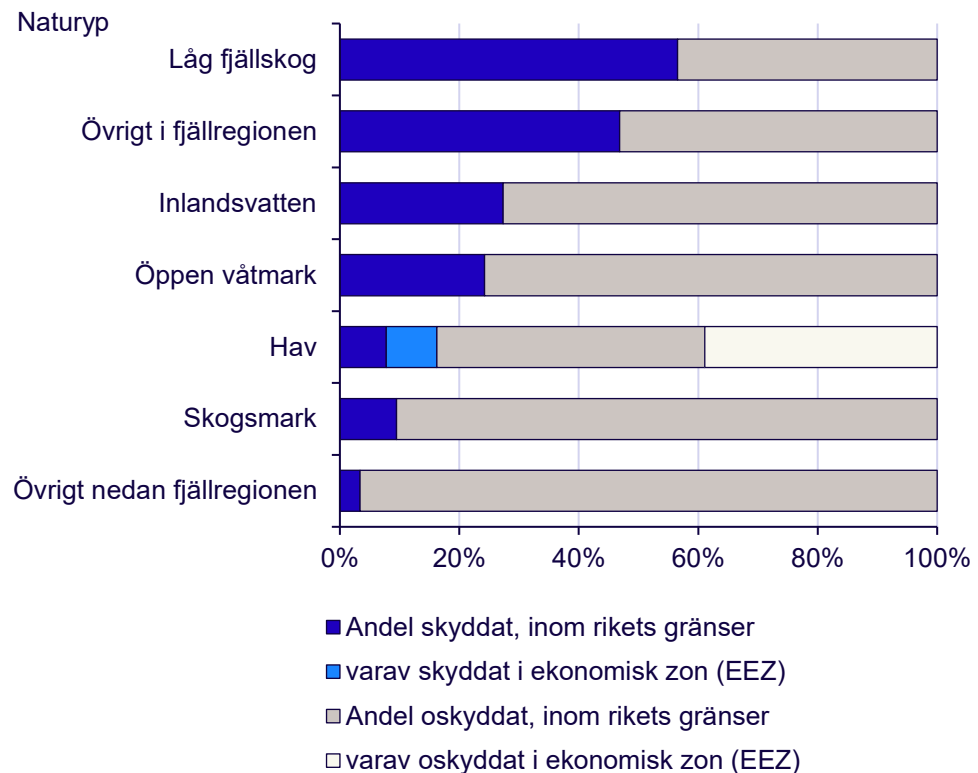
I anlagd och bebyggd mark ingår hårdgjorda ytor som parkeringsplatser, byggnader och vägar.

En beskrivning av varje naturtyp ges i avsnittet Om statistiken.

Det formella skyddets omfattning varierar mellan olika naturtyper. Den naturtyp som hade störst andel skydd 2025 var låg fjällskog, med 57 procent. Den näst största andelen skydd hade naturtypen "övrigt i fjällregionen", som var skyddad till 47 procent. Sveriges inlandsvatten var skyddade till 27 procent, och av den öppna våtmarken hade 24 procent ett formellt skydd. 15 procent av havsarealerna inom Sveriges territoriella gräns var skyddade. Räknas den ekonomiska zonen med, var 16 procent av havsarealerna skyddade. Av Sveriges totala skogsmarksareal var 9 procent formellt skyddad. Den lägsta andelen formellt skydd hade markklassen "övrigt nedan fjällregionen", som var skyddad till 3 procent.

Diagram 4.1. Skyddad och oskyddad natur 2025-12-31

Andel per naturtyp av totala arealer i Sverige och inom Sveriges ekonomiska zon

Källa: Naturvårdsverket

Skyddad natur avser samma skyddsformer som i Tabell 0.1, det vill säga nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden (skogliga och övriga), nationalstadsparken, Natura 2000 (SPA och SCI), naturvårdsavtal, och inomstatliga överenskommelser om skydd av natur.

Naturtyper i naturreservat och nationalparker

Naturreservaten 2025 bestod till störst del av skogsmark, med 39 procent av totalarealen, följt av övrig öppen mark i fjällregionen, med 18 procent av totalarealen. Den vanligaste naturtypen i Sveriges nationalparker var övrig öppen mark i fjällregionen, som utgjorde 61 procent av nationalparkernas totala areal. Därefter var skogsmark störst, med 13 procent av totalarealen. Övrig öppen mark i fjällregionen utgjorde en fjärdedel av naturreservatens och nationalparkernas sammanlagda areal 2025.

Restriktioner mot skogsbruk avser särskilda föreskrifter mot skogsbruk, formulerade i beslut för nationalparker och naturreservat.

Tabellen görs med hjälp av en gruppering av markklasserna den sammanslagna versionen av NMD2018 och NMD2023 (se figur 1.1 och 1.2 i temasektionen). Det leder till mindre skillnader i arealer jämfört med statistiken i Tabell 0.1, som baseras på topografiska data från Lantmäteriet.

Tabell 4.1. Naturtyper i nationalparker och naturreservat, 2025-12-31

Areal i hektar avrundat till jämna 100-tal

Naturtyp	Naturreservat	Nationalparker	Naturreservat och nationalparker	
			Total areal	Med restriktioner mot skogsbruk
Skogsmark				
Tallskog	464 100	30 200	494 200	461 500
Granskog	602 500	17 600	620 100	605 800
Barrblandskog	253 500	12 900	266 400	253 000
Lövblandad barrskog	262 700	7 400	270 100	261 500
Triviallövskog	483 600	32 400	516 000	505 100
Ädellövskog	36 500	1 300	37 800	32 100
Triviallövskog med ädellövsinslag	12 100	400	12 500	10 100
Temporärt ej skog	22 700	300	23 000	16 100
Improduktiv skogsmark	1 009 500	53 400	1 062 900	1 051 700
Produktiv skogsmark	1 128 200	48 900	1 177 200	1 093 400
<i>varav nedan fjällnära gränsen</i>	664 600	20 900	685 500	602 100
Övriga naturtyper				
Låg fjällskog	474 900	31 800	506 700	..
Öppen våtmark	672 600	31 700	704 300	..
Åkermark	16 800	0	16 800	..
Anlagd och bebyggd mark	9 800	300	10 100	..
Övrig öppen mark i fjällregionen	1 000 700	465 500	1 466 100	..
Övrig öppen mark nedan fjällregionen	77 600	2 800	80 500	..
Sjöar och vattendrag	335 500	63 600	399 100	..
Hav	730 800	70 400	801 300	..
Total areal	5 456 500	768 500	6 225 000	2 145 100

Källa: Naturvårdsverket

Skogsmark är mark inom ett sammanhängande område där träden har en höjd av mer än fem meter och en kronslutenhet av mer än tio procent, eller förutsättningar att nå denna höjd och kronslutenhet utan produktionshöjande åtgärder.

Produktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år.

Improduktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder inte kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år. Med andra ord är det skogsmark som inte är produktiv enligt ovanstående definition.

Jämfört med statistiken för 2024 innehåller 2025 års topplistor i tabell 4.2–4.6 stora förändringar i arealer och rangordning av områden. Det beror på uppdateringen dataunderlaget som används för klassificering av naturtyper, Nationella marktäckedata (NMD 2.1). Förändringarna beskrivs i avsnittet om årets tema: *Ny version av Nationella marktäckedata*

Skogsmark i nationalparker och naturreservat

Den produktiva skogsmarken stod för 26 procent av naturreservatens hela landareal 2025 och den improduktiva skogsmarken för 23 procent. I nationalparkerna stod den produktiva och improduktiva skogsmarken för 8 procent vardera av nationalparkernas hela landareal.

Det vanligaste trädslaget i nationalparker och naturreservat var gran, med 28 procent av den summerade skogsmarksarealen för de båda skyddsformerna. Efter granskog var trivallövskog vanligast, med 23 procent av skogsmarksarealen. Det tredje vanligaste trädslaget var tall, som stod för 22 procent av den totala arealen skogsmark i nationalparker och naturreservat 2025.

Inom de båda skyddsformerna hade 96 procent av skogsmarken restriktioner mot skogsbruk. Trivallövskog och granskog hade de högsta andelarna restriktioner, med 98 procent vardera. Totalt hade 93 procent av den produktiva skogsmarken inom skyddsformerna restriktioner mot skogsbruk.

Övriga naturtyper i nationalparker och naturreservat

Den låga fjällskogen stod för 11 procent av naturreservatens och 5 procent av nationalparkernas hela landarealer 2025. Öppen våtmark utgjorde 15 procent av naturreservatens och 5 procent av nationalparkernas landareal. Vatten i form av hav och inlandsvatten stod för 20 procent av naturreservatens totala arealer och 17 procent av nationalparkernas.

De största naturreservaten efter naturtyp

Tabell 4.2 till 4.6 beskriver de tio största naturreservaten 2025 utifrån olika typer av natur. De största naturreservaten utifrån naturtyperna skogsmark (tabell 4.2), skyddad produktiv skogsmark (tabell 4.3), samt öppen våtmark och skog på våtmark (tabell 4.4) är alla belägna i de tre nordligaste länen i Sverige – Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

De största naturreservaten av avseende inlandsvatten (tabell 4.5) finns också i de tre nordligaste länen, tillsammans med tre naturreservat belägna i Värmlands län. De värmländska områdena har betydligt större andelar våtmark i förhållande till sina totala arealer, jämfört med de större och nordligare områdena. De tre värmländska områdena innehåller mer än 90 procent inlandsvatten vardera, i förhållande till sina totalarealer.

Vindelfjällen var Sveriges största naturreservat 2025 totalt sett och avseende flera naturtyper. Området toppar listorna över de största naturreservaten avseende skogsmark, skyddad produktiv skogsmark, och inlandsvatten. Naturreservaten Udja, Sjaunja och Hotagen är också områden som finns med på flera av topplistorna över störst arealer per naturtyp. Det naturreservat som hade störst areal öppen våtmark och skog på våtmark 2025 var Torneträsk-Soppero fjällurskog, där 27 procent av området totala areal var öppen våtmark.

Tabell 4.2. De 10 största naturreservaten avseende total areal skogsmark 2025-12-31

Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Namn	Län	Areal skogsmark i hektar	Andel (%) av hela reservatet
Vindelfjällen	Västerbottens län	160 000	28
Torneträsk-Soppero fjällurskog	Norrbottens län	92 000	27
Udtja	Norrbottens län	79 300	54
Sjaunja	Norrbottens län	71 900	25
Ultevis fjällurskog	Norrbottens län	69 000	59
Pärlälvens fjällurskog	Norrbottens län	60 900	53
Laisdalens fjällurskog	Norrbottens län	52 700	66
Hornavan-Sädvajaure fjällurskog	Norrbottens län	47 900	59
Lina fjällurskog	Norrbottens län	46 200	47
Pessinki fjällurskog	Norrbottens län	46 100	47

Källa: Naturvårdsverket (Naturvårdsregistret och NMD 2.1 basskikt med skogsklasser). Skogsarealen beräknas på hela naturreservatet, även de delar som saknar restriktioner för skogsbruk.

Tabell 4.3. De 10 största naturreservaten avseende areal skyddad produktiv skogsmark 2025-12-31

Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Namn	Län	Produktiv skogsmark med föreskrifter mot skogsbruk, i hektar	Andel (%) av hela reservatet
Vindelfjällen	Västerbottens län	43 000	8
Hotagen	Jämtlands län	24 100	21
Udtja	Norrbottens län	23 800	16
Torneträsk-Soppero fjällurskog	Norrbottens län	20 600	6
Jielkká-Rijmagåbbå	Norrbottens län	19 600	53
Marsfjället	Västerbottens län	19 400	19
Pärlälvens fjällurskog	Norrbottens län	19 200	17
Pessinki fjällurskog	Norrbottens län	17 900	18
Vålådalen	Jämtlands län	16 600	14
Laisdalens fjällurskog	Norrbottens län	16 400	21

Källa: Naturvårdsverket (Naturvårdsregistret och NMD 2.1, tillägsskikt med produktiv och improduktiv skogsmark). Areal produktiv skog beräknas endast på de delar av reservatet som genom föreskrifter är skyddat mot skogsbruk.

Tabell 4.4. De 10 största naturreservaten avseende areal öppen våtmark och skog på våtmark 2025-12-31

Arealer är avrundande till jämna 100-tal

Namn	Län	Våtmark i hektar	Andel (%) av hela reservatet
Torneträsk-Soppero fjällurskog	Norrbottens län	92 100	27
Sjaunja	Norrbottens län	58 300	20
Udtja	Norrbottens län	50 800	35
Vindelfjällen	Västerbottens län	48 700	9
Pessinki fjällurskog	Norrbottens län	29 600	30
Hotagen	Jämtlands län	28 100	24
Kaitum fjällurskog	Norrbottens län	27 200	30
Ultevis fjällurskog	Norrbottens län	21 200	18
Lina fjällurskog	Norrbottens län	19 600	20
Blaikfjället	Västerbottens län	18 900	53

Källa: Naturvårdsverket (Naturvårdsregistret och NMD 2.1, tilläggs-skikt med produktiv och improduktiv skogsmark)

Tabell 4.5. De 10 största naturreservaten avseende areal inlandsvatten 2025-12-31

Arealer är avrundande till jämna 100-tal

Namn	Län	Inlandsvatten i hektar	Andel (%) av hela reservatet
Vindelfjällen	Västerbottens län	25 000	4
Sjaunja	Norrbottens län	21 700	8
Lurö skärgård	Värmlands län	14 700	96
Värmlandsskärgården	Värmlands län	13 800	92
Torneträsk-Soppero fjällurskog	Norrbottens län	12 500	4
Hornavan-Sädvajaure fjällurskog	Norrbottens län	9 700	12
Rogen	Jämtlands län	8 400	17
Millesviks skärgård	Värmlands län	8 300	96
Pärlälvens fjällurskog	Norrbottens län	7 400	6
Tjeggelvas	Norrbottens län	7 000	21

Källa: Naturvårdsverket (Naturvårdsregistret och NMD 2.1)

Ängs- och betesmark har störst arealer i södra Sverige

De största arealerna ängs- och betesmarker (tabell 4.6) fanns i naturreservat belägna i Sveriges mer sydliga delar, med flera områden i Skåne, Kalmar och Västra Götalands län. Störst areal ängs- och betesmark hade Klingälväns dalgång, med knappt 1 000 hektar. Det var 45 procent av områdets totala areal.

Tabell 4.6. De 10 största naturreservaten avseende areal ängs- och betesmark 2025-12-31

Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Namn	Län	Ängs- och betesmark i hektar	Andel (%) av hela reservatet
Klingälväns dalgång	Skåne län	1 000	45
Hall-Hangvar	Gotlands län	800	27
Ottenby	Kalmar län	800	76
Möckleby-Gårdstorp	Kalmar län	700	93
Hornborgasjön	Västra Götalands län	700	16
Karlevi Södra	Kalmar län	600	95
Ängsö	Västmanlands län	600	8
Tåkern	Östergötlands län	500	10
Foteviksområdet	Skåne län	500	19
Nordre älvs estuarium	Västra Götalands län	400	6

Källa: Naturvårdsverket (Naturvårdsregistret och Äng och bete i TUVÅ)

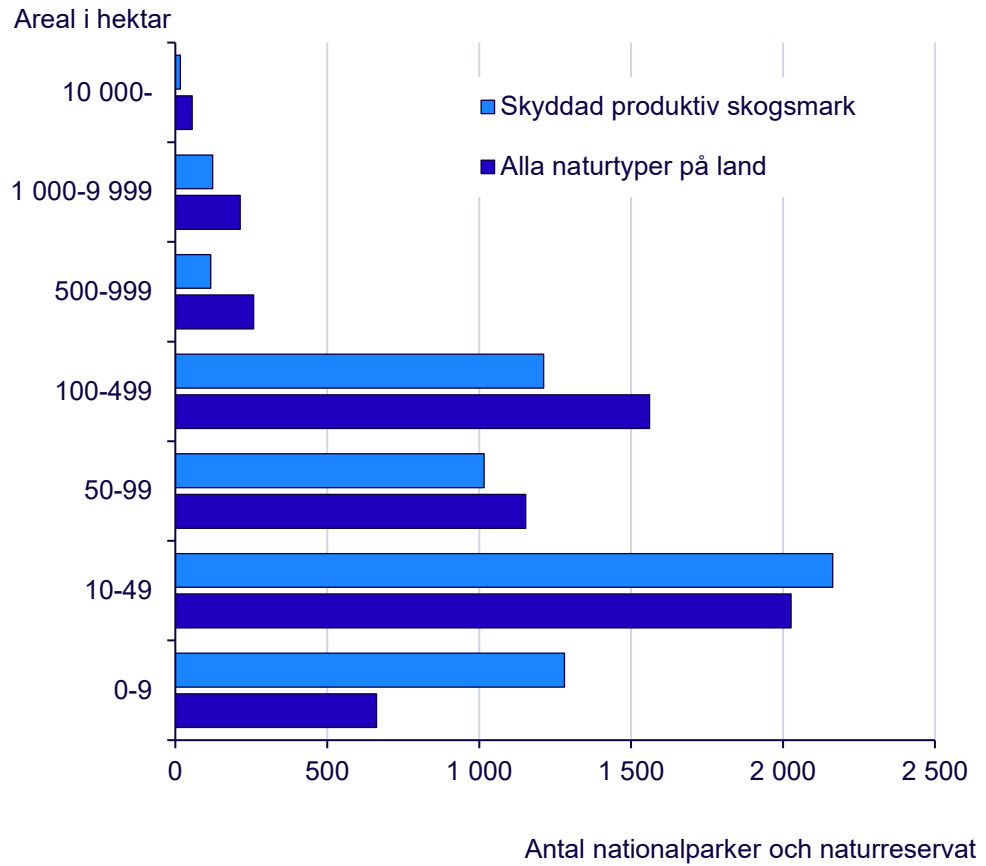
Storleksfördelning efter landareal och skogsmark

Mer än 90 procent av Sveriges nationalparker och naturreservat 2025 bestod till någon del av skyddad produktiv skogsmark, det vill säga produktiv skogsmark med restriktioner mot skogsbruk.

Av Sveriges 31 nationalparker och 5 900 naturreservat hade 270 områden en landareal på mer än 1 000 hektar och av dem hade 140 områden mer än 1 000 hektar skyddad produktiv skogsmark vardera. De flesta nationalparker och naturreservat var dock små till storleken. 65 procent hade en landareal på mindre än 100 hektar och 75 procent hade en skyddad produktiv skogsmark på mindre än 100 hektar.

Under 2025 ökade antalet gällande naturreservat med 132 områden och Sverige fick en ny nationalpark. Av de nya områdena hade drygt hälften en landareal som var mindre än 100 hektar. Antalet stora områden, med en landareal på mer än 1000 hektar, ökade med 8. Där ingår den nya nationalparken.

Diagram 4.2. Antal nationalparker och naturreservat per storleksklass, 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Produktiv skogsmark är beräknad med hjälp av NMD 2.1. Arealer för "Alla naturtyper på land" är beräknad med hjälp av Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning vektor

Formellt skyddad skogsmark

Skogsmark är mark inom ett sammanhängande område där träden har en höjd av mer än fem meter och en kronslutenhet av mer än tio procent, eller förutsättningar att nå denna höjd och kronslutenhet utan produktionshöjande åtgärder.

Produktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år.

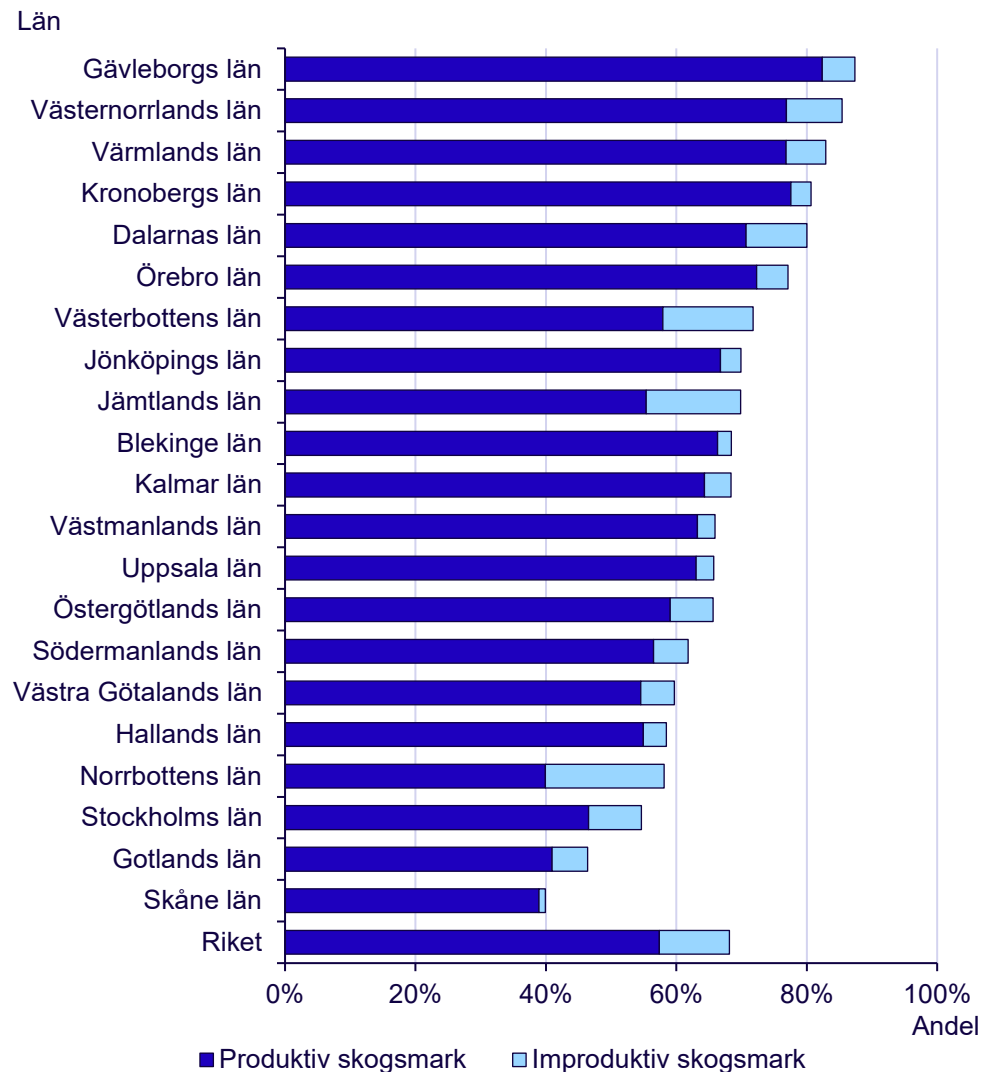
Improduktiv skogsmark är skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder inte kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år. Med andra ord är det skogsmark som inte är produktiv enligt ovanstående definition.

Skogsmark har länge varit en viktig naturresurs i Sverige. Historiskt har den varit en förutsättning för viktiga näringar, som gruvdrift och fartygsbyggande. Idag är skogen en viktig källa för bland annat virkes- och pappersproduktion, energiutvinning och rekreation. Skogsmarken bidrar även till klimatreglering, vattenrening och utgör en livsmiljö för växter och djur.

Skogsmark är det dominerande markslaget i Sverige. Enligt Riksskogstaxeringens statistik för 2023 utgjorde skogsmarken 28 miljoner hektar, vilket motsvarade 68 procent av Sveriges hela landareal. Med en så hög andel skogsmark är Sverige, näst efter Finland (vars andel skogsmark är 74 procent), det land i Europa som har högst andel skogsmark i förhållande till den totala landarealen (FAO 2025).

De tre län som hade störst skogsmarksareal i absoluta tal finns i de norra delarna av Sverige. Det var Norrbotten, Västerbotten och Jämtlands län. De län som hade minst skogsmarksareal var Gotland, Blekinge och Halland. Störst andel skogsmark av länens totala landareal hade Gävleborg, Västernorrland och Värmlands län. Lägst andelar skogsmark hade Skåne, Gotland och Stockholms län.

Diagram 4.3. Andel skogsmark av total landareal per län, 2023

Källa: SLU Riksskogstaxeringen. Femårsmedelvärde för perioden 2021 till 2025, där 2023 är mittenår.

Figur 4.1. Överlapp inom formellt skyddad skogsmark

Storleken på cirkelarna motsvarar ungefär de faktiska arealerna.

Grå cirklar: Total landareal i Sverige.

Mörkgröna cirklar: Total areal produktiv skogsmark/skogsmark totalt i Sverige.

Gula cirklar: Beslut utan laga kraft och markersättningar som inte överlappar övriga skyddsformer.

Övriga färger: Se färgkoder i Figur 4.2.

Källa: Naturvårdsverket

En mer utförlig beskrivning av varje skyddsformer ges i avsnittet Om statistiken, definitioner och förklaringar.

Skyddsformer inom skogsmark med formellt skydd

I den här statistiken är "formellt skyddad skogsmark" ett samlingsbegrepp för olika skyddsformer som bestäms av lagar, förordningar, enskilda beslut eller ingångna avtal. I redovisning och bearbetning av statistiken prioriteras de utifrån föreskrifternas grad av skydd för respektive skyddsform. Överlappande arealer har räknats bort i ordningen som visas i figur 4.2 nedan.

Figur 4.2. Prioriteringsordning vid överlappsberäkning, formellt skyddad skogsmark

1. Miljöbalken: Permanent nationellt skydd, gällande/laga kraft

Nationalparker och **skogliga biotopskyddsområden** i sin helhet. De delar av gällande **naturreservat** som har föreskrifter mot skogsbruk.

2. Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd

Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket eller Skogsstyrelsen, Ekoparker och Vitryggsavtal (endast NO/NS-bestånden).

3. Miljöbalken: Permanent skydd enligt EU-direktiv, gällande/laga kraft

Natura 2000-områden av typen Sites of Community Interest (SCI), Habitatdirektivet. Endast områden med utpekade skogshabitat och delar som karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskarteringen NNK.

4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket

Överenskommelse från 2010 mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket avseende särskilt värdefulla naturskogsområden på Fortifikationsverkets marker.

5. Beslut ej laga kraft

Beslut, ej laga kraft för **naturreservat** och **biotopskyddsområden**.

6. Markersättningar

Inkluderar köp, intrångsersättning och bidrag för bildande av **nationalparker** och **naturreservat**. Avser områden som är på väg att skyddas formellt, men som befinner sig i ett delsteg i processen. Områden på Fastighetsverkets mark, efter samråd 1 april 2010, ingår här.

Skydd enligt miljöbalken (grupp 1 och 3) saknar tidsgräns och räknas därför som permanent. Skydd enligt jordabalken (grupp 2) utgörs av tidsbestämda avtal mellan myndigheter och markägare. Avtalen har skrivits vid olika tidpunkter och för olika långa tidsperioder. Den återstående tidsperioden för skyddet kan därför variera mycket. Naturvårdsverkets avtal med Fortifikationsverket (grupp 4) har särskilda villkor och är inte beroende av lagstiftning. Det bildar därför en egen kategori i statistiken.

Den sista gruppen (5 och 6) avser områden som är på väg att bli gällande formellt skydd. Det är naturreservat och biotopskyddsområden som är beslutade, men som vid statistikens referenstidpunkt ännu inte hade nått laga kraft. Markersättningar är arealer som är på väg att bli formellt skyddade som

Förändringar jämfört med 2024 års statistik

Statistiken för 2025 baseras på ett uppdaterat dataunderlag för klassificering av skogsmark (NMD 2.1). Uppdateringen har inneburit en generell ökning av arealen skogsmark i Sverige, vilket innebär förändringar i statistiken jämfört med föregående år. Ökning av arealen formellt skyddad skogsmark kan därmed både bero på att utökat skydd och en uppdaterad klassificering av skogsmarken. Förändringarna beskrivs rapportens avsnitt med årets tema: *Ny version av Nationella marktäckedata*.

nationalpark eller naturreservat. De ingår egentligen inte i det formella skyddet, men räknas med i statistiken över formellt skyddad skogsmark, ofta i en egen kategori.

Med överlapp mellan skyddsformer

Drygt 6 procent av Sveriges produktiva skogsmark var formellt skyddad 2025. Tillsammans med den improduktiva skogsmarken hade nästan 10 procent av Sveriges totala skogsmarksareal ett formellt skydd. I tabell 4.7 och diagram 4.4 redovisas arealer och andelar där överlappande arealer mellan de grupperade skyddsformerna inte har rensats bort, förutom på de två understa raderna som visar markersättningar (grupp 6) och totalen för alla skyddsformer. Inom varje grupp ingår inga överlappande arealer.

De olika gruppernas arealer och andelar skiljer sig mycket i storlek. Det permanenta och nationella skyddet enligt miljöbalken, där nationalparker, naturreservat och biotopskydd ingår (grupp 1), stod för den största delen av det formella skyddet 2025. Den näst största kategorin var Natura 2000-områden (grupp 3) och tredje störst var markersättningar (grupp 6).

Tabell 4.7. Formellt skyddad skogsmark med överlappande arealer, 2025-12-31

Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Skyddsformer grupperat	Areal i hektar		Andel (%) av hela arealen skogsmark	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskyddsområden	1 125 800	2 179 400	4,7	7,8
2. Jordabalken: Naturvårdsavtal	137 400	161 300	0,6	0,6
3. Miljöbalken: Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat	585 700	1 417 100	2,5	5,1
4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket	16 600	22 200	0,1	0,1
5. Beslut, ej laga kraft: Naturreservat och biotopskyddsområden	3 900	5 200	0,0	0,0
6. Markersättningar enligt miljöbalken, ej överlapp med grupp 1–5	175 900	261 700	0,7	0,9
Totalt utan överlappande arealer	1 476 400	2 685 100	6,2	9,6

Källa: Naturvårdsverket

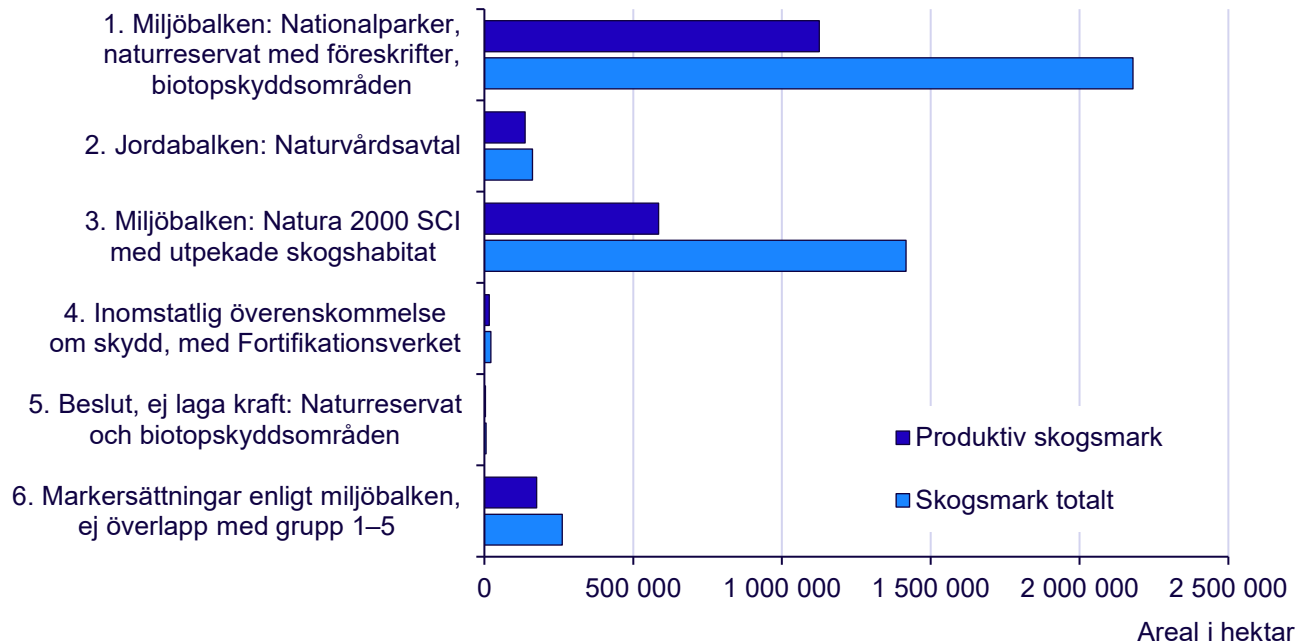
Endast värden på raderna "6. Markersättningar, ej överlapp med grupp 1–5" och "Totalt utan överlappande arealer" är rensade från överlapp gentemot andra skyddsformer. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer. Andelar har beräknats mot arealer skogsmark enligt NMD 2.1.

Övriga tre grupper (grupp 2, 4 och 5) omfattade tillsammans mindre än 1 procent av både den produktiva och totala arealen skogsmark i Sverige. Där ingår skydd enligt jordabalken (grupp 2), i form av naturvårdsavtal, ekoparker och så kallade vitryggsavtal. Överenskommelsen mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket om formellt skydd (grupp 4) omfattar arealer som sällan

ändras mellan åren. Statistiken omfattar även beslutade arealer som den 31 december 2025 ännu inte hade vunnit laga kraft (grupp 5).

Diagram 4.4. Formellt skyddad skogsmark med överlappande arealer. 2025-12-31

Arealer i hektar per grupperad skyddsform

Källa: Naturvårdsverket

Med överlappande arealer mellan grupperade skyddsformer. Endast areal för grupp 6 är rensade från överlapp gentemot andra skyddsformer. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Utan överlapp mellan skyddsformer

Inom det formella skyddet finns stora överlapp mellan de olika skyddsformerna. Det är framför allt Natura 2000-områden som överlappas av nationalparker och naturreservat, men mindre överlapp förekommer även mellan andra skyddsformer. För en korrekt siffra över den summerade arealen skyddad skogsmark är det därför viktigt att räkna bort överlappande arealer, för att inte samma ytor ska räknas flera gånger. I följande redovisning är överlappen borträknade.

Tabell 4.8 visar formellt skyddad skogsmark fördelat på de grupperade skyddsformerna. Grupp 1, med nationalparker, naturreservat och biotopskyddsområden, redovisas i sin helhet. Efterföljande grupper har fått sina arealer reducerade i fallande ordning. Statistiken för Natura 2000-områden (grupp 3), visar då endast de arealer som inte överlappas av nationalparker, naturreservat, biotopskyddsområden eller naturvårdsavtal. Det ger betydligt lägre arealer och andelar jämfört med redovisningen i Tabell 4.7, där överlappen ingår. Totalt minskar arealerna för Natura 2000-områden med nästan 1,4 miljoner hektar skogsmark, varav 560 000 hektar produktiv skogsmark. Skydd enligt

jordabalken (grupp 2) minskar med knappt 9 000 hektar, varav 7 400 hektar produktiv skogsmark. För grupp 4 och 5 innebär överlappsjusteringen minskade arealer på mindre än 1 000 hektar vardera.

Tabell 4.8. Formellt skyddad skogsmark utan överlappande arealer. Grupperade skyddsformer. 2025-12-31
Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Skyddsformer grupperat	Areal i hektar		Andel (%) av hela arealen skogsmark	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskyddsområden	1 125 800	2 179 400	4,7	7,8
2. Jordabalken: Naturvårdsavtal	130 100	152 400	0,5	0,5
3. Miljöbalken: Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat	25 300	65 500	0,1	0,2
4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket	15 800	21 400	0,1	0,1
5. Beslut, ej laga kraft: Naturreservat och biotopskyddsområden	3 500	4 700	0,0	0,0
6. Markersättningar enligt miljöbalken, ej överlapp med grupp 1-5	175 900	261 700	0,7	0,9
Totalt	1 476 400	2 685 100	6,2	9,6

Källa: Naturvårdsverket. Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Skyddsform 1 redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Tabell 4.9. Formellt skyddad skogsmark utan överlappande arealer. Detaljerade skyddsformer. 2025-12-31
Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Skyddsformer grupperat	Areal i hektar		Andel (%) av hela arealen skogsmark	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
Nationalparker	48 900	102 400	0,2	0,4
Naturreservat med föreskrifter mot skogsbruk	1 044 400	2 042 700	4,4	7,3
Biotopskyddsområden	32 400	34 300	0,1	0,1
Naturvårdsavtal: Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen	35 200	40 500	0,1	0,1
Naturvårdsavtal: Ekoparker	85 300	102 100	0,4	0,4
Naturvårdsavtal: Vitrygg	9 600	9 800	0,0	0,0
Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat	25 300	65 500	0,1	0,2
Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket	15 800	21 400	0,1	0,1
Beslut ej laga kraft: Naturreservat och biotopskyddsområden	3 500	4 700	0,0	0,0
Markersättningar enligt miljöbalken	175 900	261 700	0,7	0,9
Totalt	1 476 400	2 685 100	6,2	9,6

Källa: Naturvårdsverket. Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Nationalparker redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning.

Formellt skydd inom miljöbalken dominerar

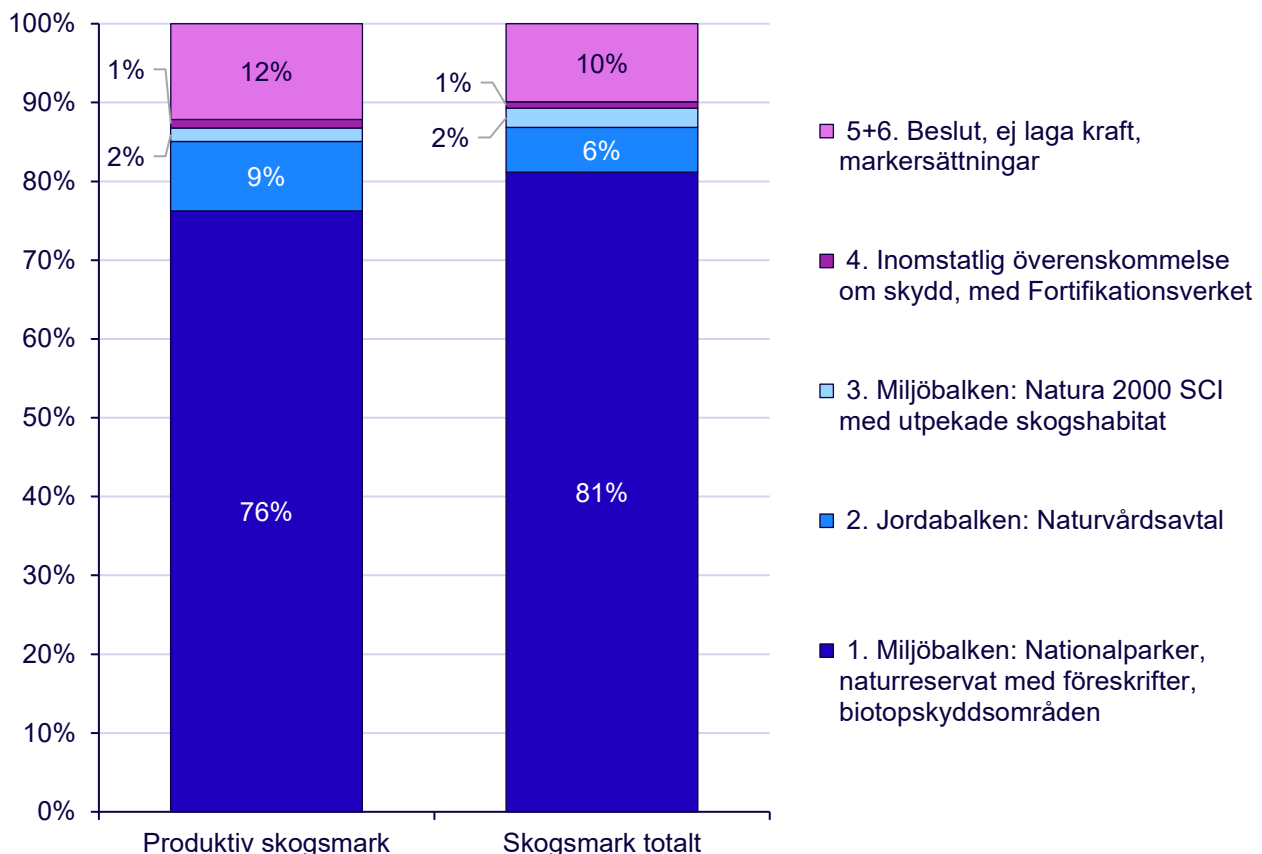
En detaljerad redovisning av skyddsformerna (tabell 4.9) visar att majoriteten av den formellt skyddade skogsmarken ingår i naturreservat. Där fanns 71 procent av den produktiva skogsmarken med formellt skydd 2025, och 76 procent av den totala arealen formellt skyddad skogsmark.

På grupperad nivå var det skyddsformer i grupp 1, där bland annat naturreservat ingår, som dominerade inom den formellt skyddade skogsmarken 2025. Det utgjorde 76 procent av den skyddade produktiva skogsmarken och 81 procent av den totala skyddade skogsmarken.

Arealer inom grupperna 5 och 6 utgjorde tillsammans den nästa största delen av den skyddade skogsmarken, med 12 procent av den skyddade produktiva skogsmarken och 10 procent av den skyddade totala skogsmarken. Där ingår beslut som saknar laga kraft och markersättningar för blivande skyddade områden.

Diagram 4.5. Formellt skyddad skogsmark utan överlapp mellan skyddsformer, 2025-12-31

Andel per grupperad skyddsform av totala arealer formellt skyddad skogsmark

Källa: Naturvårdsverket. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer

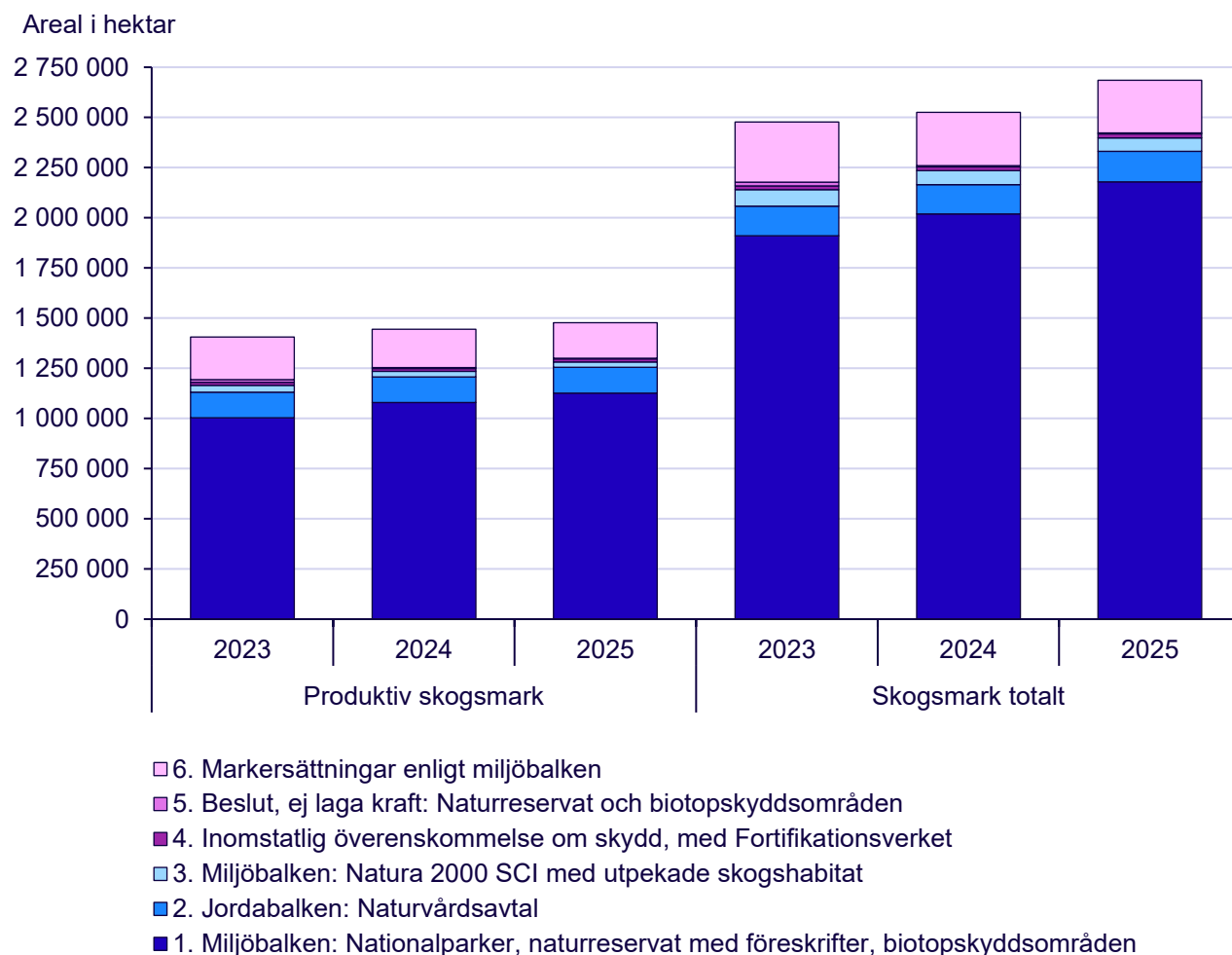
Ökad areal från 2023 till 2025

Under perioden 2023 till 2025 har det gjorts utökningar av den formellt skyddade arealen, genom nya och utökade områden. Storleken på förändringarna är dock svåra att tydligt fastställa, eftersom det samtidigt har skett tekniska förändringar i det dataunderlag som bestämmer vilken mark som ska klassificeras som skogsmark. Det beskrivs närmare i den här rapportens temasektion.

Med de tekniska förändringarna som bakgrund, visar statistiken en ökning av den formellt skyddade skogsmarken. Skyddad produktiv skogsmark ökade med sammanlagt 70 600 hektar från 2023 till 2025 och den totala arealen skyddad skogsmark med 208 200 hektar under samma period. De största ökningarna avser skyddsformer i grupp 1, där bland annat naturreservat ingår. Inom grupperna 5 och 6, som avser beslut och markersättningar, har arealen istället minskat med cirka 50 000 hektar av både produktiv och total areal skogsmark mellan 2023 och 2025.

Diagram 4.6. Formellt skyddad skogsmark 2023–2025

Areal produktiv och total skogsmark per grupperad skyddsform (utan överlapp mellan skyddsformer)

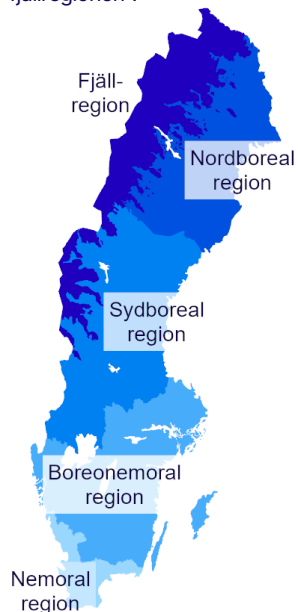
Källa: Naturvårdsverket. NMD2018 är källa till år 2023–2024, NMD2023 är källa till år 2025. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer

Fjällnära gräns

Gräns för vad som räknas som fjällnära skog, vilket avgörs av om skogen ligger ovan fjällnära gräns. Sammanställd 1993 och 1994 av SLU, Institutionen för skogstaxering och utgående från Skogsstyrelsens förordning (SKSFS 1991:3) om gränserna för fjällnära skog. En uppdatering gjordes 2019.

Karta 4.1. Naturgeografiska regioner (SUS)

Kartan visar de fem naturgeografiska regioner som används i statistiken, med fjällregionen i mörkast blå färg, i den nordvästra delen av Sverige. Nedan gränsen för fjällnära skog finns, från norr till söder, den nordboreala, den sydboreala, den boreonemorala och den nemoral regionen. De bildar tillsammans området "nedan fjällregionen".

Källa: Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, SCB

Regional fördelning av skogsmark

Det är stora skillnader i hur det formella skyddet av skogsmark fördelar sig mellan olika delar av Sverige. Statistiken i detta avsnitt redovisas enligt en indelning i fem naturgeografiska regioner som också benämns SUS. De utgörs av fjällregionen, som är mark ovan gränsen för fjällnära skog, samt fyra regioner nedan den fjällregionen (se information i marginalen).

Fjällregionen upptar en betydligt mindre yta jämfört med de fyra övriga naturgeografiska regionerna. Arealen skogsmark är också avsevärt mindre i fjällregionen jämfört med övriga landet, med 2,7 miljoner hektar totalt och 1,1 miljoner produktivt. Arealen skogsmark i övriga landet upptar 25,2 miljoner hektar, varav 22,7 miljoner produktivt.

Drygt hälften av fjällregionens skogsmark är skyddad

I fjällregionen var mer än hälften av skogsmarken skyddad 2025. Av den produktiva skogsmarken var det 53,7 procent och av den totala skogsmarken var det 59,4 procent. I regionerna nedan fjällregionen var sammanlagt runt 4 procent av skogsmarken formellt skyddad. Av den produktiva skogsmarken hade 3,9 procent ett formellt skydd och av den totala skogsmarken var det 4,3 procent.

Mer naturvårdsavtal nedan fjällregionen

Både i fjällregionen och i övriga Sverige nedan fjällregionen dominerade skyddsformer som regleras av miljöbalken, där bland annat naturreservat och Natura 2000-områden ingår. Mer än 80 procent av den skyddade produktiva skogsmarken i fjällregionen tillhörde skyddsformer i grupp 1, jämfört med drygt 70 procent nedan fjällregionen. Mark reglerad av naturvårdsavtal var istället en vanligare skyddsform nedan fjällregionen, med 13 procent av den formellt skyddade produktiva skogsmarken i det området. I fjällregionen stod naturvårdsavtalen för 2 procent av den totala arealen skyddad produktiv skogsmark.

Markersättning för 6 procent av fjällregionens produktiva skogsmark

Markersättningar för framtida nationalparker och naturreservat utgjordes av något mindre arealer i fjällregionen jämfört med övriga landet. Som andel av de totala arealerna skogsmark var 6,0 procent av den produktiva skogsmarken i fjällregionen avsatt med markersättningar och 4,4 procent av den totala arealen skogsmark. Motsvarande siffror för skogsmark nedan fjällregionen var 0,5 procent för den produktiva skogsmarken och 0,6 procent för den totala arealen skogsmark.

Tabell 4.10. Areal formellt skyddad skogsmark i och nedan fjällregionen, 2025-12-31

Utan överlapp mellan skyddsformer. Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Skyddsformer grupperat	Fjällregionen		Nedan fjällregionen	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskyddsområden	491 400	1 403 600	634 300	775 800
2a. Jordabalken: Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket eller Skogsstyrelsen	600	900	34 600	39 600
2b. Jordabalken: Naturvårdsavtal av typ ekopark eller vitrygg	12 000	19 300	82 800	92 600
3. Miljöbalken: Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat	5 100	39 500	20 200	26 000
4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket	7 600	10 700	8 200	10 700
5. Beslut, ej laga kraft: Naturreservat och biotopskyddsområden	600	1 200	2 900	3 500
6. Markersättningar enligt miljöbalken	65 900	117 100	110 100	144 600
Totalt	583 100	1 592 200	893 200	1 092 900

Källa: Naturvårdsverket.

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Skyddsform 1 redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Tabell 4.11. Andel (%) formellt skyddad skogsmark i och nedan fjällregionen, 2025-12-31

Andel av total areal produktiv/total skogsmark ovan och nedan fjällnära gräns. Utan överlapp mellan skyddsformer

Skyddsformer grupperat	Fjällregionen		Nedan fjällregionen	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskyddsområden	44,4	52,4	2,8	3,1
2a. Jordabalken: Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket eller Skogsstyrelsen	0,1	0,0	0,2	0,2
2b. Jordabalken: Naturvårdsavtal av typ ekopark eller vitrygg	1,1	0,7	0,4	0,4
3. Miljöbalken: Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat	0,5	1,5	0,1	0,1
4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket	0,7	0,4	0,0	0,0
5. Beslut, ej laga kraft: Naturreservat och biotopskyddsområden	0,1	0,0	0,0	0,0
6. Markersättningar enligt miljöbalken	6,0	4,4	0,5	0,6
Totalt	52,7	59,4	3,9	4,3

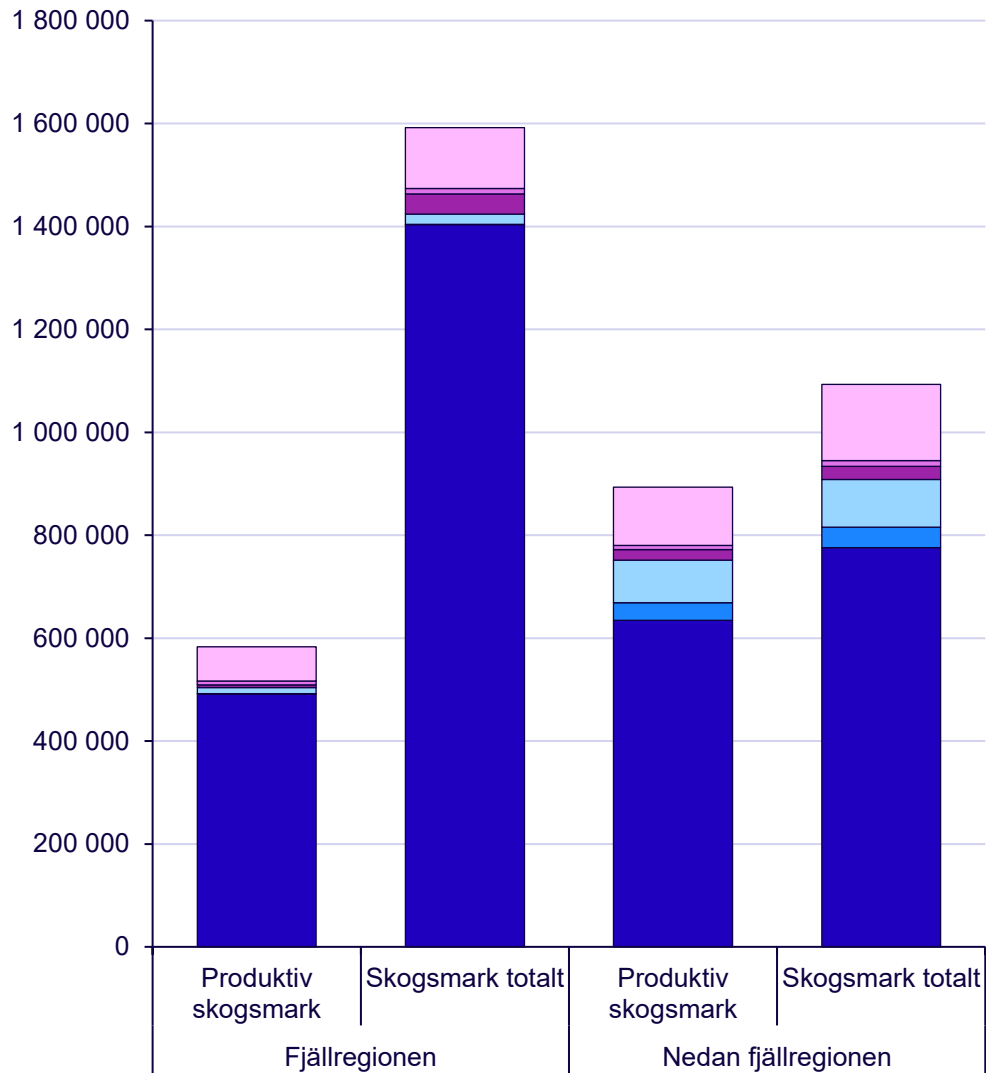
Källa: Naturvårdsverket.

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Skyddsform 1 redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Diagram 4.7. Formellt skyddad skogsmark, arealer i och nedan fjällregionen, 2025-12-31

Arealer per grupperad skyddsform

Areal i hektar

- 5+6. Beslut ej laga kraft, markersättningar
- 4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket
- 3. Miljöbalken: Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat
- 2b. Jordabalken: Naturvårdsavtal av typ ekopark eller vitrygg
- 2a. Jordabalken: Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket eller Skogsstyrelsen

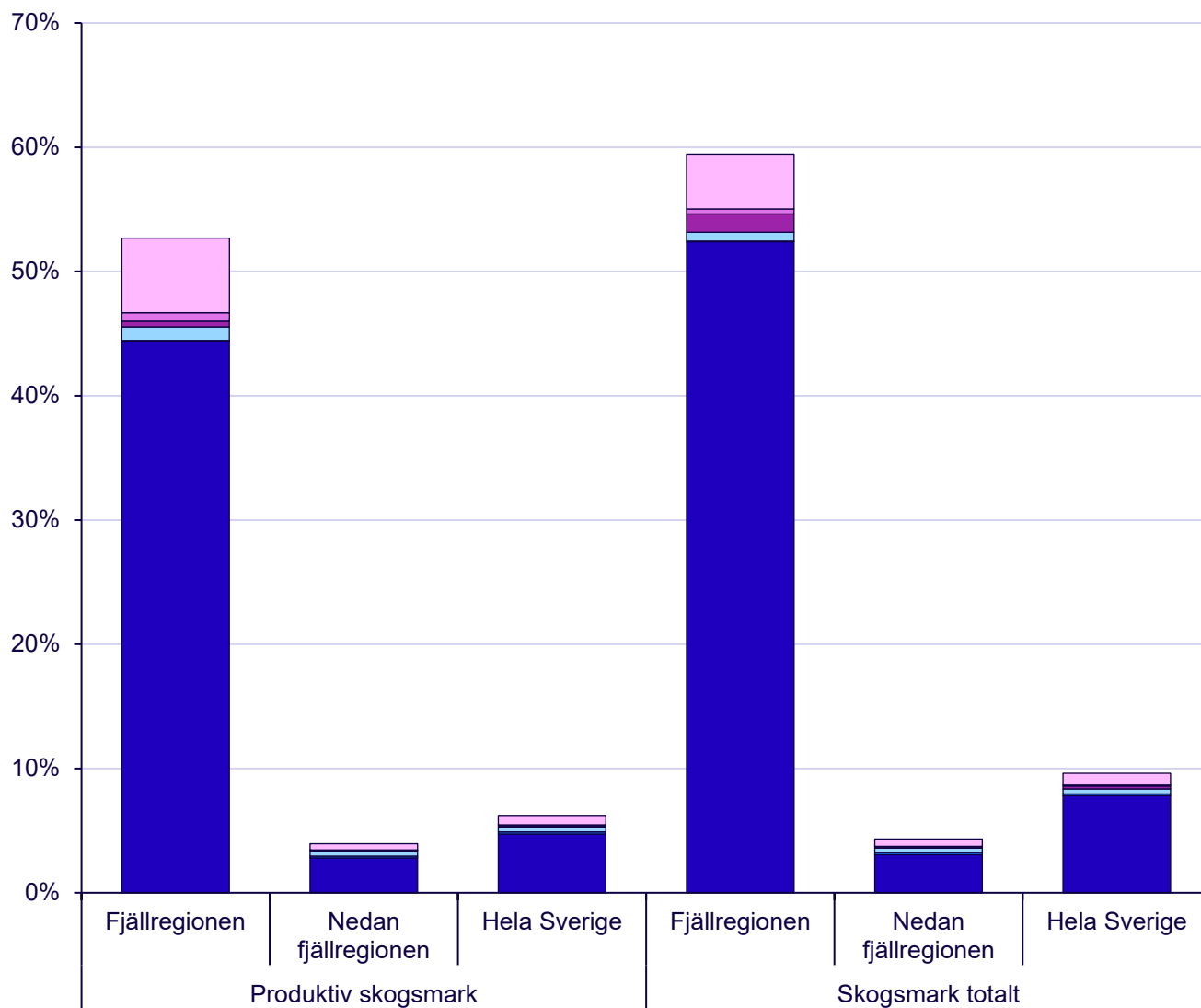
Källa: Naturvårdsverket

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i diagrammet. Skyddsform 1 (underst) redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Diagram 4.8. Andel formellt skyddad skogsmark, skillnader mellan fjällregionen och övriga Sverige, 2025-12-31

Andel per grupperad skyddsform i och nedan fjällregionen, och i hela Sverige

Andel

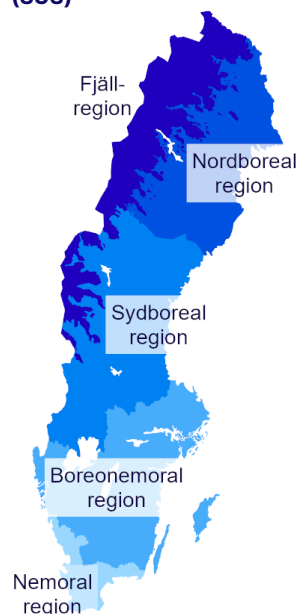

- 5+6. Beslut ej laga kraft, markersättningar
- 4. Inomstatlig överenskommelse om skydd, med Fortifikationsverket
- 3. Miljöbalken: Natura 2000 SCI med utpekade skogshabitat
- 2b. Jordabalken: Naturvårdsavtal av typ ekopark eller vitrygg
- 2a. Jordabalken: Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket eller Skogsstyrelsen
- 1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat med föreskrifter, biotopskyddsområden

Källa: Naturvårdsverket

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i diagrammet. Skyddsform 1 (underst) redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Karta 4.2.
Naturgeografiska regioner (SUS)

Källa: Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, SCB

Formellt skyddad skogsmark i regioner nedan fjällregionen

Som nämnts tidigare hade fjällregionen de allra största arealerna och andelarna formellt skyddad skogsmark 2025. Nedan gränsen för fjällnära skog upptog det formella skyddet betydligt mindre andelar av skogsmarken.

I den nordligaste regionen nedan fjällregionen, den nordboreala regionen, var drygt 5 procent av den produktiva skogsmarken formellt skyddad, och 6 procent av den totala skogsmarken. Regionen omfattar norra Norrland exklusive de fjällnära områdena. Den sydboreala regionen omfattar södra Norrland, Dalarnas och Värmlands län, exklusive fjällnära områden. Regionen hade de lägsta andelarna formellt skyddad skogsmark 2025, med runt 3 procent av de totala arealerna produktiv och total skogsmark.

Den boreonemorala regionen omfattar Svealand och Götaland exklusive Hallands, Skåne och Blekinge län. Där var runt 4 procent av den produktiva och totala skogsmarken formellt skyddad 2025.

Den nemorala regionen omfattar Sveriges sydligaste län, det vill säga Halland, Skåne och Blekinge. Där var knappt 5 procent av skogsmarken formellt skyddad, men omfattade samtidigt betydligt mindre arealer jämfört med övriga regioner.

Tabell 4.12. Regionalt fördelade arealer formellt skyddad skogsmark, 2025-12-31

Arealer i hektar per SUS-region och grupperad skyddsform. Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Region	Typ av skogsmark	1. Miljöbalken: Nationalpark, naturreservat, biotopskydd	2. Jordbalken: Naturvårdsavtal	3. Miljöbalken Natura 2000 SCI	4. Inomstatliga överenskommelser	5+6. Beslut ej laga kraft, markersättningar	Totalt
1 Fjällregionen	Produktiv	491 400	12 600	5 100	7 600	66 400	583 100
	Total	1 403 600	20 200	39 500	10 700	118 300	1 592 200
2 Nordboreal	Produktiv	206 000	48 300	1 500	2 600	69 700	328 100
	Total	272 300	57 500	2 100	3 800	97 000	432 600
3 Sydboreal	Produktiv	197 800	34 500	6 400	3 100	18 500	260 300
	Total	234 800	37 800	8 900	3 900	22 700	308 100
4 Boreonemoral	Produktiv	195 100	31 400	10 400	2 100	21 500	260 400
	Total	230 800	33 600	12 700	2 400	25 000	304 500
5 Nemoral	Produktiv	35 500	3 200	1 900	500	3 300	44 500
	Total	37 900	3 300	2 300	600	3 500	47 700
Hela Sverige, region 1-5	Produktiv	1 125 800	130 100	25 300	15 800	179 500	1 476 400
	Total	2 179 400	152 400	65 500	21 400	266 400	2 685 100

Källa: Naturvårdsverket

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Skyddsform 1 redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

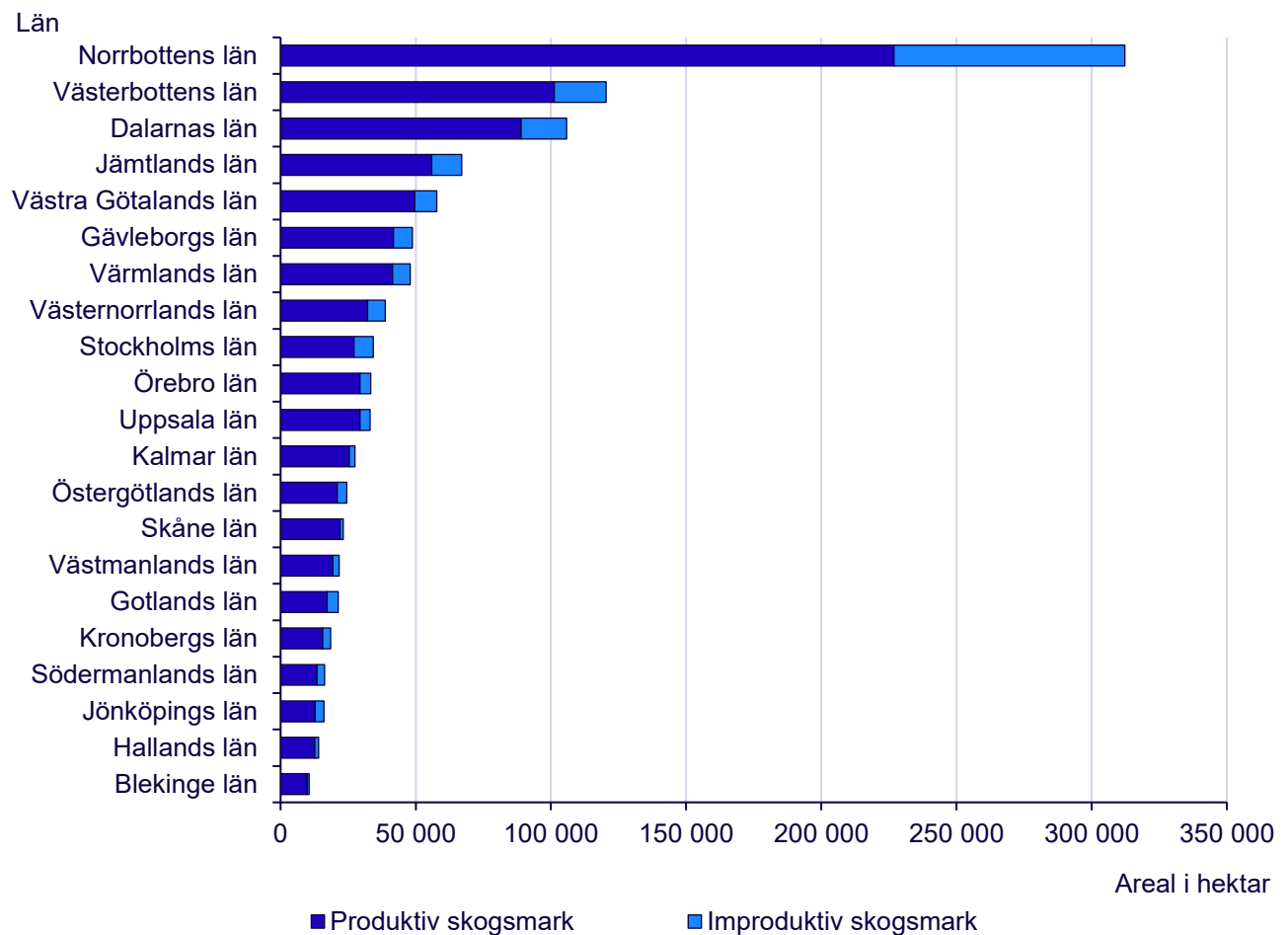
Länsfördelning ger andra regionala skillnader

Sveriges fjällnära gräns sträcker sig genom de fyra länen Dalarna, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten. Nedan den fjällnära gränsen hade Norrbottens län störst arealer formellt skyddad skogsmark 2025, med totalt 312 200 hektar. Det motsvarade 8 procent av den totala arealen skogsmark nedan fjällnära gräns i Norrbottens län. Av länets produktiva skogsmark nedan fjällnära gräns, var 7 procent formellt skyddad.

Den näst största arealen formellt skydd nedan fjällnära gräns hade Västerbottens län, med 120 400 hektar totalt. Det motsvarade 3,6 procent av länets totala skogsmarksareal nedan fjällnära gräns. Av Västerbottens produktiva skogsmarksareal nedan fjällnära gräns var 3,4 procent formellt skyddad. I Dalarnas län var nästan 5 procent av både den produktiva och total skogsmarksarealen nedan fjällnära gräns skyddad och i Jämtlands län var det cirka 2 procent.

Diagram 4.9. Formellt skyddad skogsmark per län och nedan fjällnära gräns, 2025-12-31

Arealer i hektar

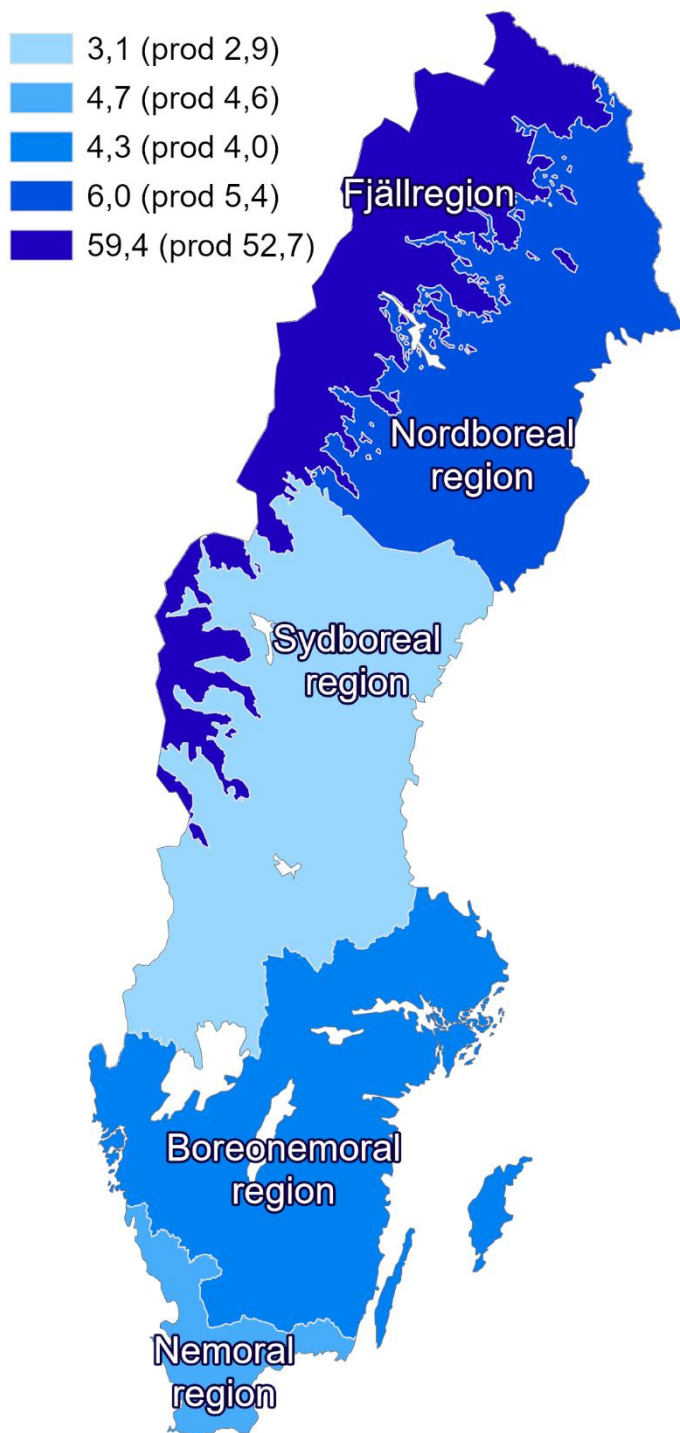
Källa: Naturvårdsverket

Tabell 4.13. Formellt skyddad skogsmark per län och nedan fjällnära gräns, 2025-12-31
Arealer är avrundade till jämna 100-tal

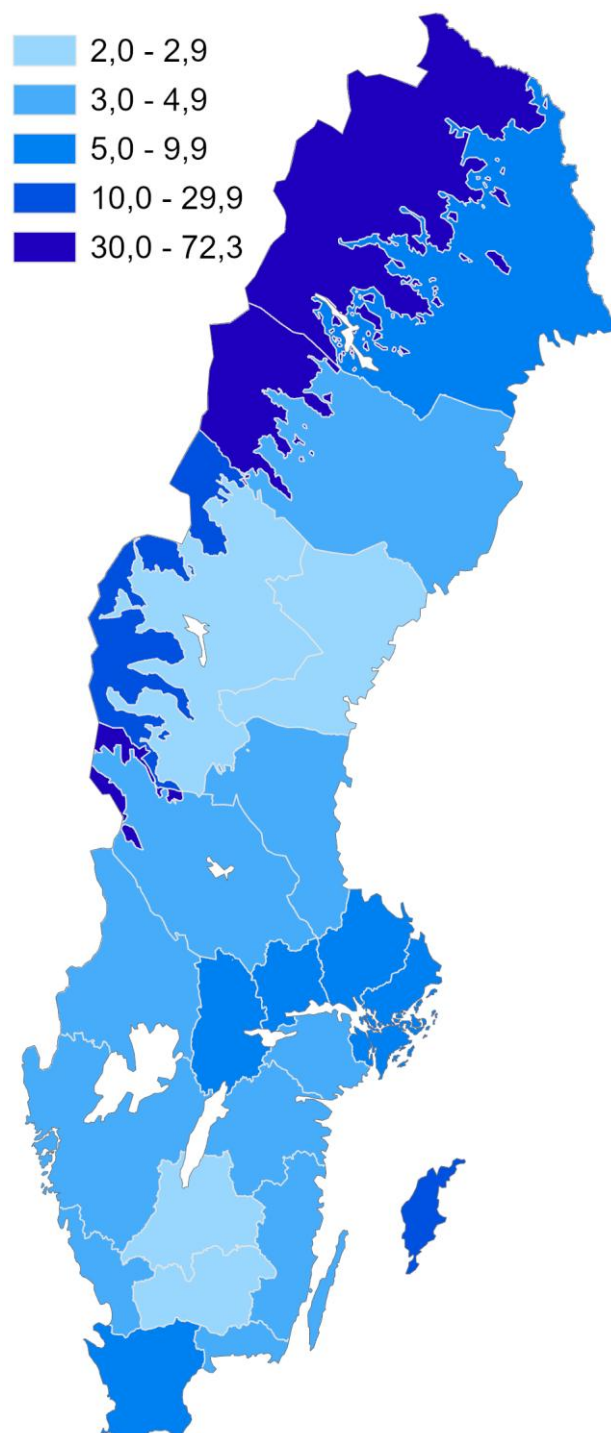
Län	Areal i hektar		Andel (%) av hela arealen skogsmark	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
Stockholms län	27 200	34 300	7,4	7,9
Uppsala län	29 400	33 100	5,6	6,0
Södermanlands län	13 500	16 300	3,8	4,1
Östergötlands län	21 000	24 500	3,1	3,4
Jönköpings län	12 800	16 000	1,7	2,0
Kronobergs län	15 600	18 500	2,5	2,7
Kalmar län	25 400	27 500	3,2	3,3
Gotlands län	17 300	21 300	12,5	13,1
Blekinge län	9 900	10 600	4,7	4,8
Skåne län	22 000	23 100	5,0	5,1
Hallands län	12 600	14 000	4,0	4,1
Västra Götalands län	49 600	57 800	3,5	3,8
Värmlands län	41 500	48 000	3,0	3,3
Örebro län	29 400	33 400	4,8	5,1
Västmanlands län	19 400	21 600	5,9	6,2
Dalarnas län	139 900	189 700	6,9	8,3
<i>nedan fjällnära gränsen</i>	89 000	105 700	4,6	4,9
Gävleborgs län	41 800	48 700	2,9	3,1
Västernorrlands län	32 200	38 700	1,8	2,0
Jämtlands län	141 300	238 800	5,1	7,2
<i>nedan fjällnära gränsen</i>	55 900	67 000	2,3	2,4
Västerbottens län	227 800	461 200	7,1	11,6
<i>nedan fjällnära gränsen</i>	101 300	120 400	3,4	3,6
Norrbottnens län	546 900	1 307 800	15,2	24,8
<i>nedan fjällnära gränsen</i>	226 800	312 200	7,1	8,0
Hela Sverige	1 476 400	2 685 100	6,2	9,6
<i>nedan fjällnära gränsen</i>	893 200	1 092 900	3,9	4,3

Källa: Naturvårdsverket

Karta 4.3. Formellt skyddad skogsmark per naturgeografisk region (SUS) 2025-12-31
 Andel (%) av total areal respektive (inom parentes) produktiv areal skogsmark

Karta 4.4. Formellt skyddad skogsmark per län delade med fjällregionen 2025-12-31
 Andel (%) av total areal skogsmark

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Markägare inom formellt skyddad skogsmark

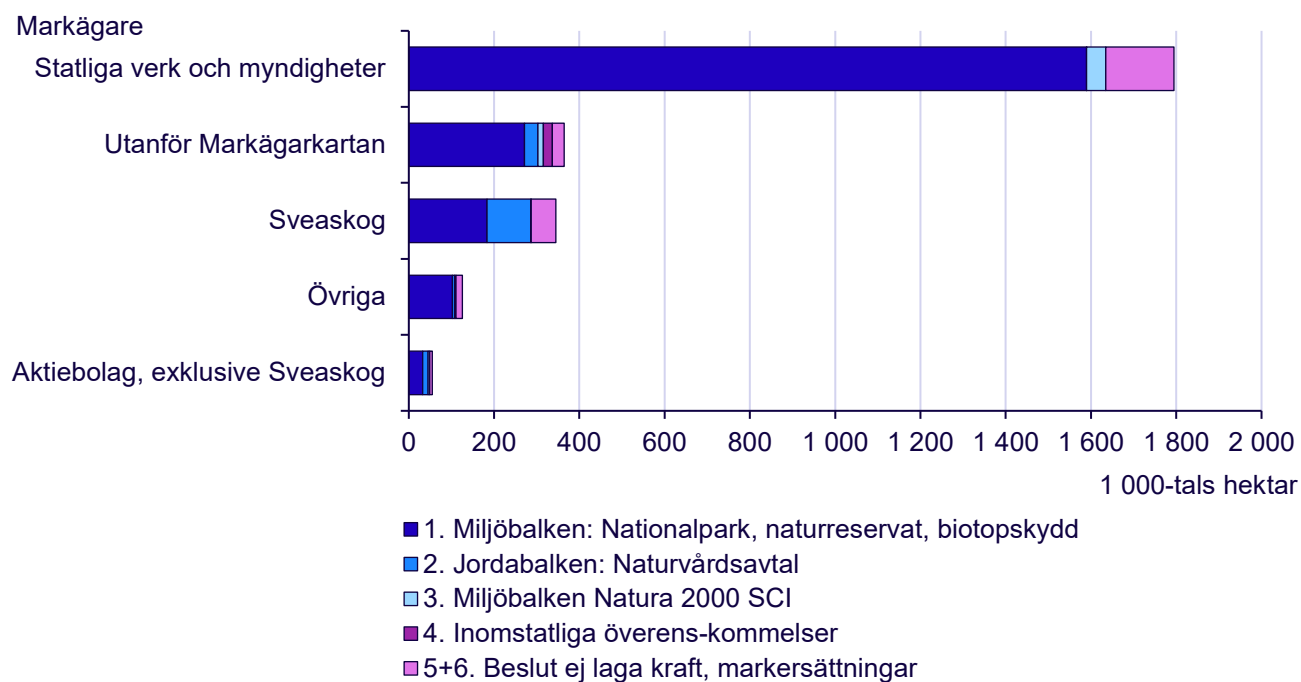
Statliga verk och myndigheter ägde 55 procent av den formellt skyddade produktiva skogsmarken och 67 procent av den totala arealen formellt skyddad skogsmark 2025. Av deras totala innehav av skogsmark var mer än 70 procent formellt skyddat. Huvuddelen av de arealerna var skyddade genom miljöbalken, framför allt som nationalparker och naturreservat.

Sveaskogs markinnehav stod för 18 procent av den formellt skyddade produktiva skogsmarken och 13 procent av den formellt skyddade totala skogsmarken. Av Sveaskogs hela innehav av produktiv skogsmark var 9 procent formellt skyddat och av deras total skogsmarksareal hade 10 procent ett formellt skydd 2025.

Aktiebolag exklusive Sveaskog ägde 3 procent av den formellt skyddade produktiva skogsmarken och 2 procent av den formellt skyddade totala skogsmarken 2025. Av deras hela innehav av skogsmark utgjorde de formellt skyddade arealerna i genomsnitt 1 procent av både den produktiva och totala skogsmarken.

Diagram 4.10. Markägare inom formellt skyddad skogsmark, 2025-12-31

Areal i 1 000-tals hektar. Skogsmark totalt, utan överlapp mellan skyddsformer

Källa: Naturvårdsverket

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Skyddsform 1 redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Utanför Markägarkartan är Fortifikationsverket, privata skogsägare och markägare som taxerar mindre än 1000 hektar skogsmark.

Övriga är allmänings- och besparingsskogar, Svenska kyrkan och andra trossamfund, kommuner, regionala naturvårdsstiftelser, regioner, handelsbolag, kommanditbolag och gemensamhetsskogar.

Kategorierna av markägare skiljer sig från den uppdelning som görs för Skogsstyrelsens statistik över frivilliga avsättningar och hänsynsytor, se avsnitt Om statistiken.

Skogsmark med övriga markägare skyddad till 6 procent

Övriga markägare är allmännings- och besparingsskogar, Svenska kyrkan, kommuner, regionala naturvårdsstiftelser, regioner, handelsbolag, kommanditbolag och gemensamhetsskogar. Av deras totala innehav av skogsmark hade ungefär 6 procent ett formellt skydd av både produktiv och total areal skogsmark.

Kategorin "Utanför Markägarkartan" utgörs av privata skogsägare, markägare som taxerar mindre än 1 000 hektar skogsmark, samt Fortifikationsverket. Den här kategorin stod för 17 procent av den formellt skyddade produktiva skogsmarken och 14 procent av den totala skogsmarken med formellt skydd 2025. Av gruppens totala innehav av skogsmark var 2 procent av den produktiva skogsmarken och knappt 3 procent av den totala arealen skogsmark formellt skyddat 2025. Huvuddelen av denna mark var skyddad av miljöbalken (grupp 1), men arealer återfinns i alla förekommande kategorier, inklusive inomstatliga överenskommelser, som avser Fortifikationsverkets överenskommelse med Naturvårdsverket om skydd av områden.

Tabell 4.14. Formellt skyddad skogsmark efter typ av markägare och grupperad skyddsform, 2025-12-31

Utan överlapp mellan skyddsformer. Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Markägare	Typ av skogsmark	1. Miljöbalken: Nationalpark, naturreservat, biotopskydd	2. Jordbalken: Naturvårdsavtal	3. Miljöbalken Natura 2000 SCI	4. Inomstatliga överenskommelser	5+6. Beslut ej laga kraft, markersättningar	Totalt
Aktiebolag, exklusive Sveaskog	Produktiv	25 300	12 500	2 500	0	4 500	44 800
	Total	32 500	13 100	3 800	0	5 600	55 000
Sveaskog	Produktiv	136 700	85 800	1 000	0	35 700	259 200
	Total	183 200	102 800	1 400	0	57 700	345 000
Statliga verk och myndigheter	Produktiv	699 700	200	9 600	0	105 500	815 000
	Total	1 589 600	200	44 800	0	159 900	1 794 500
Övriga	Produktiv	82 900	4 300	2 300	0	12 200	101 700
	Total	102 700	4 800	2 800	0	15 500	125 800
Utanför Markägarkartan	Produktiv	181 100	27 300	9 800	15 800	21 600	255 600
	Total	271 400	31 500	12 700	21 400	27 800	364 700
Hela Sverige	Produktiv	1 125 800	130 100	25 300	15 800	179 500	1 476 400
	Total	2 179 400	152 400	65 500	21 400	266 400	2 685 100

Källa: Naturvårdsverket

Överlappande arealer har reducerats enligt ordningen i tabellen. Skyddsform 1 redovisas i sin helhet, därefter har överlapp tagits bort i löpande ordning. Se Figur 4.2 för precisering av grupperade skyddsformer.

Utanför Markägarkartan är Fortifikationsverket, privata skogsägare och markägare som taxerar mindre än 1000 hektar skogsmark.

Övriga är allmännings- och besparingsskogar, Svenska kyrkan och andra trossamfund, kommuner, regionala naturvårdsstiftelser, regioner, handelsbolag, kommanditbolag och gemensamhetsskogar.

Kategorierna av markägare skiljer sig från den uppdelning som görs för Skogsstyrelsens statistik över frivilliga avsättningar och hänsynsytor, se avsnitt Om statistiken.

Tabell 4.15. Andel (%) formellt skyddad skogsmark efter typ av markägare, 2025-12-31

Andel av total areal skogsmark per markägare

Markägare	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt
Aktiebolag, exklusive Sveaskog	0,8	0,9
Sveaskog	8,8	10,2
Statliga verk och myndigheter	72,6	73,4
Övriga	5,7	6,3
Utanför Markägarkartan	2,0	2,6

Källa: Naturvårdsverket

Andelar är beräknade av summan formellt skydd per markägare, dividerat med total skogsmarksareal per markägare.

Utanför Markägarkartan är Fortifikationsverket, privata skogsägare och markägare som taxerar mindre än 1000 hektar skogsmark.

Övriga är allmännings- och besparingskogor, Svenska kyrkan och andra trossamfund, kommuner, regionala naturvårdsstiftelser, regioner, handelsbolag, kommanditbolag och gemensamhetsskogor.

Kategorierna av markägare skiljer sig från den uppdelning som görs för Skogsstyrelsens statistik över frivilliga avsättningar och hänsynsytor, se avsnitt Om statistiken.

Skydd av marina miljöer

Skydd av marina miljöer omfattar nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopskyddsområden i marin miljö, med syften och föreskrifter kopplade till den marina miljön, samt Natura 2000-områden med utpekade marina habitat 1110–1180, 1610–1630, 1650 och 8330.

Det utgör därmed en mindre del av de totala skyddade havsarealerna som redovisas i tabell 0.1.

Det formella skyddet av marina miljöer 2025 utgjorde 15 procent av Sveriges totala havsareal, inklusive den ekonomiska zonen. Andelen varierar mellan Sveriges tre regionala havsområden, med störst andel i Västerhavet, följt av Östersjön och därefter Bottniska viken.

Inom svenskt territorium (exklusive ekonomisk zon) utgjorde skyddet 12 procent av havsarealen. Under 2025 har den skyddade arealen ökat mest i Stockholm län, som ingår Östersjöns havsområde. Ökningen var på 19 000 hektar havsareal och berodde till allra störst del på det nya området Nämndöskärgårdens nationalpark. Eftersom området delvis överlappas av äldre Natura 2000-områden är nettot för arealökningen mindre än nationalparkens totala areal på 24 500 hektar.

Karta 4.5 Regionala havsområden

De tre regionala havsområdena är Västerhavet, Östersjön och Bottniska viken. De inkluderar både havsvatten inom svenskt territorium och inom Sveriges ekonomiska zon (EEZ)

Källa: SCB och Havs- och vattenmyndigheten

Tabell 4.16. Skydd av marina miljöer i regionala havsområden (med ekonomisk zon), 2025-12-31

Areal i hektar är avrundat till jämna 100-tal

Regionalt havsområde	Areal skyddat hav, i hektar	Andel (%) av total havsyta
Västerhavet	441 400	32
Östersjön	1 606 500	18
Bottniska viken	284 100	5
Totalt	2 332 000	15

Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. Överlappande arealer ingår inte.

Tabell 4.17. Skydd av marina miljöer per län och riket (inom territorialgräns), 2025-12-31

Areal i hektar är avrundat till jämna 100-tal. Endast redovisning av län med havsarealer.

Län med havsareal	Areal skyddat hav, i hektar	Andel (%) av total havsyta
Stockholms län	123 400	13
Uppsala län	65 400	18
Södermanlands län	27 300	16
Östergötlands län	34 700	15
Kalmar län	50 000	6
Gotlands län	103 000	9
Blekinge län	36 900	9
Skåne län	245 000	43
Hallands län	29 400	10
Västra Götalands län	122 000	22
Gävleborgs län	14 500	3
Västernorrlands län	21 900	4
Västerbottens län	82 800	10
Norrbottnens län	66 700	10
Totalt	1 023 000	12

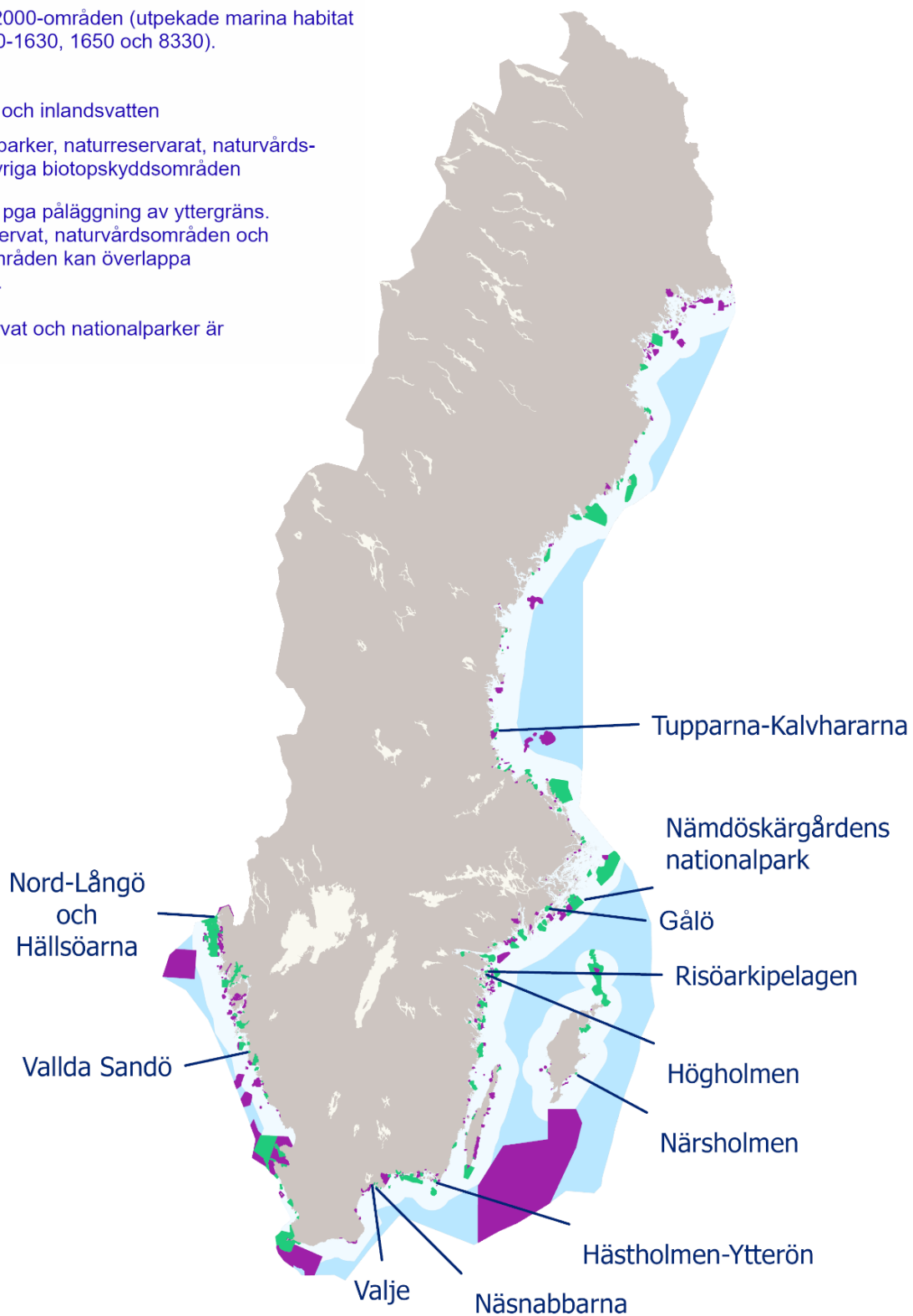
Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. I beräkningen per län ingår inte Sveriges ekonomiska zon. Överlappande arealer ingår inte.

Karta 4.6. Skydd av marina miljöer 2025-12-31

- Marina Natura 2000-områden (utpekade marina habitat 1110-1180, 1610-1630, 1650 och 8330).
- Ekonomisk zon
- Territorialvatten och inlandsvatten
- Marina nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopskyddsområden

Områden ser större ut pga påläggning av yttergräns. Nationalpark, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopskyddsområden kan överlappa Natura 2000-områden.

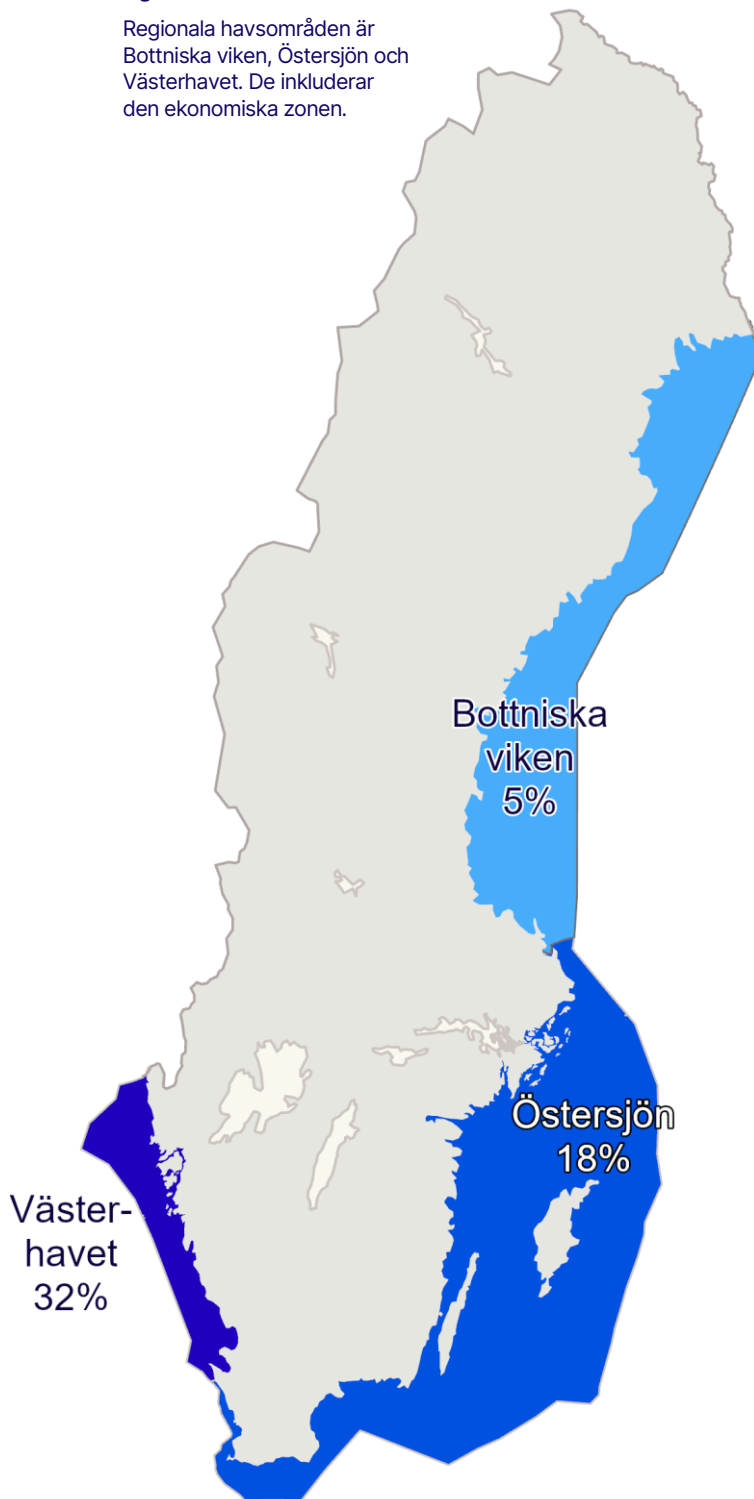
Nya marina naturreservat och nationalparker är namnsatta.

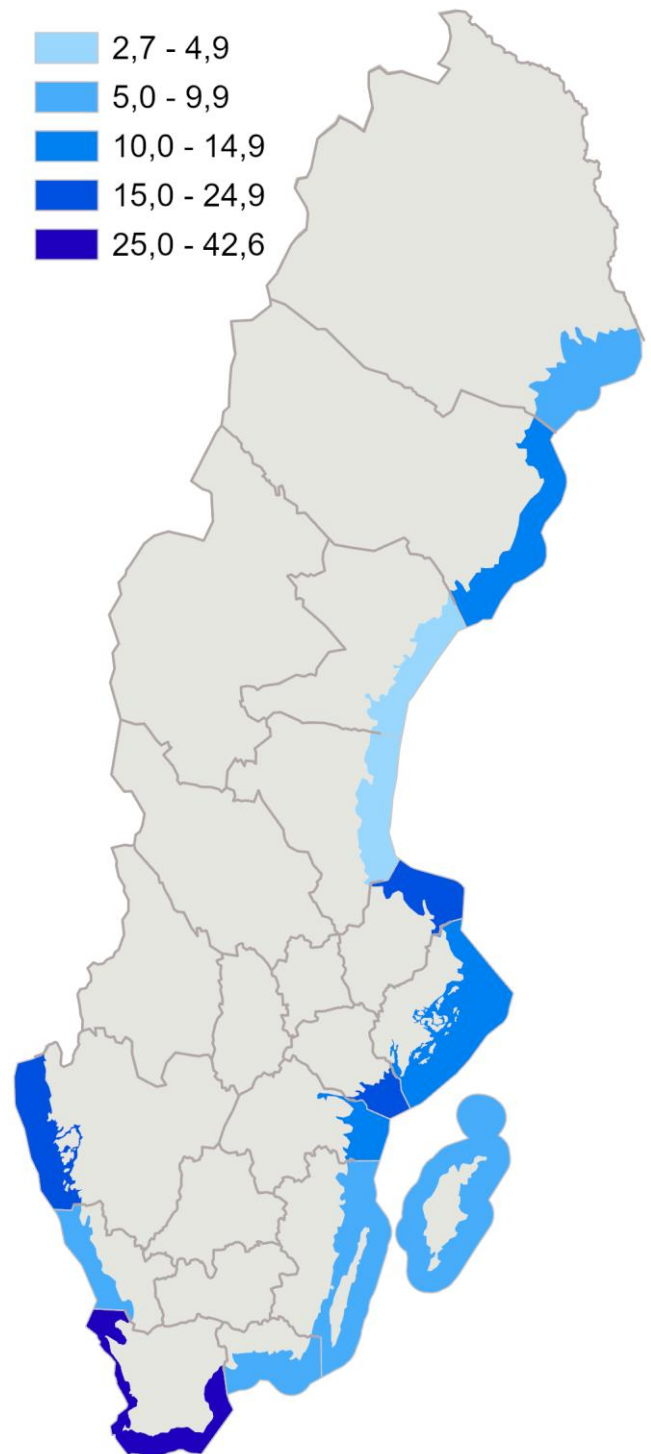
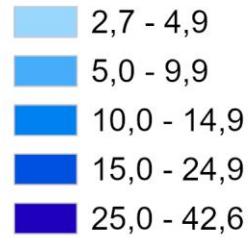
Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket

Karta 4.7 Andel skyddad natur i marin miljö efter regionalt havsområde 2025-12-31

Regionala havsområden är Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. De inkluderar den ekonomiska zonen.

Karta 4.8. Andel (%) skyddad natur i marin miljö efter län 2025-12-31

Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket.

SCB:s statistik över skydd av marina miljöer omfattar nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopskyddsområden i marin miljö, med syften och föreskrifter kopplade till den marina miljön, samt Natura 2000-områden med utpekade marina habitat 1110-1180, 1610-1630, 1650 och 8330.

De nationella skyddsformerna styrs av svensk lagstiftning inom miljöbalken. De finns endast inom svenskt territorium, och saknar därmed arealer i ekonomisk zon. De skyddsformer som ingår i den här redovisningen är nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden. Det finns även ett antal biotopskyddsområden i marin miljö.

Karta 4.9 Länsgränser och ekonomisk zon (EEZ)

Utbredningen av Sveriges ekonomiska zon (EEZ) tillsammans med land och vatten inom svenskt territorium.

Källa: SCB och Havs- och vattenmyndigheten

Endast de största sjöarna visas i kartan, övrigt inlandsvatten visas som land.

Nationellt skydd i marin miljö

I slutet av 2025 hade Sverige 2 nationalparker, 132 naturreservat och 1 naturvårdsområde belägna helt i marin miljö, med syften och föreskrifter kopplade till den marina miljön. Det fanns även 7 biotopskyddsområden i marin miljö, omfattande sammanlagt 173 hektar. Det största biotopskyddsområdet var Hjältö leror i Västra Götalands län, som omfattade 87 hektar.

Skåne län hade den största arealen nationellt skydd av marin miljö 2025, med en sammanlagd areal på mer än 118 370 hektar hav. Hälften av den arealen utgjordes av naturreservatet Skånska Kattegatt, som blev gällande under 2020 och omfattade 58 600 hektar havsareal. Det enskilt största naturreservatet i marin miljö 2025 var Svenska Högarna i Stockholms län, som hade en havsareal på 60 860 hektar. Det bildades redan 1976, men under 2020 utökades området med mer än 58 000 hektar.

Från och med 2025 har Sveriges 2 nationalparker i marin miljö. Det är Kosterhavets nationalpark, som omfattar 37 960 hektar i Västra Götalands län, samt den nybildade Nämndöskärgårdens nationalpark, som omfattar 24 460 hektar havsareal i Stockholms ytterskärgård. Båda nationalparkerna är så stora att de placerar sig bland de 10 största nationellt skyddade områdena i marin miljö.

Tabell 4.18. Nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden i marin miljö, per län inom territorialgräns 2025-12-31

Hektar är avrundat till jämna 10-tal. Endast redovisning av län med havsarealer.

Län med havsareal	Antal områden	Havsareal i hektar
Stockholms län	9	100 790
Uppsala län	9	62 060
Södermanlands län	6	11 500
Östergötlands län	13	27 240
Kalmar län	15	30 750
Gotlands län	4	62 300
Blekinge län	17	24 550
Skåne län	18	118 370
Hallands län	6	8 040
Västra Götalands län	17	83 160
Gävleborgs län	6	4 280
Västernorrlands län	4	7 310
Västerbottens län	10	80 670
Norrbottnens län	1	15 630
Totalt	135	636 660

Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket

En förteckning över samtliga områden, med uppgift om havsarealer, finns som Excelfil på SCB:s webbplats www.scb.se/mi0603

Tabell 4.19. Sveriges tio största nationalparker och naturreservat i marin miljö, 2025-12-31
Hektar är avrundat till jämna 10-tal

Namn	Län	Havsareal i hektar
Svenska Högarna	Stockholms län	60 860
Skånska Kattegatt	Skåne län	58 600
Salvorev-Kopparstenarna	Gotlands län	56 030
Gräsö östra skärgård	Uppsala län	53 330
Örefjärden-Snöanskärgården	Västerbottens län	46 830
Falsterbohalvöns havsområde	Skåne län	41 240
Kosterhavets nationalpark	Västra Götalands län	37 960
Nämdöskärgårdens nationalpark	Stockholms län	24 460
Holmöarna	Västerbottens län	20 580
Väderöarna	Västra Götalands län	18 090

Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket

Under 2025 har det tillkommit 1 ny nationalpark i marin miljö, Nämdöskärgårdens nationalpark. Dessutom har 3 nya naturreservat i marin miljö blivit gällande och 7 områden som var gällande sedan tidigare har bedömts uppfylla kriterierna för marina naturreservat. Sammanlagt blir det 11 nya objekt på listan över nationellt skyddade områden i marin miljö. De nya naturreservaten överlappades delvis av äldre Natura 2000-områden, som ingår i det totala skyddet av marina miljöer. Av 2025 års nya områden, var det 3 som inte överlappades av äldre Natura 2000-områden.

Tabell 4.20. Nyttillkomna skyddade områden i marin miljö, 2025-12-31

Nämdöskärgården är nationalpark, övriga områden naturreservat. Arealer över 4 hektar är avrundade till jämna 10-tal

Namn	Län	Gällande från år	Havsareal i hektar
Nämdöskärgårdens nationalpark	Stockholms län	2025	24 460
Gålö	Stockholms län	1982	2 060
Tupparna-Kalvhararna	Gävleborgs län	2025	1 910
Hästholmen-Ytterön	Blekinge län	1975	760
Risöarkipelagen	Östergötlands län	2025	580
Nord-Långö och Hällsöarna	Västra Götalands län	1977	380
Vallda Sandö	Hallands län	1972	360
Närsholmen	Gotlands län	1986	230
Valje	Blekinge län	1993	210
Näsnaabbarna	Blekinge län	2018	170
Högholmen	Östergötlands län	2025	4

Källa: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket

Befolkning och tillgänglighet

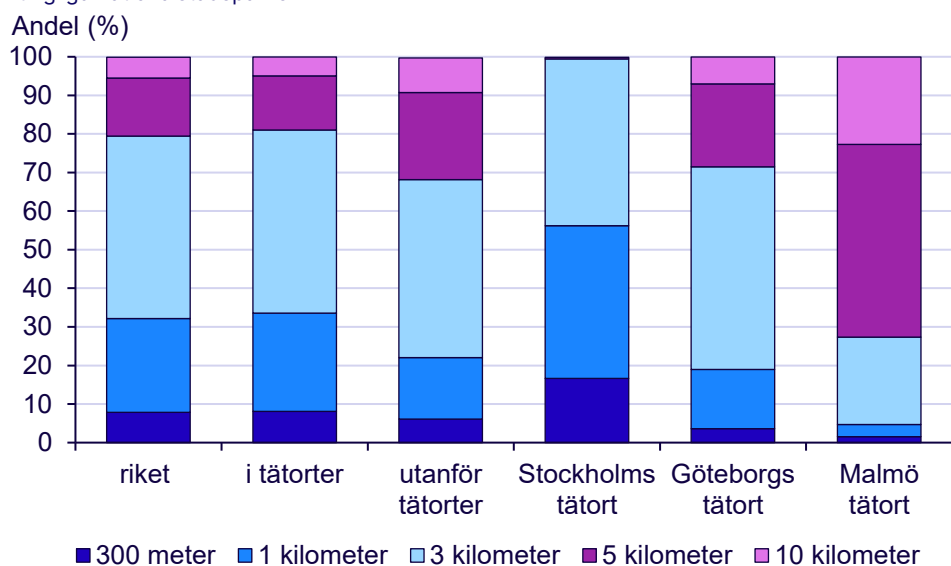
Befolkningens avstånd till skyddad natur

Beräkningar i avsnittet utgår från fågelavstånd, det vill säga kortast möjliga avstånd utan hänsyn till vägförbindelser och barriärer. De skyddstyper som ingår är nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden och Kungliga nationalstadsparken.

Vid utgången av 2025 bodde en tredjedel av Sveriges befolkning inom 1 kilometer från skyddad natur. Inom 3 kilometer från skyddade områden fanns 80 procent av befolkningen. Tätortsbefolkningen har ungefär lika bra tillgång till skyddade områden som hela rikets befolkning, eftersom en så stor andel (88 procent) av Sveriges befolkning bor i tätorter. Befolkningen utanför tätorter har i genomsnitt längre avstånd till skyddad natur. Inom avståndet 1 kilometer från skyddade områden fanns 22 procent av befolkningen utanför tätorter 2025.

Av Sveriges tre största tätorter hade befolkningen i Stockholm bäst tillgång till skyddade områden 2025. Av dem hade 17 procent ett skyddat område inom 300 meter från bostaden och 56 procent hade skyddad natur inom 1 kilometer från bostaden.

Diagram 5.1. Befolkning inom zoner runt skyddad natur, andel av total befolkning, 2025-12-31
Avser skyddsformerna nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde, biotopskyddsområde och Kungliga nationalstadsparken

Källa: Naturvårdsverket och SCB

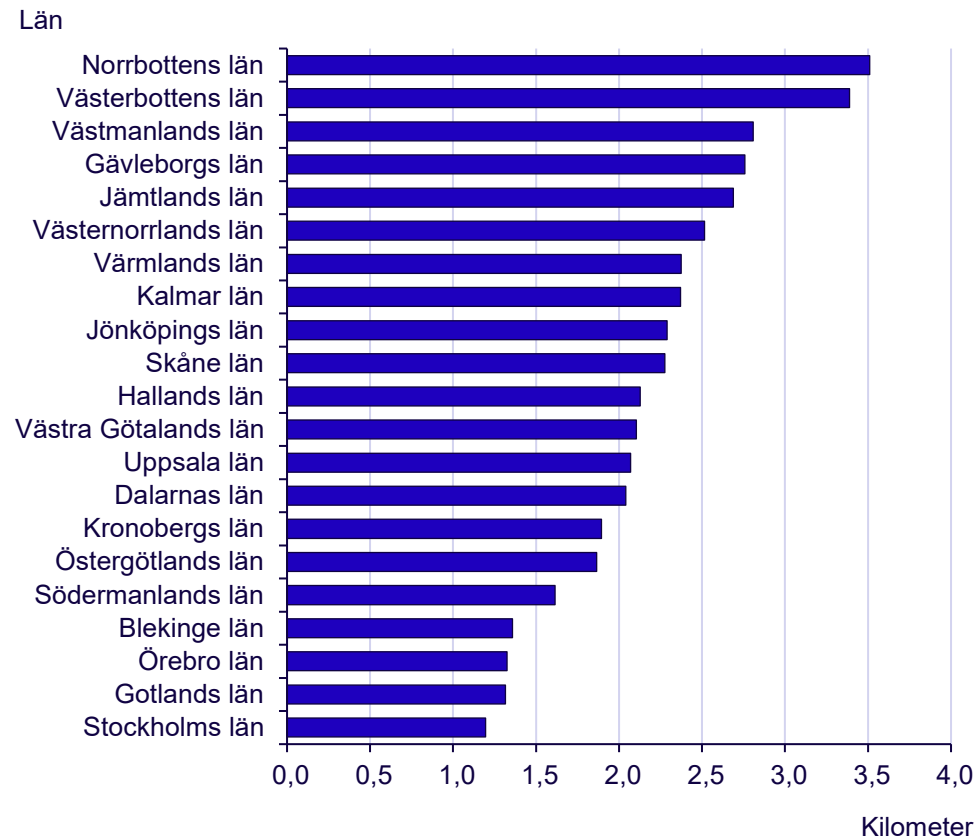
Medelavståndet är 2 kilometer

I genomsnitt hade Sveriges befolkning 2 kilometer till skyddad natur 2025. Avståndet var kortast i Stockholms län, med 1,2 kilometer. Det följs av Gotlands och Örebro län, som båda hade medelavståndet 1,3 kilometer. Längst avstånd hade invånarna i Norrbottens län, med 3,5 kilometer, följt av Västerbottens län, med 3,4 kilometer.

Längre medelavstånd där befolkningen bor glest

Att medelavståndet var längre i Norrbottens län, trots att länet hade den högsta andelen skyddad areal, beror på att de största skyddade områdena finns i länets fjällnära områden. Där bor befolkningen i regel glest och de större tätorterna är få. Stockholms och Örebro län hade flera skyddade områden i mycket centrala lägen, vilket ger dem korta medelavstånd i förhållande till befolkningens bostadsadresser.

Diagram 5.2. Befolkningens medelavstånd till skyddad natur, per län 2025-12-31

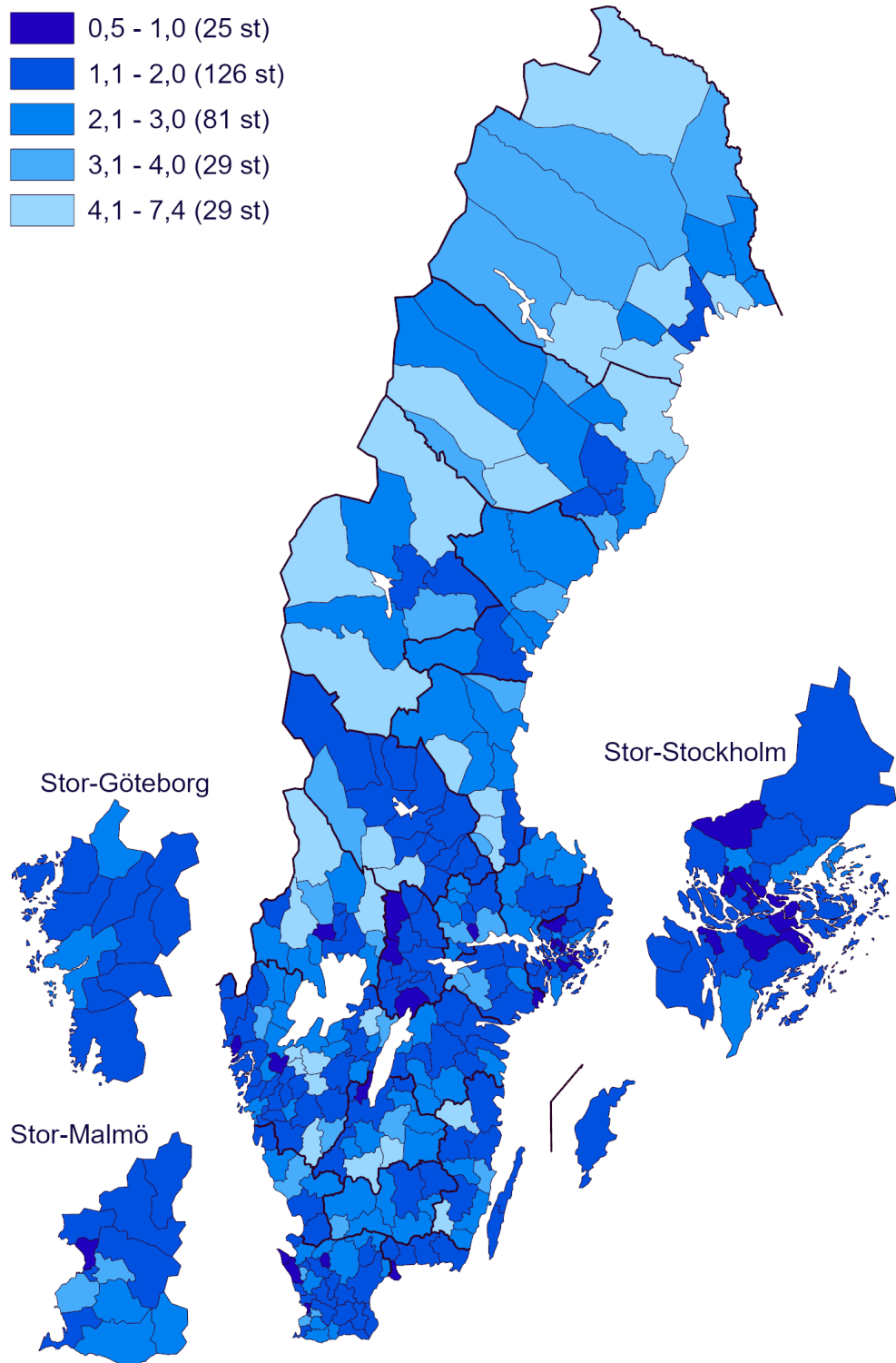
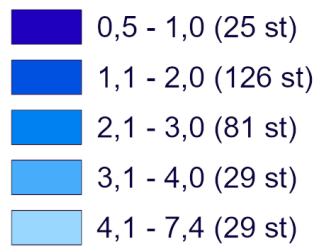
Källa: Naturvårdsverket och SCB

Kortast medelavstånd i Nacka kommun

På kommunnivå skiljer det nästan 7 kilometer mellan det längsta och kortaste medelavståndet till skyddad natur. Kortast avstånd hade befolkningen i Nacka kommun, i Stockholms län, med 500 meter till skyddad natur. Längst avstånd hade invånarna i den västerbottniska kommunen Åsele, med 7,4 kilometer.

Under 2025 minskade medelavståndet i flera kommuner på grund av flera nya naturreservat, som ofta var belägna i anslutning till tätorter. Störst var minskningen i Mullsjö kommun, Jönköpings län, där det bildades ett nytt naturreservat strax intill kommunens centralort. Det nya medelavståndet för kommunens invånare var 1,9 kilometer till närmaste skyddade område.

Karta 5.1. Befolkningens medelavstånd till skyddad natur, per kommun 2025-12-31
Medelavstånd i kilometer till nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden (skogliga och övriga) och Kungliga nationalstadsparken. Antal inom parentes.

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Tätortsnära skyddad natur

Den tätortsnära naturen har stor betydelse för den biologiska mångfalden, det vardagliga friluftslivet och för att skapa kunskap, förståelse och engagemang för en god miljö. Nästan 30 procent av Sveriges nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2025 har bildats med syftet att tillgodose områden för friluftslivet. 10 procent av områdena hade även det preciserade syftet att skydda tätortsnära natur. Under 2025 tillkom 20 naturreservat med syften kopplat till friluftsliv och 12 områden med preciseringen tätortsnära.

Skyddad areal i tätorter

Tillgängligheten till skyddade områden kan mätas utifrån hur stor del av tätorten och dess omland som består av skyddade områden. Tabell 5.1 visar de tio tätorter som har störst andel skyddad landareal inom tätorten och ett 3 kilometer brett omland från tätortens gräns. Beräkningen avser SCB:s statistiska tätorter 2023, med minst 10 000 invånare. De skyddstyper som ingår är nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, biotopskyddsområden och Kungliga nationalstadsparken.

Av de 10 tätorter som hade högst andel skyddad natur 2025, var 7 belägna i Stockholms län. Störst andel hade Lidingö tätort, där 39 procent av tätorten med omland var skyddad av flera tätortsnära naturreservat. I Stockholms tätort med omland finns flera naturreservat, samt Tyresta nationalpark och Kungliga nationalstadsparken. Luleå tätort ökade sin andel med 2 procentenheter under 2025, på grund av två nya tätortsnära naturreservat.

Tabell 5.1. Tio-i-topp: Skyddad landareal i och omkring tätorter, 2025-12-31

Andel (%) skyddad landareal inom statistiska tätorter 2023, med 3 kilometers omland

Tätortsbezeichnung	Län	Andel (%) skyddad landareal
Lidingö	Stockholms län	39
Stockholm	Stockholms län	23
Ekerö	Stockholms län	22
Uppsala	Uppsala län	20
Upplands Väsby och Sollentuna	Stockholms län	19
Luleå	Norrbottens län	19
Tumba	Stockholms län	18
Nynäshamn	Stockholms län	16
Mölnlycke och Öjersjö	Västra Götalands län	15
Södertälje	Stockholms län	15

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Statistiken avser skyddad natur inom SCB:s statistiska tätorter 2023 med minst 10 000 invånare, samt i en zon på 3 kilometer från tätortsgräns.

Beslut, förvaltning och markägare

Kommunala beslut om skyddade områden

Sedan miljöbalken trädde i kraft 1999 har kommunerna själva möjlighet att besluta om inrättandet av flera olika typer av skydd och deras arbete med naturvård har sedan dess varit en viktig del i Sveriges naturvårdspolitik. Det illustreras bland annat av friluftslivs-propositionen från 2010, som betonar kommunens ansvar för den tätortsnära naturen och vikten av att kommuner tar ansvar för den långsiktiga tillgången till tätortsnära naturområden.

Kommuner kan besluta om att inrätta bland annat naturreservat, övrigt biotopskydd, djur- och växtskyddsområden, och naturminnen. Tidigare ingick även naturvårdsområden. I statistiken över kommunala beslut redovisas endast naturreservat och naturvårdsområden, eftersom de vanligtvis har störst yta och därmed störst betydelse för kommunens markanvändning avseende naturvård.

Nationalparker

Beslut om nationalparker fattas alltid av regeringen. Det ingår därmed i inte i den här redovisningen.

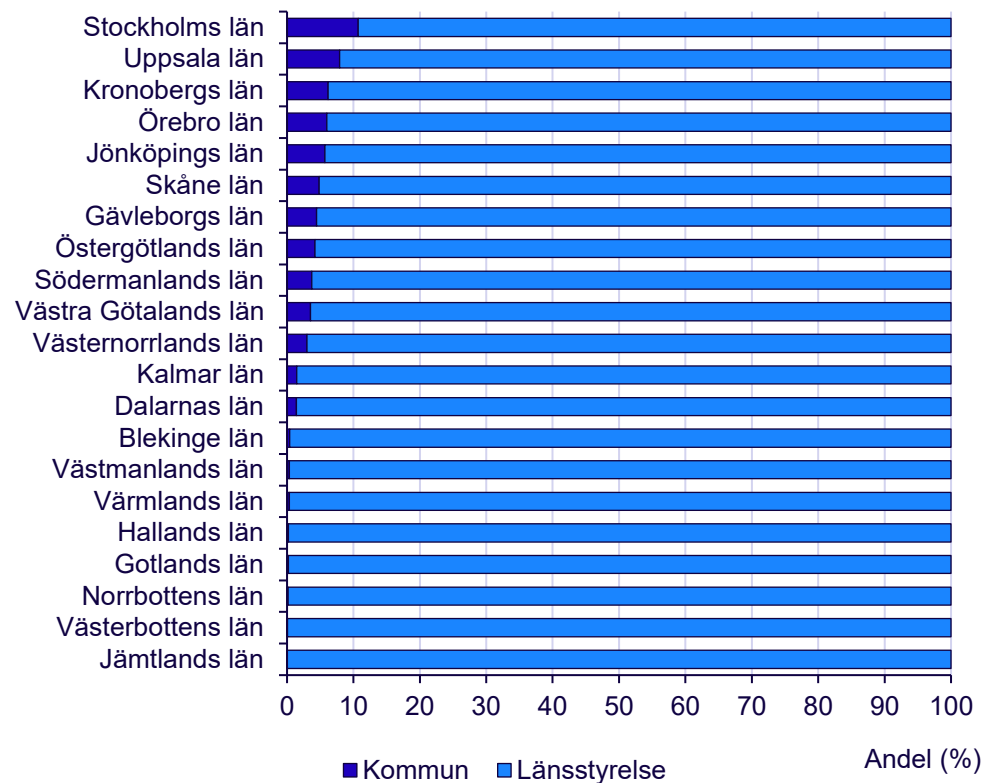
Beslut om naturreservat och naturvårdsområden

Av den sammanlagda arealen naturreservat och naturvårdsområden 2025, hade 1 procent inrättats efter kommunala beslut och övriga 99 procent efter beslut av länsstyrelse. Den största andelen kommunalt beslutade arealer hade Stockholms län, med 11 procent av totalarealen.

Antalet kommunalt beslutade områden utgjorde 8 procent av det totala antalet 2025. Under året ökade antalet kommunalt inrättade naturreservat med 6 områden, samtidigt som 126 nya reservat tillkom efter beslut av länsstyrelser.

Diagram 6.1. Beslutande myndighet för arealer i naturreservat och naturvårdsområden, 2025-12-31

Andel per län och beslutande myndighet

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Överlappande arealer är inte borträknade, eftersom olika områden på samma yta kan ha olika beslutande myndigheter.

Antal kommunalt inrättade områden

Trots att de flesta naturreservat 2025 var inrättade efter beslut av länsstyrelser, fanns det kommuner där en majoritet av områdena var inrättade efter kommunala beslut. Störst antal kommunalt inrättade områden hade Örebro kommun, med 20 områden.

Den största arealen kommunalt inrättade naturreservat och naturvårdsområden 2025 hade Huddinge kommun i Stockholms län, följt av Uppsala kommun. I Huddinge var nästan hela arealen naturreservat bildad efter kommunala beslut. I Uppsala kommun var det drygt hälften av den totala arealen. Under 2025 tillkom 2 nya kommunalt inrättade naturreservat i Luleå kommun, vilket ökade kommunens areal för kommunalt inrättade reservat med 268 hektar.

Tabell 6.1. Tio-i-topp: Störst areal i kommunalt inrättade naturreservat och naturvårdsområden. 2025-12-31

Kommun	Län	Totalareal i hektar efter beslutande myndighet	
		Kommun	Länsstyrelse
Huddinge	Stockholms län	5 421	4
Uppsala	Uppsala län	4 634	4 082
Helsingborg	Skåne län	3 876	900
Luleå	Norrbottens län	2 673	25 563
Nacka	Stockholms län	2 630	3
Tierp	Uppsala län	2 530	11 147
Örebro	Örebro län	2 454	3 780
Stockholm	Stockholms län	2 093	0
Växjö	Kronobergs län	1 667	5 243
Linköping	Östergötlands län	1 587	1 410

Källa: Naturvårdsverket och SCB

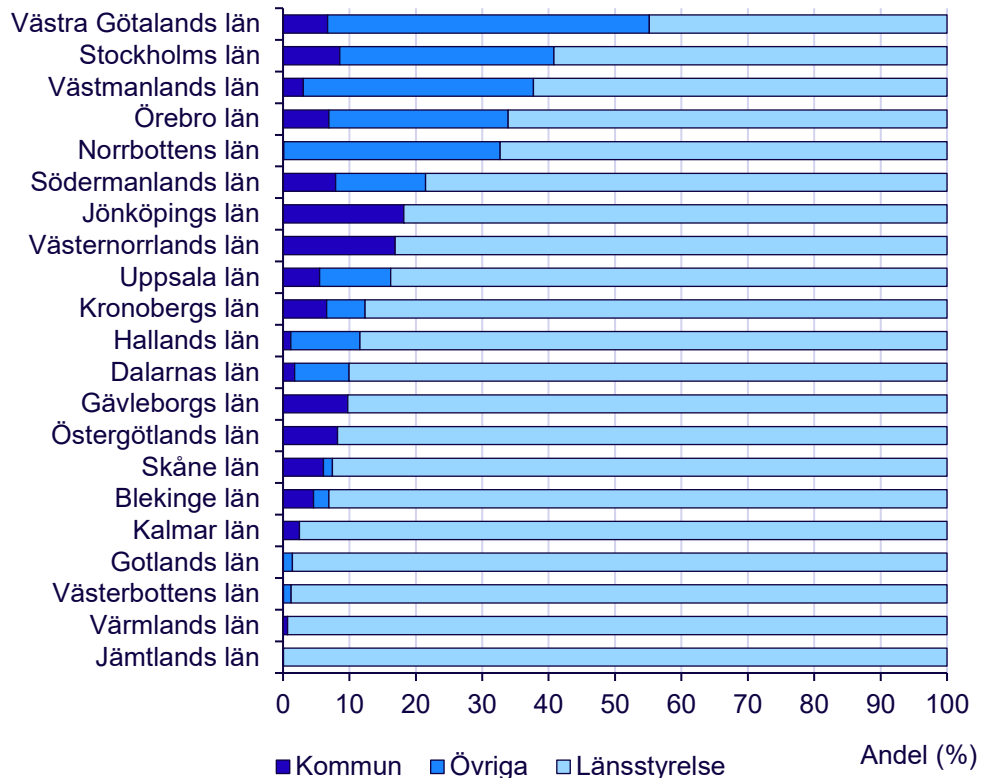
Arealerna omfattar både land och vatten. Överlappande arealer är inte borträknade, eftersom olika områden på samma yta kan ha olika beslutande myndigheter.

Förvaltare av skyddade områden

Länsstyrelser förvaltade majoriteten av Sveriges nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2025, med 82 procent av det totala antalet områden. Det är inte alltid som kommunalt inrättat skydd förvaltas av en kommun, även om det är det vanligaste. Sveriges kommuner förvaltade 11 procent av områdena och övriga 7 procent förvaltades av stiftelser, övriga statliga myndigheter, privata bolag och andra typer av förvaltare. Nationalparkerna hade inga kommunala förvaltare. Arealmässigt förvaltades 2 procent av kommuner, 80 procent av länsstyrelser och 19 procent av övriga förvaltare.

Diagram 6.2. Förvaltare av arealer i nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden, 2025-12-31

Andel per län och typ av förvaltare

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Överlappande arealer är inte borträknade, eftersom olika områden på samma yta kan ha olika beslutande myndigheter.

Markägare i naturreservat

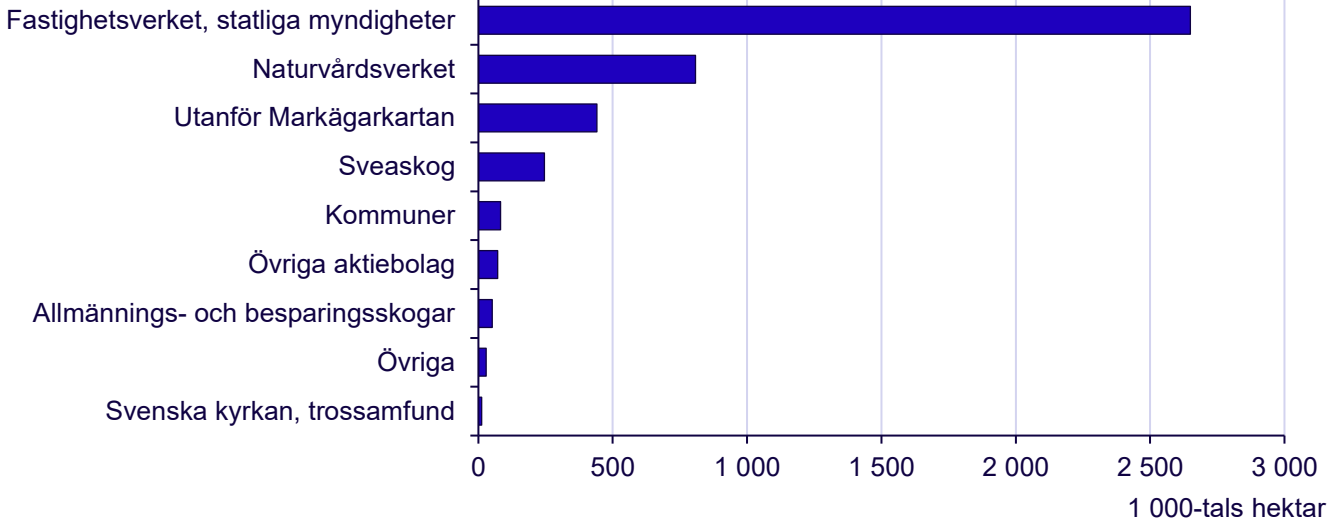
Marken i ett naturreservat kan ingå i såväl ett privat som allmänt ägande. Statliga myndigheter ägde de största landarealerna 2025, eftersom huvuddelen av de stora naturreservaten i fjällregionen ägs av staten. Naturvårdsverket, Fastighetsverket och övriga statliga myndigheter (exklusive Fortifikationsverket) ägde tillsammans 3,5 miljoner hektar av 2025 års landareal i naturreservat. Den tredje största kategorin var markägare som inte fanns registrerade i Naturvårdsverkets markägarkarta. Det var privata skogsägare, markägare som taxerade mindre än 1000 hektar skogsmark och Fortifikationsverket. Den statliga bolagskoncernen Sveaskog ägde 245 000 hektar land inom naturreservat och bildade därmed den fjärde största ägarkategorin.

Staten dominerar som markägare i större naturreservat. Naturvårdsverket, Fastighetsverket och andra statliga myndigheter stod som ägare till 90 procent av landarealen i de naturreservat 2025 som hade en landareal på mer än 5 000 hektar. Nästan hälften av landarealen i de minsta naturreservaten, i storleken upp till 19 hektar, ägdes av markägare som inte fanns registrerade i Markägarkartan.

Diagram 6.3. Markägare i naturreservat med gällandedatum till och med 2025-12-31

Landareal per kategori av markägare

Markägare

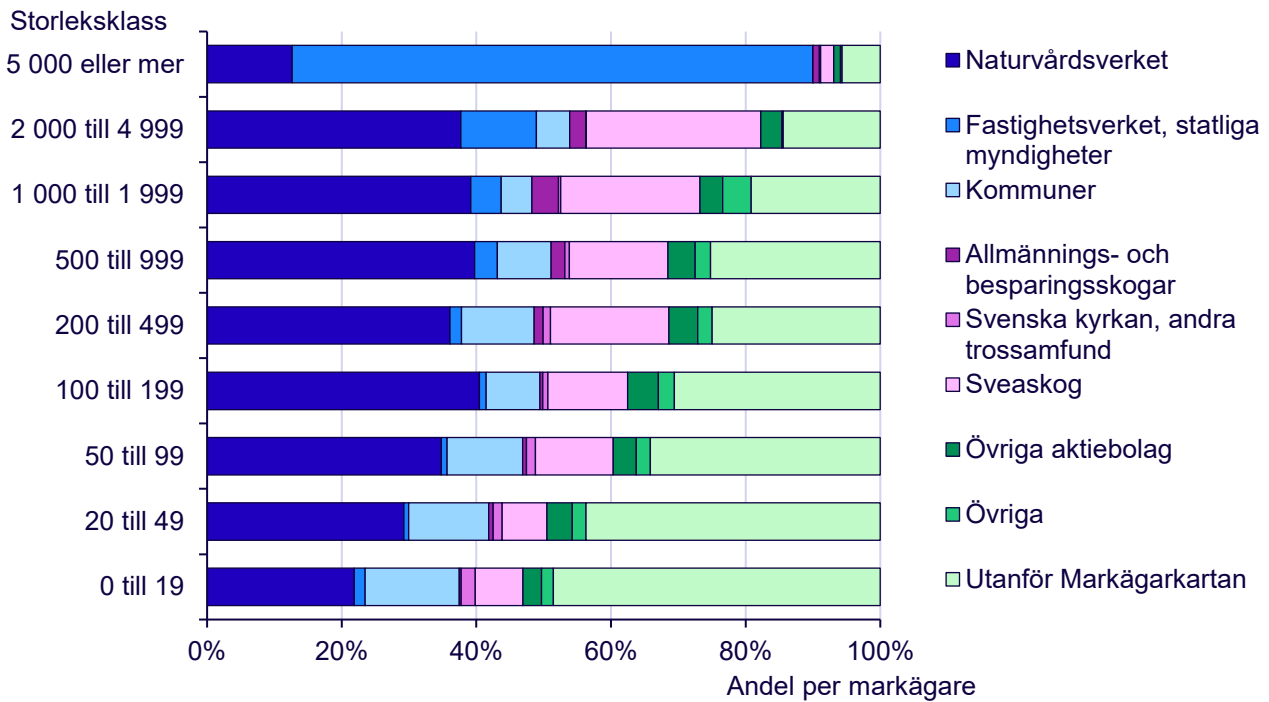
Källa: Naturvårdsverket. Markägare enligt Markägarkartan 2025.

Utanför Markägarkartan avser Fortifikationsverket, privata skogsägare och markägare som taxerar mindre än 1000 hektar skogsmark.

Övriga markägare är handelsbolag, kommanditbolag, gemensamhetsskogar.

Diagram 6.4. Markägare i naturreservat med gällandedatum till och med 2025-12-31

Landareal per kategori av markägare och storleksklass på naturreservat

Källa: Naturvårdsverket. Markägare enligt Markägarkartan 2025.

Utanför Markägarkartan avser Fortifikationsverket, privata skogsägare och markägare som taxerar mindre än 1000 hektar skogsmark.

Övriga markägare är handelsbolag, kommanditbolag, gemensamhetsskogar.

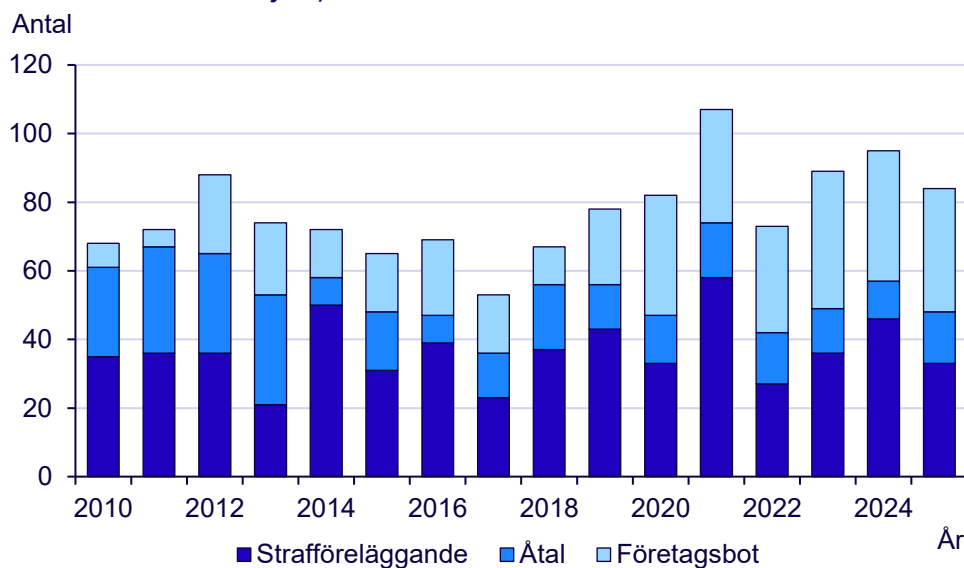
Brott och förseelser mot områdesskydd

Brott mot områdesskydd begår den som med uppsåt eller av oaktsamhet skadar naturmiljön i ett biotopskyddsområde, uppför byggnad i ett strandskyddsområde eller orsakar skada eller risk för skada i nationalpark, naturreservat, kulturresevat, djur- och växtskyddsområde, vattenskyddsområde eller ett område som omfattas av interimistiskt förbud (Miljöbalken 29 kap § 2).

Strafföreläggande kan ges för mindre allvarliga brott som inte leder till åtal och där den misstänkte har erkänt brottet inom en viss tid. Brott mot områdesskydd som ger strafföreläggande kan till exempel vara att avverka träd eller att beträda ett skyddat område där det är förbjudet.

Sedan 2010 har antalet brottsmisstankar legat på en relativt jämn nivå, med mindre årliga variationer. Det totala antalet brottsmisstankar har varierat från drygt 50 till knappt 110 per år. Det högsta antalet uppmättes 2021 och det lägsta antalet var under 2017.

Diagram 6.5. Antal brottsmisstankar avseende brottskod 8015 "Brott mot områdesskydd, förseelse mot områdesskydd", 2010–2025

Källa: Åklagarmyndigheten

Internationell statistik och rapportering

Global och europeisk statistik

Internationella ramverk för biologisk mångfald

FN:s globala ramverk och strategiska plan för biologisk mångfald togs fram vid FN:s konferens om biologisk mångfald i december 2022. Det innehåller både tillståndsmål och åtgärds mål som ska uppnås till 2050, bland annat genom att:

- Skydda 30 procent av jordens yta till havs och på land, till 2030.

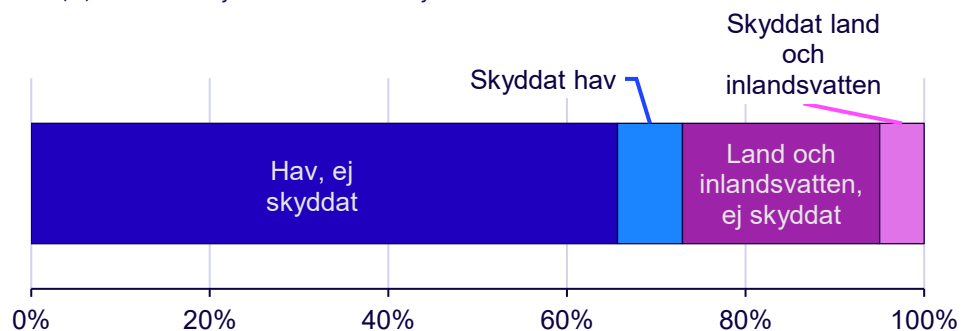
EU:s strategi för biologisk mångfald innehåller flera åtaganden för naturskydd till 2030, bland annat att:

- Rättsligt skydda minst 30 procent av EU:s landyta och 30 procent av havsområdet.
- Integrera ekologiska korridorer som en del av det transeuropeiska nätverket.
- Strikt skydda minst en tredjedel av EU:s skyddade areal.
- Definiera, kartlägga och strikt skydda alla återstående urskogor och naturskogor i EU.

Enligt den internationella databasen *World Database on Protected Areas (WDPA)*, hade 12 procent av jordens totala yta ett områdesskydd i början av 2026. Av världens landområden och inlandsvatten var 18 procent skyddade. Skydd av marina miljöer omfattade 10 procent av världens totala havsareal. Huvuddelen av det var beläget i vatten med nationell tillhörighet, inklusive ekonomiska zoner. De skyddade arealerna är inklusive OECM (se förklaring längre fram i avsnittet).

Diagram 7.1. Skyddad natur i världen, 2026

Andel (%) av världens yta som täcks av skyddade områden och OECM

Källa: WDPA protected planet: [Explore the World's Protected Areas](#). Statistik uppdaterad 2026-04-01

Skillnader mellan europeiska länder

Vilka områden som skyddas och hur de skyddas beror ofta på skillnader i länders naturförutsättningar, befolkningsstorlek, ägarförhållanden, tillgång till mark för rekreation, markanvändningshistoria och naturvårdstraditioner. Dessutom kan länder göra olika tolkningar av de begrepp och anvisningar som används vid rapporteringen. Den statistik som redovisas internationellt kan därför ge en mycket förenklad bild av skyddets faktiska kvalitet och omfattning.

I jämförelse med många andra europeiska länder har Sverige en låg andel skyddad natur. Det beror bland annat på att markanvändningen i Sverige är starkt reglerad utifrån behovet att bevara naturvärden, medan andra länder oftare skyddar stora landskapsavschnitt där pågående markanvändning tillåts. I Sverige omfattar Natura 2000-nätverket ofta strikt skyddade områden som även är nationalparker eller naturreservat, eftersom de innehåller känslig natur som behöver ett strikt skydd. I länder där skyddade områden domineras av kulturlandskap har ett mindre strikt skydd bedömts vara tillräckligt. Det gör det lättare att skydda högre andelar av dessa länders totala arealer.

Bulgarien hade högst andel skydd

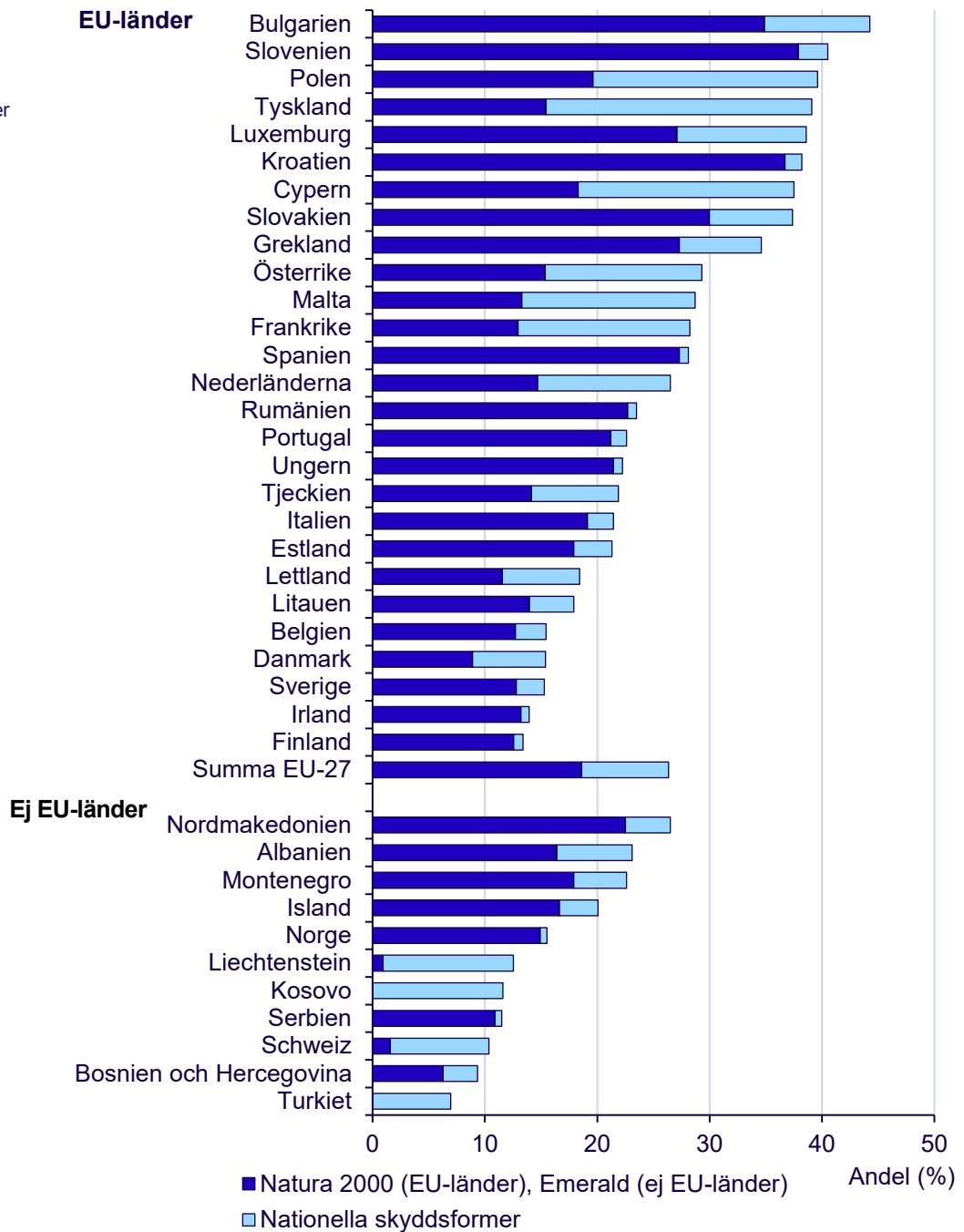
Av de 27 EU-länderna hade 9 skyddat sina land- och inlandsvattenareal till mer än 30 procent 2023. Högst andel hade Bulgarien med 44 procent. Sveriges andel på 15 procent var det tredje lägsta bland EU-länderna.

Andelen för Natura 2000-områden innehåller arealer som överlappar nationella skyddsformer.

Statistiken är hämtad från Europeiska miljöbyråns (EEA) sammanställning statistik över skyddad natur inom EU:s 27 medlemsländer, samt i ett antal europeiska länder utanför EU.

Diagram 7.2. Skyddad natur i Europa 2023

Andel (%) av total areal land- och inlandsvatten per land

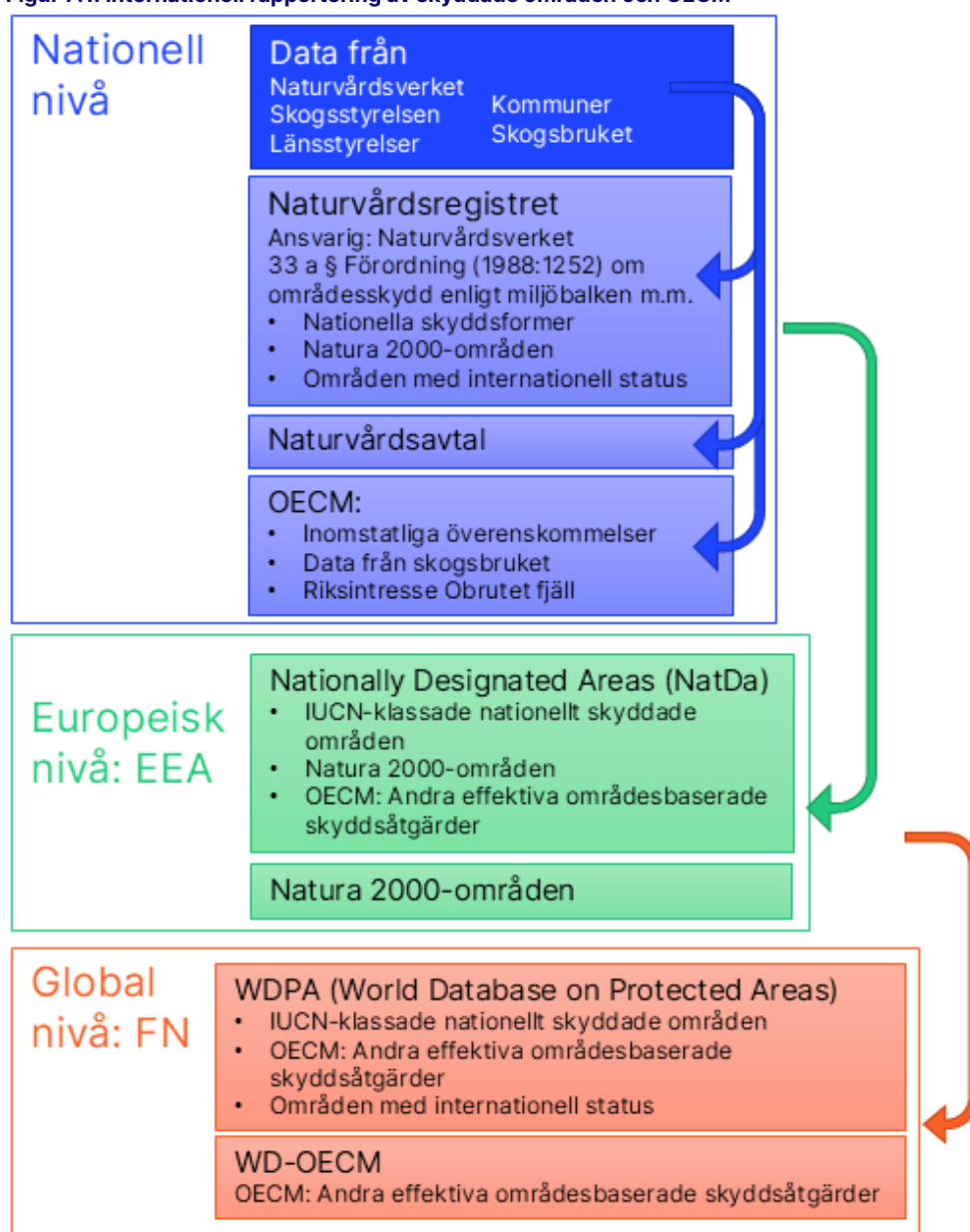

Källa: Europeiska miljöbyrå EEA

Sveriges internationella rapportering

Rapportering av statistik och data görs av enskilda länder till databaser hos internationella myndigheter och organisationer. Syftet är att kunna göra jämförelser mellan länder, skapa trendanalyser och följa upp gemensamma åtgärder. Statistik och data ska redovisas på samma sätt av varje land, enligt samma definitioner och anvisningar, för att jämförelser mellan länder ska bli rättvisa och data ska kunna sammanställas till större värden.

Figur 7.1. Internationell rapportering av skyddade områden och OECM

Källa: Naturvårdsverket och SCB

I Sverige ansvarar Naturvårdsverket för att uppgifter inom miljöområdet rapporteras till EU och internationellt. Varje år rapporterar myndigheten uppgifter om skyddade områden till EEA och databasen Nationally Designated Areas (NatDa, tidigare CDDA). Från och med 2022 inkluderas även andra effektiva områdesbaserade skyddsåtgärder (OECM) i rapporteringen.

EEA rapporterar i sin tur vidare till de globala databaserna WDPA och WD-OECM. De innehåller underlag för uppföljning av flera internationella mål och arbeten inom området biologisk mångfald. Exempelvis används data från WDPA för uppföljning av Konventionen om biologisk mångfald (CBD).

Den internationella rapporteringen till NatDa innehåller data över skyddade områden och andra effektiva områdesbaserade bevarandeåtgärder (OECM). Där ingår några fler skyddsformer än i den sammanställning som presenteras i den här rapporten, i tabell 0.1 och 0.2. Det ger en högre andel skydd i NatDa-rapporteringen (17%) jämfört med andelen i den här rapportens sammanställning i tabell 0.2 (15,5%). Andelen avser land och inlandsvatten.

De skyddsformer som ingår i NatDa-rapporteringen, men som saknas i den här rapportens tabell 0.2, är djur- och växtskyddsområden, kulturresevat, naturminnen och OECM inom riksintresse Obrutet fjäll och de frivilliga avsättningar som skogsbruket tillgängliggjort för rapportering.

Se även information på Naturvårdsverkets webbplats: [Ökning i EU-rapportering av naturområden](#)

Sveriges rapportering avseende 2025

Naturvårdsverkets senaste rapportering till EEA, avseende skyddade områden och andra områden av betydelse för biologisk mångfald 2025, visar en ökning med 469 nya områden och en arealökning på 8,3 procent jämfört med 2024 års rapporterade data. Av Sveriges hela land- och inlandsvattenareal ingår nu 17 procent i rapporteringen.

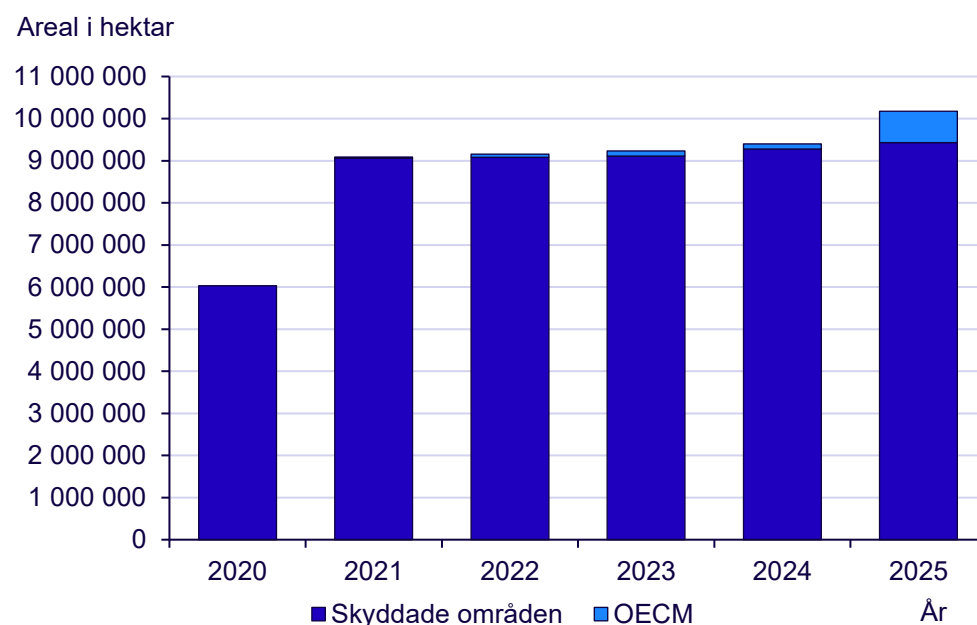
Årets rapportering har utvecklats som en följd av utökade krav från EEA, fler underlag, samt miljömålsberedningens förslag. Exempel på större arealer som tillkommit är 1 nationalpark (Nämdöskärgårdens nationalpark) och 132 nya naturreservat. Dessutom tillkom 7 områden inom riksintresset Obrutet fjäll, vilka rapporteras som andra effektiva områdesbaserade skyddsåtgärder (OECM) efter konsultation med rennäringen.

Tabell 7.1. Naturvårdsverkets rapportering till EEA, databas NatDa, 2024 och 2025
Arealer är avrundade till jämna 100-tal

Typ av skydd	Areal i hektar		Skillnad 2024 till 2025	
	2024	2025	Areal i hektar	Andel (%)
Skyddade områden	9 276 700	9 433 300	156 600	1,7
OECM	122 800	744 700	621 900	506,3
Totalt	9 399 600	10 178 000	778 500	8,3

Källa: Naturvårdsverket

Diagram 7.3. Naturvårdsverkets rapportering till EEA 2021–2025
Arealer rapporterade till databas NatDa

Källa: Naturvårdsverket

Om statistiken – metod, kvalitet, förklaringar

Årligt tema i rapport

Varje år görs en specialbearbetning inom ett särskilt tema, som en fördjupning av ett aktuellt ämne inom området Skyddad natur. Samtliga teman (efter statistikens referensår):

2025: Ny version av Nationella marktäckedata

2024: Utveckling av skyddad natur 2006–2024

2023: Inlandsvatten. Skydd av sjöar och vattendrag med höga naturvärden

2022: Rennäring och fjällnära skyddad natur

2021: Internationell statistik och rapportering

2020: Kommunalt skyddad natur

2019: Agenda 2030 och skydd av marina miljöer

2018: Nationella marktäckedata (NMD)

2017: Våtmarker och myrar

2016: Friluftsliv och skyddad natur

2015: Grön infrastruktur

2014: Skydd av skog jämfört med skogsbruk

Statistiken inom årliga teman presenteras inte i Statistikdatabasen på SCB:s webbplats. Det är inte årligt återkommande statistik och därför inte officiell statistik.

Statistikens ändamål och innehåll

I samarbete med Naturvårdsverket tar SCB fram statistik om skyddad natur. Havs- och vattenmyndigheten ingår till en mindre del i samarbetet.

En del av officiell statistik över markanvändning

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik inom ämnesområdet Boende, bebyggelse och mark, och i statistikområdet Markanvändning. Syftet med statistiken över skyddad natur är att beskriva Sveriges markanvändning avseende områdesskydd. I en bilaga till statistikförordningen (SFS 2001:100) anges vilka områden som omfattas av officiell statistik och vilken myndighet som ansvarar för statistiken på respektive område eller delområde.

I samverkan med Naturvårdsverket³ har SCB publicerat officiell statistik om skyddad natur sedan början av 1990-talet. Till och med referensår 2019 publicerades uppgifterna i ett statistiskt meddelande (SM), för att därefter publiceras SCB:s rapportformat. Statistiken publiceras en gång per år på SCB:s webbplats⁴, i form av tabeller, diagram, statistiknyhet och en rapport i serien Sveriges officiella statistik MI41.

Användare av statistiken

Statistiken efterfrågas av myndigheter och organisationer på flera nivåer i samhället, från en övergripande nationell nivå, till kommunernas lokala nivå. Naturvårdsverket använder statistiken för att följa utvecklingen av de skyddade områdena, och som underlag och stöd för sin miljömålsrapportering på nationell och internationell nivå. Övriga användare är bland annat Regeringskansliet, Skogsstyrelsen, länsstyrelser, kommuner och intresseorganisationer. Det finns även ett allmänintresse av de uppgifter som presenteras.

Skyddade områden enligt miljöbalken

Ett skyddat område är ett geografiskt definierat område som är utpekat, reglerat och förvaltad för att uppnå specifika syften och bevarandemål. I Sverige används skyddade områden som samlingsnamn för skydd inom 7 kap miljöbalken, samt för många av naturvårdsavtalen enligt jordabalken. Skyddade områden med stöd av miljöbalken inrättas i enlighet med förordningen om områdesskydd och

³ Enligt förordningen om områdesskydd (1998:1252) har Naturvårdsverket det centrala ansvaret för områdesskydd.

⁴ www.scb.se/mi0603

nationalparksförordningen. Skyddad natur med specifika syften och reglerad markanvändning utgör en egen form av markanvändning. I juridiska och vissa statistiska sammanhang skiljer man därför dessa områden från andra markslag.

Sveriges nationella och officiella statistik över skyddad natur innehåller uppgifter om skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken. Dessutom redovisas skyddade älvar, naturvårdsavtal enligt jordabalken, inomstatliga överenskommelser, samt skyddsmark som omfattas av markersättningar.

Merparten av data är hämtade från Naturvårdsverkets centrala register över skyddade områden, Naturvårdsregistret (NVR). Där finns även Sveriges Natura 2000-områden registrerade. Informationen är tillgänglig via kartverktyget Skyddad Natur, som nås via Naturvårdsverkets webbplats⁵.

Definitioner och förklaringar

Skyddsformer

Med skyddsformer avses här olika typer av skydd som är reglerade i lagar och förordningar, samt i ingångna avtal och enskilda beslut för formellt skyddad natur. Här följer en beskrivning av de skyddsformer som redovisas i Tabell 0.1. Andra skyddsformer i statistiken beskrivs tillsammans med statistikredovisningen.

De nationella skyddsformerna styrs av svensk lagstiftning inom miljöbalken. De finns endast inom svenskt territorium, och saknar därmed arealer i ekonomisk zon.

Nationalparker

Ett mark- eller vattenområde som tillhör staten får förklaras som nationalpark, i syfte att bevara ett större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick. Nationalparkerna syftar till ett representativt skydd av stora områden inom olika landskapstyper. De har föreskrifter som innebär skydd för samtliga ingående naturtyper.

- Reglering: 7 kap. 2–3 §§ miljöbalken, nationalparksförordningen (1987:938)
- Varaktighet: Permanent
- Beslutande: Riksdagen, regeringen, Naturvårdsverket
- Tillsynsmyndighet: Länsstyrelse

Naturreservat

Naturreservat innebär ett långsiktigt områdesskydd som anpassas efter syfte och skyddsbehov, till exempel när inskränkningar i användningen av mark- och

⁵ <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

vattenområden behövs för att uppnå syftet med bevarandet. Ett mark- eller vattenområde kan förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Fastigheter som omfattas kan vara i såväl allmän som enskild ägo. Om markägaren vill fortsätta att äga marken blir denne ersatt i enlighet med miljöbalkens ersättningsbestämmelser.

- Reglering: 7 kap. 4–8 §§ miljöbalken, förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.
- Beslutande: Länsstyrelse, kommun
- Varaktighet: Permanent
- Tillsynsmyndighet: Länsstyrelse, kommun

Naturvårdsområden

Naturvårdsområde infördes som områdesskydd i naturvårdslagen 1974, men upphörde vid införandet av miljöbalken 1999. Skyddsformen förekommer främst i marina miljöer och i skogsområden avsedda för friluftsliv. Enligt lagstiftningen får föreskrifterna inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom området. Det skiljer skyddsformen från andra typer av formellt skydd och är en orsak till att naturvårdsområden särskiljs i statistiken, bland annat vid redovisning av skyddad skogsmark.

Biotopskyddsområden

Mindre mark- eller vattenområden som omfattas av bestämmelserna i skogsvårdslagen och som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller särskilt skyddsvärda på annat sätt. Ett biotopskyddsområde är vanligtvis mellan 2 och 10 hektar, men kan vara större. Området ska överensstämja med minst 1 av 19 särskilt definierade biotoptyper.

- Reglering: 7 kap. 11 § miljöbalken, förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.
- Varaktighet: Permanent
- Beslutande: Skogsstyrelsen, kommun
- Tillsynsmyndighet: Skogsstyrelsen, kommun

Nationalstadspark

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar uppföras och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt

skadas. En åtgärd som innebär ett tillfälligt intrång eller en tillfällig skada i en nationalstadspark får vidtas om åtgärden höjer parkens natur- och kulturvärden eller tillgodoser ett annat angeläget allmänt intresse. Det ställs även krav på att parken återställs så att det inte kvarstår mer än ett obetydligt intrång eller en obetydlig skada. Lag (2009:293).

Den 1 januari 1995 inrättades den första och hittills enda nationalstadsparken, den Kungliga nationalstadsparken. Den omfattar området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården och är belägen i framför allt kommunerna Stockholm, Solna och Lidingö.

- Reglering: 4 kap 7 § miljöbalken
- Beslutande: Regeringen
- Varaktighet: Permanent
- Tillsynsmyndighet: Länsstyrelse

Natura 2000-områden

Områden som är utpekade enligt EU:s två naturvårdsdirektiv fågeldirektivet SPA (särskilt skyddsområde) eller art- och habitatdirektivet SCI (område av gemenskapsintresse/särskilt bevarandeområde). Syftet är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden av Europas mest värdefulla och hotade arter och livsmiljötyper.

Natura 2000-områden utpekade för de arter och livsmiljötyper som anges i de båda naturvårdsdirektiven och som bedöms som särskilt skyddsvärda i ett EU-perspektiv. I områdena skyddas livsmiljötyper och arter från negativ påverkan genom en särskild tillståndsplikt för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön. Tillståndsplikten gäller även utanför det avgränsade området. I särskilda skyddsområden har medlemsstaterna även ansvar för att vidta de bevarandeåtgärder som behövs, med utgångspunkt i utpekade livsmiljötyper och arters ekologiska behov.

- Reglering: 7 kap. 27–29 b §§ miljöbalken, 15-20 a §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.
- Beslutande: Regeringen
- Varaktighet: Permanent
- Tillsynsmyndighet: Länsstyrelse

I delar av statistiken ingår endast de områden som har utpekade habitat enligt art- och habitatdirektivet (SCI-områden), eller som har karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskarteringen NNC. Statistiken inkluderar inte Helcom MPA i Östersjön och Oskar MPA i Nordsjön. MPA står för Marine Protected Areas.

Områden med naturvårdsavtal

Naturvårdsavtal är ett nyttjanderättsavtal som tecknas mellan markägare och staten, genom Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket eller länsstyrelserna. Även kommuner kan teckna naturvårdsavtal med markägare. Att ingå i ett naturvårdsavtal är frivilligt för båda parter. Syftet är att utveckla och bevara naturvärden. Sedan 2015 finns också möjlighet att teckna avtal för områden med höga sociala värden, för att bevara och utveckla skogar med värden som skapas av människans upplevelser av skogen.

Genom att ingå ett naturvårdsavtal avstår fastighetsägaren från viss användning av ett område, till exempel avverkning, samt tolererar att bland annat naturvårdande åtgärder vidtas där. I avtalet beskrivs området och hur naturvärdena bör bevaras och utvecklas, men fastighetsägaren åtar sig inte att utföra åtgärder.

Avtalstiden kan variera från några månader upp till 50 år. Avtalet görs normalt gällande gentemot en ny ägare, genom att det skrivs in i fastighetsregistret.

- Reglering: 7 kap. 3 § andra stycket jordabalken (1970:994), lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (avtalslagen).
- Varaktighet: Tidsbestämt enligt avtal
- Beslutande: Avtalsparter
- Tillsynsmyndighet: Avtalsparter

Det finns olika benämningar på naturvårdsavtal. Ekoparksavtal tecknas mellan Skogsstyrelsen och Sveaskog, utan statlig ersättning. Områdena är minst 1 000 hektar stora och har minst 50 procent naturvårdsareal. På den yta som inte är naturvårdsareal bedrivs skogsbruk med generell eller förstärkt miljöhänsyn. Vitryggsavtal är en annan form av naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen. Varje avtal avser att bevara och skapa cirka 10 000 hektar lövskog. De ska ge en god livsmiljö åt såväl den vitryggiga hackspetten som andra rödlistade lövskogsarter.

Både ekoparksavtal och vitryggsavtal ska enligt regeringsbeslut "M2014/593/Nm Etappmål för biologisk mångfald och ekosystemtjänster" räknas till det formella skyddet och inte som frivilliga avsättningar.

Områden med inomstatlig överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket

Områden med inomstatlig överenskommelse har skyddats efter överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket. De utpekades 2003 och 2004 inom ramen för regeringsuppdraget om inventering av skyddsvärda statliga skogar. Enligt tilläggsuppdrag efter inventeringen genomförde Naturvårdsverket ett fördjupat samråd om områdenas bevarande, vilket resulterade i 2010 års överenskommelse mellan myndigheterna

(“Överenskommelse om skydd av särskilt värdefulla naturskogsområden, Nv Reg. no. 310-167-10 No.”). Dess innebörd är att utpekade områden undantas från skogsbruk och avverkning. Samrådsrutiner gäller för sådan avverkning som behövs för områdenas användning som övningsområden.

Områdena saknar formellt skydd enligt miljöbalkens regler, men har genom överenskommelsen och regeringsbeslut ett formellt skydd. Parterna är överens om att anläggande av byggnader, vägar, ledningar, vindkraftverk eller annan typ av exploatering inte ska ske inom naturskogarna. Områden erbjuds för bildande av naturreservat om övningsverksamheten upphör. Att klassificera det som naturvårdsavtal är inte tillämpligt, eftersom det rör sig om en överenskommelse mellan två statliga parter.

- Reglering: Överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket
- Varaktighet: Permanent
- Beslutande: Riksdag, regering
- Tillsynsmyndighet: Försvarsinspektören för hälsa och miljö

Naturtyper

De naturtyper som redovisas i statistiken utgår från klassificeringar i två olika underlag. Det första är Lantmäteriets geodata *Topografi 10 Nedladdning, vektor*, som här används för att klassificera tre olika typer av miljöer – land, inlandsvatten och hav. Det som i statistiken benämns som inlandsvatten avser klasserna sjö, vattendragsyta och anlagt vatten i Lantmäteriets data. Hav är en egen kategori i Lantmäteriets data. Det som i statistiken benämns som land är ytor som inte är vatten enligt Lantmäteriets data.

Naturvårdsverkets Nationella marktäckedata (NMD) ligger till grund för klassningen av statistik över mer detaljerade naturtyper på land. I redovisningen av statistiken görs främst en aggregering till sex huvudgrupper, som benämns naturtyper, enligt beskrivning nedan. Grupperingen utgår från vad som är mest lämpligt i statistiken över skyddad natur, för en tydlig redovisning i tabeller och diagram. Syftet är att tydligt visa markklasser som är vanliga inom Sveriges skyddade områden. Beskrivningen av följande naturtyper utgår från definitioner i NMD:s produktbeskrivning.

Skogsmark

Trädbeklädda områden med en trädhöjd på över 5 meter och en krontäckning på mer än 10 procent, eller träd som kan nå dessa värden. Definitionen följer FAO forest definition - Global Forest Resources Assessments 2010 (FRA2010), med vissa undantag. Till exempel klassas skog i jordbruksmark och i bebyggda områden som skogsmark i NMD, vilket inte överensstämmer med FRA2010. Även

En mer detaljerad beskrivning av NMD:s nomenklatur och klassdefinitioner finns i dokumentation på Naturvårdsverkets webbplats: [Nationella Marktäckedata \(NMD\)](#)

fruktodlingar och energiskog räknas som skog enligt NMD, om de uppfyller kriterierna för trädhöjd och krontäckning.

I NMD fördelas skogsmarken på undergrupperna *på fastmark* respektive *på våtmark*, och därunder på fler undergrupper utifrån dominerande trädslag. I statistiken över skyddad natur är det vanligtvis en sammanslagning av den totala skogsmarken som redovisas. I avsnittet om formellt skyddad skogsmark görs även redovisning på produktiv skogsmark, enligt NMD:s tilläggs-skikt för skoglig produktivitet.

Låg fjällskog

Trädklädda områden i fjällregionen, med en trädhöjd på 2 till 5 meter och en krontäckning om minst 10 procent. Markklassen kan innehålla både fjällbjörk- och fjällbarrskog, videbuskar och buskar/träd på hyggen.

I NMD finns låg fjällskog både inom huvudgrupperna öppen våtmark och öppen fastmark. I bearbetningen av statistiken har undergrupperna med låg fjällskog brutits ut för att bilda en egen naturtyp, eftersom det är relevant att särredovisa i statistiken över skyddad natur. I några tabeller och diagram redovisas låg fjällskog sammanslaget med skogsmark. Det anges i så fall i redovisningen.

Öppen våtmark

Öppen mark där vattnet under en stor del av året finns nära under, i eller strax över markytan. Minst 50 procent av vegetationen bör vara hydrofil, det vill säga fuktighetsälskande, för att man ska kunna kalla ett område för våtmark. Ett undantag är tidvis torrlagda bottenområden i sjöar, hav och vattendrag, som kan räknas till våtmarkerna trots att de kan sakna vegetation.

Övrigt ovan eller nedan fjällregionen

Två naturtyper i statistiken som samlar ihop NMD:s kvarstående huvudklasser på land till en övrigt-klass, som i sin tur delas upp utifrån geografiskt läge med avseende på den fjällnära gränsen, enligt Skogsstyrelsens data (se beskrivning under rubriken Regionala indelningar). De markklasser i NMD som ingår i statistikens övrigt-klasser är åkermark, öppen fastmark (med och utan vegetation), samt anlagd och bebyggd mark.

Inlandsvatten

Sjö och vattendrag som utgår från Lantmäteriets data *Topografi 10 Nedladdning, vektor*. Inkluderar konstgjort strömmande vattendrag, dammar, bassänger och vatten med vattenvegetation.

Hav

Havsvatten utifrån från Lantmäteriets data *Topografi 10 Nedladdning, vektor*.

NMD:s definition av våtmark baseras på Naturvårdsverkets rapport 3824 (Michael Löfroth, 1991 Våtmarkerna och deras betydelse).

Regionala indelningar

Kommun, län, riket

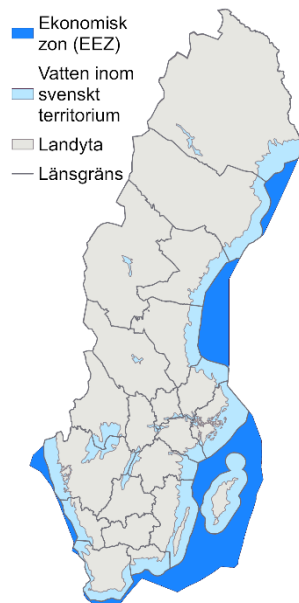
Den regionala redovisningen av statistiken är i normalfallet län eller hela riket. I några fall redovisas statistiken per kommun. I rapporten förekommer endast redovisning av ett fåtal kommuner i urval, vanligtvis de med störst värden. I statistikdatabasen på SCB:s webbplats finns tabeller med redovisning för samtliga kommuner. Riket avser normalt området inom Sveriges territoriella gräns, om inte annat anges.

Ekonomisk zon (EEZ)

Havsområden där en nation kan nyttja rätten till resurser, som fiske, olja, med mera. Zonen sträcker sig som längst 200 sjömil från den territoriella gränsen och får inte korsa en annan stats territoriella gräns. Natura 2000 är den enda skyddsformen i statistiken som förekommer i ekonomisk zon och det är därmed endast statistik med Natura 2000-områden som har redovisning på den ekonomiska zonen. Karta 8.1 visar utbredningen av Sveriges ekonomiska zon.

Karta 8.1 Län och ekonomisk zon (EEZ)

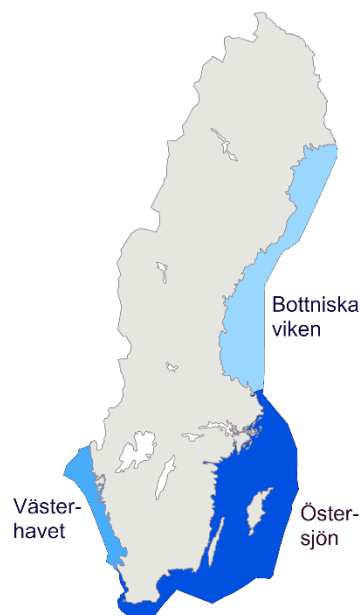
Sveriges ekonomiska zon (EEZ) tillsammans med land och vatten inom svenskt territorium, med länsgränser

Källa: SCB och Havs- och vattenmyndigheten
Endast de största sjöarna visas i kartan

Karta 8.2 Regionala havsområden

Inklusive havsvatten inom svenskt territorium

Källa: SCB och Havs- och vattenmyndigheten

Regionala havsområden

Statistik över nationalparker och naturreservat i marin miljö redovisas på tre regioner som baseras på Havs- och vattenmyndighetens havsplaneområden, uppdatering 2019. Områdena är Västerhavet, Östersjön och Bottniska viken (se karta 8.2). En justering har gjorts särskilt för den här statistiken, genom att dra in

gränserna till kustlinjen enligt NMD2023. För att skilja de justerade områdena från havsplaneområdena, används benämningen regionala havsområden för de områden som används i statistiken.

Fjällnära gräns

Gräns för om skogen ligger ovan eller nedan fjällnära gräns. Sammanställd 1993 och 1994 av SLU, Institutionen för skogstaxering och utgående från Skogsstyrelsens förordning (SKSFS 1991:3) om gränserna för fjällnära skog. En uppdatering gjordes 2019.

Naturgeografiska regioner (SUS-regioner)

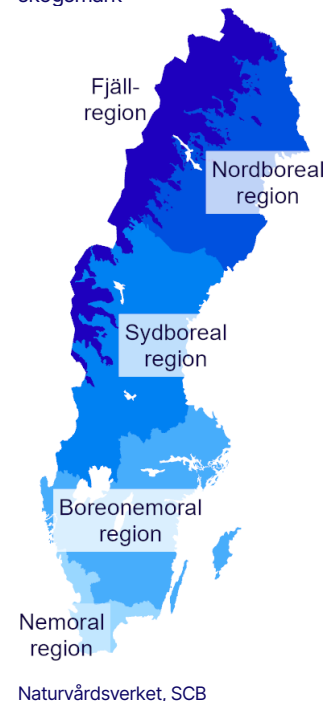
En regional indelning som främst används i statistik över skogsmark. Den består av fem naturgeografiska regioner, anpassade till länsgränser och den fjällnära gränsen. Karta 8.3 visar de fem SUS-regionerna, med fjällregionen i den nordvästra delen av Sverige. Nedan gränsen för fjällnära skog finns den nordboreala, den sydboreala, den boreonemorala och den nemoral regionen. De bildar tillsammans området som i statistiken benämns som "nedan fjällregionen".

Indelningen gjordes i Skogsvårdsorganisationens 'Utvärdering av Skogspolitiken' (SUS) 2001. De regioner som används i statistiken har anpassats till gällande länsgränser.

SCB:s statistiska tätorter

Fördelning efter SCB:s statistiska tätorter förekommer i avsnittet om befolkning och tillgänglighet. En statistisk tätort består av sammanhängande bebyggelse med minst 200 invånare. Statistiken baseras på statistiska tätorter med referensår 2023.

Karta 8.3. Naturgeografiska regioner (SUS)
Regionindelning vid redovisning av skogsmark

Klassificering av markägare

Klassificeringen av markägare i statistiken skiljer sig åt mellan de myndigheter som redovisar statistik över skogsmark, eftersom olika dataunderlag används i bearbetningen. Information om markägare inom formellt skydd hämtas från Naturvårdsverkets register Markägarkartan.

Tabell 8.1. Kategorier markägare inom statistik över formellt skyddad skogsmark

Namn på kategori	Innehåll
Aktiebolag, exklusive Sveaskog	Samtliga aktiebolag som taxerar för minst 1 000 hektar skogsmark, exklusive bolag tillhörande koncernen Sveaskog.
Sveaskog	Bolag tillhörande koncernen Sveaskog.
Statliga verk och myndigheter	Statliga verk och myndigheter, exklusive Fortifikationsverket.
Övriga	Allmännings- och besparingsskogar
	Svenska kyrkan och andra trossamfund
	Kommuner
	Regionala naturvårdsstiftelser
	Regioner
	Övriga (Handelsbolag, Kommanditbolag, gemensamhetsskogar, stiftelser, fonder och föreningar)
Utanför Markägarkartan	Fastigheter med oklassificerad ägarkategori (Fortifikationsverket)
	Privata skogsägare: Fysiska personer, dödsbon
	Markägare som taxerar för mindre än 1 000 hektar skogsmark

Statistikens framställning

Indata

De register och geodata som har använts i produktionen av statistiken finns listade i tabell 8.2. Under tabellen finns några skriftliga kommentarer för de register som är mest använda i arbetet, samt en redogörelse för övriga indata till statistiken.

Tabell 8.2 Indata till statistik i rapporten Skyddad natur 2025-12-31

Register, innehåll i uttag	Datum för uttag	Referensdatum om annat än uttagsdatum	Registeransvarig
Naturvårdsregistret: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområde	2026-02-06	Ursprungligt gällandedatum t.o.m. 2025-12-31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Natura 2000 SCI-områden och SPA-områden	2026-02-06	Beslutsdatum t.o.m. 2025-12-31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Naturreservat (beslutat och överklagat)	2026-01-02	Ursprungligt beslutsdatum t.o.m. 2025-12-31	Naturvårdsverket
Skogsstyrelsens hemsida: Skogligt biotopskyddsområde gällande och beslutade ej laga kraft	2026-01-09	Beslutsdatum t.o.m. 2025-12-31	Skogsstyrelsen
Skogligt biotopskyddsområde, beslutade ej laga kraft	2026-01-13	Beslutsdatum t.o.m. 2025-12-31, lagakraftvunnet datum fr.o.m. 2026-01-01 samt områden som saknar lagakraftvunnet datum	Skogsstyrelsen
Nationalstadsparken	2026-02-11		Länsstyrelserna
FIDOS: Naturvårdsverkets naturvårdsavtal	2026-01-02	Avtalsdatum start t.o.m. 2025-12-31, avtalsdatum slut fr.o.m. 2026-01-01	Naturvårdsverket
Skogsstyrelsens hemsida: Skogsstyrelsens naturvårdsavtal inkl. vitryggsavtal s.k. Bergvikavtal	2026-01-09	Avtalsdatum t.o.m. 2025-12-31	Skogsstyrelsen
NO/NS-bestånd inom Sveaskogs ekoparker	2026-01-26		Skogsstyrelsen
VIC Natur: Skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar, SNUS ägda av Fortifikationsverket	2018-12-21 modifiering, 2022-01-28		Naturvårdsverket
Områden på Fastighetsverkets mark efter samråd 1 april 2010	2020-10-12	2010-04-01	Naturvårdsverket
Markersättningar från FIDOS: NV-fastigheter med statusen "Ägd", intrång och bidrag	2026-01-02	Avtals- resp. beslutsdatum t.o.m. 2025-12-31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Områden som saknar föreskrifter mot skogsbruk, endast områden med reservatsbeslut	2026-01-08		Naturvårdsverket
Natura Naturtypskartering NNK	2026-01-01		Naturvårdsverket
TUVA: Ängs- och betesmarksinventering	2026-03-02		Jordbruksverket
Nationella Marktäckedata 2023 bas version 2.1		2023	Naturvårdsverket

Register, innehåll i uttag	Datum för uttag	Referensdatum om annat än uttagsdatum	Registeransvarig
Nationella Marktäckedata 2018 bas ogeneraliserad, version 1.1		2018	Naturvårdsverket
Nationella Marktäckedata 2023 tilläggs-skikt produktivitet, version 1.0		2023	Naturvårdsverket
Nationella Marktäckedata 2018 tilläggs-skikt produktivitet, version 1.1		2018	Naturvårdsverket
Nationella Marktäckedata 2018 tilläggs-skikt låg fjällskog, version 1.1		2018	Naturvårdsverket
Markägarkartan 2025		2025	Naturvårdsverket
Skogsstyrelsens hemsida: Fjällnära gräns	2021-02-09		Skogsstyrelsen
Sveriges ekonomiska zon	2025-01-31	2018	Sjöfartsverket
Havsplaneområden	2019-03-14		Havs- och vattenmyndigheten (HaV)
Topografi 10 Nedladdning, vektor: Län- och kommunindelning, ytbildat vatten	Januari 2025		Lantmäteriet
Topografi 50 Nedladdning, vektor: administrativa gränser			Lantmäteriet
Registret över totalbefolkningen (RTB) samkört med adresser i Lantmäteriets fastighetsregister	Mars 2026	2025-12-31	SCB
Statistiska tätorter 2023	November 2024	2023-12-31	SCB
Vattendistrikt			Länsstyrelserna
Biogeografiska regioner			Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområde 2020	2021-02-23	Ursprungligt gällandedatum t.o.m. 2020-12- 31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Natura 2000 SCI-områden och SPA-områden 2020	2021-02-23	Beslutsdatum t.o.m. 2020-12-31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområde 2015	2016-03-10	Ursprungligt gällandedatum t.o.m. 2015-12- 31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Natura 2000 SCI-områden och SPA-områden 2015	2016-04-28	Beslutsdatum t.o.m. 2015-12-31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområde 2010	2011-08-25	Ursprungligt gällandedatum t.o.m. 2010-12- 31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Natura 2000 SCI-områden och SPA-områden 2010	2011-08-25	Beslutsdatum t.o.m. 2010-12-31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområde 2005	Oktober 2006	Ursprungligt gällandedatum t.o.m. 2005-12- 31	Naturvårdsverket
Naturvårdsregistret: Natura 2000 SCI-områden och SPA-områden 2005	Oktober 2006	Beslutsdatum t.o.m. 2005-12-31	Naturvårdsverket

Enligt Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken ska länsstyrelsen föra ett register över formellt skyddade områden och andra förhållanden för naturvården i Sverige. Naturvårdsverket ska föra ett sammanfattande nationellt register, det så kallade Naturvårdsregistret (NVR).

Naturvårdsregistret (NVR)

Naturvårdsregister (NVR) är källa till stora delar av den officiella och nationella statistik om skyddad natur som presenteras i den här rapporten. Det används även till andra nationella sammanställningar och utgör också grunden för internationell rapportering av skyddade områden.

Registret innehåller både administrativa data och områdesgränser i form av geodata. I registrets kartdatabas finns både geodata som genereras via naturvårdsarbetet och digitala kartor från Lantmäteriet. Naturvårdsverket och länsstyrelserna underhåller systemet gemensamt.

I början av statistikens produktionsår görs det ett uttag från registret, som ligger till grund för statistik med referensdatum 31 december föregående år. Det omfattar områden som har beslutats och vunnit laga kraft senast den 31 december vid statistikens referensår. Statistik som producerats och publicerats under 2026, har referensdatum 2025-12-31.

Nationella marktäckedata (NMD)⁶

NMD är en kartering av Sverige, med syfte att tillhandahålla grundläggande information om hela landskapet och hur det förändras. Till statistiken i den här rapporten har den senaste versionen av NMD använts, med beteckning NMD 2.1 och referensår 2023. I statistiken över formellt skyddad skogsmark har tilläggs-skiktet för skoglig produktivitet, version 1.0 med referensår 2023 använts.

Land- och vattenarealer för kommuner och län

Totala arealer för Sveriges kommuner, län och riket, beräknas med hjälp av Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning, vektor. Det används även för SCB:s uppdelning på miljötyperna land, inlandsvatten och hav.

I januari hämtas data från Lantmäteriet och gäller för ett helt kalenderår. Det innebär att data som hämtas i januari vid referensåret används för den statistik som avser den 31 december samma referensår. Till statistiken för 2025-12-31 används ett uttag som gjordes i januari 2025.

Sekundärstatistik, redan bearbetad statistik

Delar av den statistik som presenteras i rapporten är av typen sekundärstatistik, vilket innebär att det är redan bearbetad statistik som återpubliceras av SCB, med samma siffror som i den ursprungliga publiceringen men bearbetad för att passa SCB:s format för redovisning och med enklare beräkningar som avrundning eller andelar. Det gäller internationell statistik över skyddad natur, uppgifter om skyddade älvar, brottsmisstankar och delar av statistiken om skogsmark. Källor till statistiken är Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Åklagarmyndigheten, EEA, WDPA och SLU Riksskogstaxeringen.

⁶ <https://www.naturvardsverket.se/verktyg-och-tjanster/kartor-och-karttjanster/nationella-marktackedata>

Referensdatum

Statistiken redovisar skyddad natur som hade status laga kraft/gällande den 31 december vid referensåret. I några fall används beslutsdatum, till exempel vid redovisning av skogliga biotopskyddsområden och Natura 2000-områden. Beslutsdatum för Natura 2000-områden avser i praktiken gällande i Sverige och motsvarar därmed gällandedatum för andra skyddsformer.

Ett beslut om biotopskyddsområde eller naturreservat gäller omedelbart även om det överklagas. Beslutet vinner dock laga kraft först tre veckor efter att det delgivits berörda sakägare, förutsatt att beslutet inte överklagas. Det medför att det vid statistikens referensdatum kan finnas områden som är beslutade men som inte har vunnit laga kraft, eftersom delgivning pågår eller enskilda beslut är överklagade.

I avsnittet om skyddad skogsmark redovisas naturreservat som endast var beslutade vid referensdatum, men ej hade vunnit laga kraft. Det redovisas i en egen kategori. Det görs för att få en samstämmighet med statistikprodukten MI0605 *Skogsmark för naturvårdsändamål*⁷, som bland annat redovisar uppgifter om formellt skyddad skogsmark.

Bearbetning och beräkning

Arealer fördelade på land och vatten

I den statistik där SCB står som källa, har de skyddade områdenas fördelning på miljötyperna land, inlandsvatten och hav, beräknats med hjälp av Lantmäteriets geodata Topografi 10 Nedladdning, vektor. Data har en noggrannhet som motsvarar kartskalan 1:10 000.

Några Natura 2000 SCI-objekt, där beslutet om skydd endast avser vatten, bearbetas inte mot Lantmäteriets geodata för vatten. Det beror på att skalnivåer och uppdateringsfrekvens av registerinformation och geodata leder till att områdena även omfattar landarealer när registren matchas mot varandra. För en korrekt redovisning gentemot gällande beslut klassas områdenas hela arealer som inlandsvatten i beräkning av statistiken. Det gäller följande SCI-objekt:

⁷ www.scb.se/mi0605

Tabell 8.3. Natura 2000 SCI-objekt som inte bearbetas med vatten i Topografi 10 Nedladdning, vektor

Namn	SITECODE
Byskeälven	SE0820432
Byskeälven	SE0810437
Görjeån	SE0820728
Laisälven	SE0820737
Piteälven	SE0820434
Råneälven	SE0820431
Torne och Kalix älvsystem	SE0820430
Vindelälven	SE0810435
Åbyälven	SE0820433
Åbyälven	SE0810438

Källa: Naturvårdsverket

Arealer fördelade på naturtyper

I statistik som har källhänvisning endast till Naturvårdsverket är arealer fördelade på naturtyper utifrån data i NMD2023 basskikt 2.1, gällande skogsmark även med tilläggsskikt för skoglig produktivitet.

Till produktionen av NMD2023 saknades nya laserdata för stora delar av fjällregionen och därför har NMD inte kunnat uppdateras där. Vid beräkningen av arealer till årets statistik om skyddade natur och till jämförelsen i temasektionen, har NMD2023 kompletterats med information från NMD2018, i de områden där den nya karteringen saknas. Detta gäller både basskiktet där NMD2018, basskikt ogeneraliserad version 1.1, har använts och tilläggsskiktet för skoglig produktivitet där NMD2018 version 1.1 har använts.

Formellt skyddad skogsmark

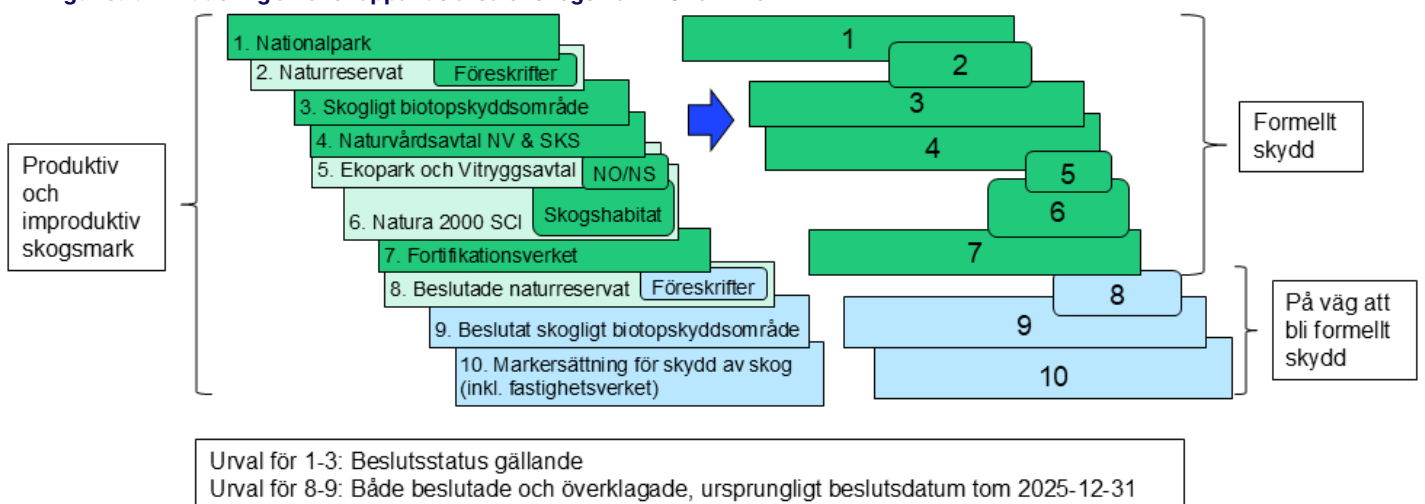
I avsnittet över formellt skyddad skogsmark redovisas endast de delar av naturreservat som har föreskrifter mot skogsbruk. Inom Natura 2000-områden (SCI) med utpekade skogshabitat, inkluderas endast de delar som har karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskartan (NNK).

Naturvårdsavtal som avser Sveaskogs ekoparker inkluderar enbart arealerna inom naturvårdsmål där skogen lämnas orörd eller naturvårdsmål med naturvårdande skötsel (NO respektive NS). Områden inom åtgärdsprogram för vitryggig hackspett, så kallade vitryggsavtal, är en delmängd av Skogsstyrelsens naturvårdsavtal med undertyp Bergvikavtal. För Skogsstyrelsens naturvårdsavtal har undertyperna Bergvikavtal och Ekoparker valts bort för att undvika dubbelräkning, då dessa avtal finns registrerade i separata geodata.

Områden som saknar föreskrifter mot skogsbruk finns endast för de områden där det finns reservatsbeslut. För dessa har det gjorts en manuell justering av markersättning för skydd av skog (inklusive Fastighetsverket). För bidragsavtal inkluderas endast de områden som ligger inom gällande eller beslutade naturreservat med föreskrifter mot skogsbruk. Det har även gjorts en rättelse för arealen intrångsersatt mark för reservatet Nynäs (NVRID 2001921), då hela det område som intrångsavtalet täcker inte är skyddat mot skogsbruk. Intrångsersättningen har klippts mot den utökade föreskriftsfilen för området.

Arealer för de olika skyddsformerna har beräknats enligt prioritetsordningen i Figur 8.1, för att exkludera överlappande ytor och förhindra dubbelräkning av arealer. Där arealerna redovisas inklusive överlapp med andra skyddsformer, har överlapp mellan gällande och beslutade/överklagade naturreservat tagits bort, eftersom det kan röra sig om samma reservat som både är gällande och berörs av ett överklagat beslut.

Figur 8.1. Exkludering av överlappande arealer skogsmark 2025-12-31

Källa: Naturvårdsverket, SCB

Skyddad natur per kommun

Skyddad natur per kommun beräknas för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden på skogsmark och övrig mark, samt för en överlappsjusterad sammanslagning av dessa skyddsformer. Statistik över nationalstadsparken och befolkningens medelavstånd redovisas också per kommun.

Arealuppgifter har beräknats av SCB i GIS-miljö. De skyddade arealerna på läns- och kommunnivå har fördelats med hjälp av digitala gränser med en noggrannhet som motsvarar skala 1:10 000.

När ett skyddat område sträcker sig över kommungräns redovisas det som ett område i varje kommun. Om någon del av området är mindre än 10 hektar per kommun och utgör mindre än 50 procent av hela områdets areal, är det inte

medtaget i antalet för den aktuella kommunen. Undantag görs för de områden vars totala areal är mindre än 10 hektar. Då redovisas de olika delarna per kommun, om inte delytan understiger 0,005 hektar. Den här metoden tillämpas även för nationalparker som sträcker sig över länsgräns. Övriga skyddstyper delas inte mot länsgräns, utan antalet förs till det län där den största delen av området finns.

Tema 2025: Ny version av Nationella marktäckedata

Den här rapportens temasektion är en jämförelse mellan den äldre och den nya versionen av NMD. Skillnaderna beskrivs statistiskt utifrån arealer uppdelade på statistikens gruppering av naturtyper i sex klasser. Statistiken avser i första hand arealer för hela riket, oavsett skydd eller inte. En tabell visar arealer inom nationalparker och naturreservat. Övrig statistik i avsnittet visar totala arealer per naturtyp, utan särredovisning av skyddade områden.

Statistikens kvalitet

Registerkvalitet

Naturvårdsregistret (NVR)

Uppgifterna i NVR uppdateras och förbättras kontinuerligt. Arealer revideras på grund av förändringar i den geometriska utbredningen av skyddade objekt, exempelvis när en utvidgning eller ny inmätning görs. Det genomförs kontinuerligt insatser för att förbättra registrets kvalitet avseende geodata. I flera fall har det inneburit en förändring av objektens ytor och areal. Det förekommer även att felklassade objekt korrigeras.

Statistiken avser normalt hela det skyddade området, oberoende av om strikt skydd gäller eller ej. Inom ett flertal skyddade områden ingår vattenytor som inte har något egentligt skydd, men som har medtagits av arronderingsskäl. Skogsmark både med och utan föreskrifter mot skogsbruk ingår, om inte annat anges. I Natura 2000-arealen ingår både ytor med utpekade habitat och ytor som saknar habitat, om inte annat anges. Områden som sträcker sig över läns- eller kommungräns redovisas ofta som ett område i vardera kommunen, med olika objektidentitet.

Registret är levande, genom att det kontinuerligt förändras. Det gäller även redan registrerade objekt. Uttag vid olika tidpunkter kan därmed generera olika resultat, även om referenstidpunkten för objektens besluts- eller gällandedatum är densamma. Uttag görs vid ungefär samma tidpunkt inför varje års statistikproduktion. Jämförelser mot senare uttag från registret görs i regel inte, men det görs flera kontroller av indata för att säkerställa att inga större fel förekommer.

Mer information om statistiken och dess kvalitet finns i statistikens kvalitetsdeklaration på SCB:s webbplats, www.scb.se/MI0603

Navet

Navet är Skogsstyrelsens interna ärendehanteringssystem, som innehåller samtliga av Skogsstyrelsen beslutade biotopskyddsområden och tecknade naturvårdsavtal. Enligt Skogsstyrelsens dokumentation håller databasen en god kvalitet. Registret är levande, genom att det kontinuerligt förändras. Det gäller även redan registrerade objekt. Uttag vid olika tidpunkter kan därmed generera olika resultat, även om referensdatum för objektens besluts- eller gällandedatum är samma. Jämförelser mot senare uttag från registret görs i regel inte. Registret används för data över skogliga biotopskyddsområden.

Nationella marktäckedata (NMD)

Karteringen i NMD baseras på en kombination av satellitdata och information från laserskanning av Sverige. I mindre utsträckning tar den även stöd av befintliga kartunderlag, som vatten i Lantmäteriets data. Smala vattendrag ingår inte. Informationen presenteras som rasterdata (rutor) med minsta redovisningsenhet på 1 pixel (0,01 ha).

Aktualiteten för data i NMD beror på de underliggande datakällorna. Ingående klasser, förväntad noggrannhet, produktivitet, fjällskog och karteringsmetodik framgår av NMD:s produktbeskrivningar, på Naturvårdsverkets webbplats.

Rapportens temasektion är i år en jämförelse mellan den äldre och nya versionen av NMD. Sammanfattningsvis visar skillnaderna mellan NMD2018 och NMD2023 framför allt en ökning av skogsmarken, samtidigt som våtmark och öppen mark är mindre i de nya data. Olikskheterna kan både bero på faktiska skillnader i landskapet mellan de två referensåren och på orsaker som beror på dataunderlag och metoder i produktionen av de olika versionerna av NMD. Det pågår utvärdering av noggrannheten i NMD2023 och granskningar har kunnat visa en ökad detaljeringsgrad i nya NMD jämfört med den tidigare versionen, vilket påverkar den statistik som beskriver marktäckningen. I temasektionen beskrivs orsaker till skillnaderna mellan de båda versionerna av NMD. Se även Naturvårdsverkets dokumentation av NMD.

Definition av skogsmark

Karteringsmetoden för det som i NMD benämns som skogsmark har anpassats till definitioner i Skogsvårdslagen, där höjd mer än 5 meter och krontäckning mer än 10 procent definieras. Generaliseringen av data har anpassats för att i möjligaste mån skapa en avgränsning av skogsmark, en så kallad skogsmask, som är jämförbar med de regler som används i Riksskogstaxeringen (RT).

NMD2018 har utvärderats mot fältinventerade punkter i RT och jämförts med skattade arealuppgifter för skog därifrån. Överensstämmelsen mellan klassningen av skog i NMD och fältinventerade punkter i RT bedöms vara mycket bra. Jämförelser av den skattade skogsmarksarealen i RT och motsvarande areal i NMD stämmer bra på nationell nivå, men det finns variationer på länsnivå.

När den skattade arealen av skogsmark i RT jämförs med NMD:s areal av skogsmark (NMD2023 kompletterat med NMD2018 där nya laserdata saknas), har NMD nationellt sett 0,2 procent mindre skogsmark än RT. Jämförs tilläggsinformation för produktivitet, ogeneraliserad version, har NMD nationellt sett 0,7 procent mindre produktiv skogsmark än RT. Det finns större avvikelse på länsnivå.

Diagram med långa tidsserier, från 1909 till de senaste uppgifterna

I avsnittet "Historik – Mer än 100 år av skyddad natur", innehåller flera diagram som redovisar långa tidsserier, från 1909 respektive 2000 (Diagram 2.1 – 2.7). Diagrammen visar vilka arealer och marktyper som har skyddats under varje år.

Underlaget till statistiken är:

- Naturvårdsverkets register över skyddade områden (Naturvårdsregistret och Natura 2000-databasen), med uppgift om områdenas utbredning (polygoner) och uppgifter om ursprungligt beslutsdatum (tabelldata).
- Nationella marktäckedata (NMD 2.1), som är grunden för redovisningen av areal per naturtyp

I beräkningen för nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden har ursprungligt gällandedatum (laga kraft) använts som grund till arealer per år. För Natura 2000-områden används "beslutsdatum i Sverige", vilket motsvarar gällande. Statiken beräknas och överlapp mellan objekt räknas bort i GIS-analys och med hjälp av digitala kartor (geodata).

Dataunderlaget till diagram 2.1 och 2.2 (tidsserier 1909–2025) baseras på den ackumulerade arealen per år, oavsett skyddsform. Det innebär att arealen inte ökar om ett och samma område övergår från en skyddsform till en annan, till exempel om ett naturreservat också pekats ut som Natura 2000-område. Underlaget har tagits fram i en GIS-analys där överlapp mellan olika objekt räknas bort.

Statistiken redovisas endast i form av diagram, vilket innebär att SCB och Naturvårdsverket inte lämnar ut bakomliggande siffror. Det beror på att materialet innehåller ett par felkällor, som påverkar statistikens kvalitet vid en mer detaljerad användning av siffrorna. Kvaliteten är dock god vid redovisning av nuvarande översiktliga diagram. Det är orsaken till att statistiken inte redovisas i detalj. Det är även en orsak till att tidsserien i det mer detaljerade diagram 1.3 begränsas till åren efter 2000, eftersom registren då håller en högre kvalitet.

Osäkerhetsfaktorer i underlaget till statistiken:

1. Registrerade beslut i Naturvårdsregistret. Problemet förekommer framför allt för naturreservat som beslutades före slutet av 1990-talet, då registren började digitaliseras i GIS-miljö. Mer specifikt gäller det:

- Datum för ursprungligt beslutsdatum och registrerad polygon stämmer inte alltid överens. Det här påverkar i första hand naturreservat som har utökats, där registren i vissa fall saknar polygonen som visar de äldre skyddade områdenas ursprungliga utbredning, men registren har uppgift om tidigare beslutsdatum som kopplar till samma polygon som gäller idag. Det medför att en för stor areal kan registreras "för tidigt" i tidsserien.
 - Registren saknar uppgifter om tidigare skyddade områden som har upphävts. Diagrammet omfattar de områden som är gällande idag. Om ett äldre områdesskydd har upphävts, är det inte säkert att det finns med i registren och den skyddade arealen kan "uppkomma för sent" i tidsserien. Det är ovanligt att skyddade områden upphävs i sin helhet, men äldre beslut kan upphävas i samband med att ett nytt område har beslutats och bildats (med nytt namn/id). Det leder till att arealer som tidigare har redovisats för ett visst år försvinner från detta årtal och i stället blir synliga det årtal som det nya objektet har bildats. Exempelvis så ersätter det stora marina Natura 2000-objektet Hoburgs bank och Midsjöbankarna (beslutat 2016) de tidigare Natura 2000-objekten Hoburgs bank (beslutat 2002) och Norra Midsjöbanken (beslutat 2008).
2. Naturtypernas utbredning kommer från Nationella Marktäckedata (NMD). Problem förekommer framför allt om naturtypernas utbredning har förändrats mycket över tid, såsom skogsgränsen i fjällen, eller om små/smala objekt inte redovisas arealriktigt.
- Underlaget redovisar hur det ser ut idag, inte hur det var när området skyddades. Det är sannolikt inte ett stort problem, men det har troligtvis en mindre påverkan på vattenarealer och strandlinjen.
 - Den sammanlagda arealen vattendrag är mer osäker. Eftersom NMD har en pixelstorlek på 10 x 10 meter saknas smalare vattendrag i underlaget.

Förändringar jämfört med föregående års statistik

Ny version av Nationella marktäckedata (NMD)

Statistiken som fördelas på naturtyper har beräknats med hjälp av den nya versionen av NMD. Huvudsakliga källor har då varit det mer detaljerade basskiktet i NMD2023 (v2.1) och tilläggs-skiktet med skoglig produktivitet (v1.0).

Rapportens temasektion beskriver skillnaderna mellan den äldre och nya versionen av NMD på en övergripande nivå. De nya data påverkar redovisningen av arealer per naturtyp, som visar en generell ökning av skogsmark, samtidigt som arealerna våtmark och öppen mark är mindre, oavsett om de skyddade arealerna har utökats eller inte.

Nytt handläggarstöd på Naturvårdsverket

Naturvårdsverkets handläggarstöd håller på att bytas från VIC Natur till DINO. Införandet i juni 2025 kan ha påverkat datakvaliteten för skyddade områdens geometrier, främst för de skyddade områden som utökats sedan dess.

Förändringar i statistikens innehåll

SCB gör löpande en genomgång av statistikens innehåll, med översyn av vilka variabler och uppgifter som ska fortsätta redovisas. Syftet är att hålla statistiken relevant och lämna utrymme för nya och mer efterfrågade uppgifter. I årets redovisning har dessa förändringar gjorts:

- Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens kostnader för skydd av natur ingår inte längre i SCB:s statistik över skyddad natur.
- Befolkning i och närheten av Kungliga nationalstadsparken ingår inte längre i SCB:s statistik över skyddad natur.
- Rapportens bilaga med uppgifter per kommun och län har tagits bort. Statistiken finns fortfarande tillgänglig i SCB:s statistikdatabas och i Excellformat på SCB:s webbplats www.scb.se/mi0603.
- Rapportens tabell med arealer för enskilda nationalparker har flyttats till en separat Excel-fil på webbplats www.scb.se/mi0603.
- En mindre del av förra årets temasektion har förts in i och uppdaterats i årets rapport. Det är två diagram (2.8 och 2.9) som beskriver den genomsnittliga årliga förändringen av arealer skyddad natur, fördelat på fyra femårsperioder och naturtyper. Eventuellt kan det bli en återkommande del i rapportens avsnitt med historik.
- Tabell 4.7 *De 10 största naturreservaten avseende areal hav*, i förra årets rapport, utgår. Redovisning av likartade uppgifter görs nu endast i tabell 4.19, som visar *Sveriges tio största nationalparker och naturreservat i marin miljö*.
- Nya tabeller och diagram i avsnittet om formellt skyddad skogsmark. Diagram 4.6 är ny statistik som visar förändring över en treårsperiod. Diagram 4.9, 4.10, och tabell 4.13, 4.14, 4.15 har tidigare redovisats inom produkt MI0605 *Skogsmark för naturvårdsändamål*, men flyttas nu till den här rapporten för att samla all statistik om formellt skyddad skogsmark till en rapport.
- Mindre förändringar i utformning av tabeller, diagram, kartor och text, i syfte att göra statistiken tydligare och mer relevant. Rapporten har även anpassats till SCB:s nya grafiska profil, gällande typsnitt, färger, utformning av diagram, med mera.
- Översyn av innehållet i Statistikdatabasen för att förbättra redovisningen av antal och arealer fördelat på typ av miljö. Äldre uppgifter har förts över till de nya tabellerna för bättre redovisning i tidsserier.

Benämning av regioner och naturtyper

Benämning av naturtyper har anpassats till den nya versionen av NMD, främst genom att sjöar och vattendrag nu benämns som inlandsvatten.

Området ovan Skogsstyrelsens gräns för fjällnära skog har tidigare haft en oklar benämning. Nu benämns det genomgående som *fjällregionen*.

Bra att veta

Kartverket Skyddad Natur Naturvårdsverkets webbkarta [Skyddad natur](#) används för att hitta skyddade områden på kartan. Där finns möjlighet att söka efter en viss kommun, län, enskilda objekt med specifika syften, beslutsmyndigheter eller årtal för bildande. Informationen kommer från det nationella naturvårdsregistret och databasen över Sveriges Natura 2000-områden, vilket är samma källor som ligger till grund för den officiella statistiken över Skyddad natur.

<https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Information hos andra myndigheter

Naturvårdsverket

SCB och Naturvårdsverket samarbetar i framställningen av statistiken. På Naturvårdsverkets webbplats finns information om skyddsformer, processen vid bildande av skydd, med mera.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

HaV:s uppgift avseende skyddad natur är att vara vägledande, stödjande och pådrivande i länsstyrelsens och kommunens arbete med akvatiskt områdesskydd. SCB har ett visst samarbete med myndigheten i produktionen av statistik över skyddad natur. I avsnittet om skyddad natur i marin miljö används HaV:s uppgifter om utpekade områden i marina miljöer. Myndigheten tillfrågas även när förändringar ska göras i statistik som redovisar uppgifter om inlandsvattnen eller hav.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen publicerar officiell statistik om de biotopskyddsområden och naturvårdsavtal som myndigheten tecknar med skogsägare. SCB använder Skogsstyrelsens uppgifter om biotopskyddsområden och naturvårdsavtal.

Även Skogsstyrelsen redovisar arealer för biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. Det förekommer dock skillnader mellan SCB:s och Skogsstyrelsens statistik, som beror på:

- SCB:s statistik avser gällandedatum (laga kraft) för objekten. Skogsstyrelsen använder beslutsdatum och inkluderar därmed fler objekt och arealer än SCB, även när samma referensdatum används.
- SCB:s statistik över naturvårdsavtal inkluderar så kallade vitryggs- och ekoparksavtal, samt naturvårdsavtal tecknade med kommuner och länsstyrelser. Det ingår inte i Skogsstyrelsens statistik.
- Skogsstyrelsen baserar sina arealuppgifter på information i register, medan SCB gör egen arealberäkning med hjälp av geodata.
- SCB räknar bort överlappande arealer. Det gör inte Skogsstyrelsen.

Tabell 8.4. Orsak till skillnad i statistik över biotopskydd och naturvårdsavtal

Typ av orsak	SCB:s statistik	Skogsstyrelsens statistik
Tidpunkt	Gällande/Laga kraft	Beslutsdatum
Beräkning av arealer	Geodata	Areal i register
Överlappsanalys	Ja	Nej
Ingår ekoparker och vitryggsavtal	Ja	Nej
Ingår avtal med kommuner och länsstyrelser	Ja	Nej

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

SLU producerar och publicerar officiell statistik om Sveriges skogsmark, inom undersökningen Riksskogstaxeringen. Uppgifterna publiceras bland annat i den årliga publikationen Skogsdata. I statistik över skyddad natur används SLU:s statistik över areal skogsmark per län.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

Riksantikvarieämbetet arbetar med samordning och samverkan kring Sveriges kulturresevat. I SCB:s statistik över kulturresevat används RAÄ:s uppgifter om typ av miljö per kulturresevat.

Tips vid användning av statistiken

Begrepp inom statistiken över skyddad natur kan skilja sig åt, beroende på i vilket sammanhang och med vilket syfte som uppgifterna har tagits fram. Därför är det viktigt att förstå och vara uppmärksam på vilka definitioner och i vilka sammanhang som statistiken förekommer. Dessa begrepp är viktiga att känna till i användningen av statistiken:

Tabell 8.5. Relationer mellan begrepp i statistiken

Naturresevat med gällande/laga kraft -vunnet beslut	Arealer för markersättning/marklösen för bildande av naturresevat
Arealer med föreskrifter mot skogsbruk	Areal utan föreskrifter mot skogsbruk
Skyddad skogsmark totalt	Skyddad produktiv skogsmark
Skyddad natur ovan gränsen för fjällnära skog	Skyddad natur nedanför gränsen för fjällnära skog
Överlapp mellan skyddsformer. Inom samma skyddsform eller mellan olika skyddsformer. Natura 2000 överlappar ofta nationalparker eller naturresevat.	

Protected Nature 2025

A protected area is a clearly defined geographical area that is permanently designated, regulated and managed to achieve specific objectives and conservation goals. Sweden's national and official statistics on protected nature include data on protected areas in accordance with Chapter 7 of the Environmental Code. In addition, protected rivers, nature conservation agreements under the Land Code, intra governmental agreements, and forest land covered by financial compensation schemes are reported. The data refer to areas that had entered into force on 31 December 2025.

In cooperation with the Swedish Environmental Protection Agency, Statistics Sweden produces annual official statistics on protected nature. The Swedish Agency for Marine and Water Management also participates in this work. The aim is to describe Sweden's land use with regard to area based protection.

Most of the data are derived from the Swedish Environmental Protection Agency's central register of protected areas. This register also includes Sweden's Natura 2000 sites.

Summary

Increase in protected marine areas

At the end of 2025, nearly 16 per cent of Sweden's total area was formally protected. The total increase during the year amounted to 232,600 hectares and mainly comprised marine areas in the Baltic Sea, in the form of new or expanded Natura 2000 sites. A new marine national park was also established, Nämndöskärgården National Park in Stockholm County.

In addition to the newly protected marine areas, a further 41,500 hectares of land and 1,900 hectares of inland waters were added to the formally protected area in 2025. Most of the new land and inland water areas were located within new or expanded nature reserves in the mountain region of northern Sweden.

The total protected area on 31 December 2025 amounted to almost 9.5 million hectares, including areas within Sweden's exclusive economic zone. Almost all this area was permanently protected under the Environmental Code, including the protected area designations national parks, nature reserves, nature conservation areas, habitat protection areas, the National City Park and Natura 2000 sites. The protection also includes time-limited protection in the form of nature conservation agreements and an agreement between the Swedish Environmental Protection Agency and the Swedish Fortifications Agency.

Table 9.1. Formally Protected Nature in Sweden, 31/12/2025

Protected area designations	Number of areas	Area in hectares			Share (%) of Sweden's total area by typer of nature		
		Land and inland waters	Marine water	Total	Land and inland waters	Marine water	Total
Environmental Code, permanent formal protection							
National parks	31	698 080	70 442	768 522	1,6	0,9	1,4
Nature reserves	5 900	4 726 640	729 979	5 456 619	10,5	8,9	10,3
Nature conservation areas	88	122 931	26 141	149 072	0,3	0,3	0,3
Habitat protection areas, forest land	9 019	35 699	0	35 699	0,1	0,0	0,1
Habitat protection areas, other	147	386	249	636	0,0	0,0	0,0
National City Park	1	1 821	794	2 614	0,0	0,0	0,0
Natura 2000	4 136	5 796 321	2 174 814	7 971 134	12,9	14,0	13,2
Total permanent protection, without overlap	19 322	6 772 879	2 524 221	9 297 100	15,1	16,2	15,4
Land Code, time-limited formal protection							
Nature conservation agreements	6 146	173 309	50	173 360	0,4	0,0	0,3
Intra-governmental agreements							
Swedish Fortifications Agency	56	32 201	56	32 257	0,1	0,0	0,1
All protected area designations, excluding overlap	25 524	6 956 843	2 524 325	9 481 168	15,5	16,2	15,7

Source: Statistics Sweden and Swedish Environmental Protection Agency

The data refers to areas that applied (that is, for which judgment was final) on 31 December 2025.

Nature reserves, Natura 2000 areas and nature conservation agreements include areas without restrictions, for example without regulations against forestry.

Areas in Sweden's exclusive economic zone (EEZ) are included in the Natura 2000 areas and in totals. Area for Sweden's entire economic zone has been used in calculating the share of Natura 2000 areas and totals. Shares for other protected area designations are calculated based on area of Swedish territory, according to the Swedish Land Survey data "Topografi 10", reference time January 2025.

The areas are totals by protected area designation, including overlaps with other designations in the table. Only the areas in rows marked with the text "without overlap" have been adjusted to remove overlaps between designations. Overlapping areas within each protected area designation have been removed.

Nature conservation agreements include the Swedish Environmental Protection Agency's and the Swedish Forest Agency's nature conservation agreements, the White-Backed Woodpecker Action Plan, and "ekoparker".

Several nature conservation agreements do not have end date information available. Among the Swedish Environmental Protection Agency's agreements in 2025, 107 agreements, comprising 2 349 hectares, had a remaining duration of less than 15 years.

There were also 216 "waiting agreements", comprising 24 979 hectares. These are not included in the statistics in the table above.

Information about the number of areas related to intra-governmental agreements with the Swedish Fortifications Agency was retrieved from "Överenskommelse om skydd av särskilt värdefulla naturskogsområden, Nv Reg. no. 310-167-10 No." (available in Swedish).

Formally protected nature by type of nature

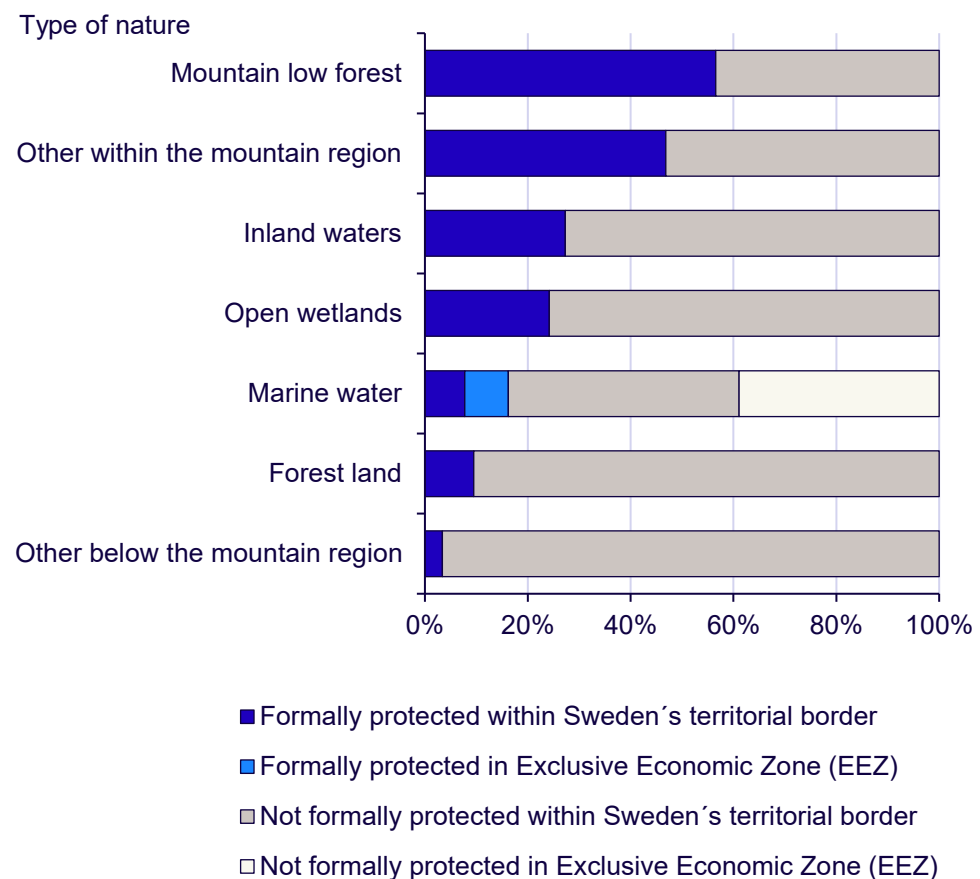
More than half (57 percent) of Sweden's total area of mountain low forest was formally protected in 2025. The category "other within the mountain region" had a protection that sums up to 47 percent of its total area. Out of Sweden's total forest land area, 9 percent was formally protected.

Sweden's inland waters were protected to 27 percent, and 24 percent of the open wetlands had a formal protection. The land category "other land below the mountain region" had the lowest percentage of formal protection, with 3 percent protection of its total area.

Of the marine water areas within Sweden's territorial border, 15 percent were protected. If the economic zone (EEZ) is included, 16 percent of the marine water areas were protected.

Graph 9.1. Protected and not protected nature 31/12/2025

Share by type of nature within Sweden's territorial border and exclusive economic zone

Source: Swedish Environmental Protection Agency

NatDa is the acronym for Nationally Designated Areas. It was formerly called CDDA.

The NatDa reporting includes protected areas and Other Effective Area-based Conservation Measures (OECMs) and covers more categories than those presented in the previous table. Consequently, the share of protected land and inland waters is 17 per cent in the NatDa reporting, compared with 15.5 per cent in this report.

The additional categories include wildlife sanctuaries, cultural reserves, natural monuments, OECMs within the national interest "Intact Mountain Areas" (Obrutet fjäll), and voluntary set-asides reported by the forestry sector.

Sweden's international reporting in 2025

The Swedish Environmental Protection Agency's latest reporting to the European Environment Agency (EEA) on protected areas and Other Effective Area-based Conservation Measures (OECM) for 2025, shows an increase of 469 newly reported sites and an overall area increase of 8.3 percent compared with the 2024 dataset. Out of Sweden's total land and inland water area, 17 percent is now covered by the reporting.

The 2025 reporting reflects expanded EEA reporting requirements, the availability of additional source data, etc. Larger additions to the reported area include 1 national park (Nämdöskärgården National Park) and 132 newly designated nature reserves. Furthermore, 7 areas within the national interest "Intact Mountain Areas" (Obrutet fjäll) have been included in the reporting. These areas are reported as OECMs, following consultation with the reindeer husbandry sector, in accordance with national practice.

Table 9.2. Areas reported by the Swedish Environmental Protection Agency 2024 and 2025
Reported to database Nationally Designated Areas (NatDA)

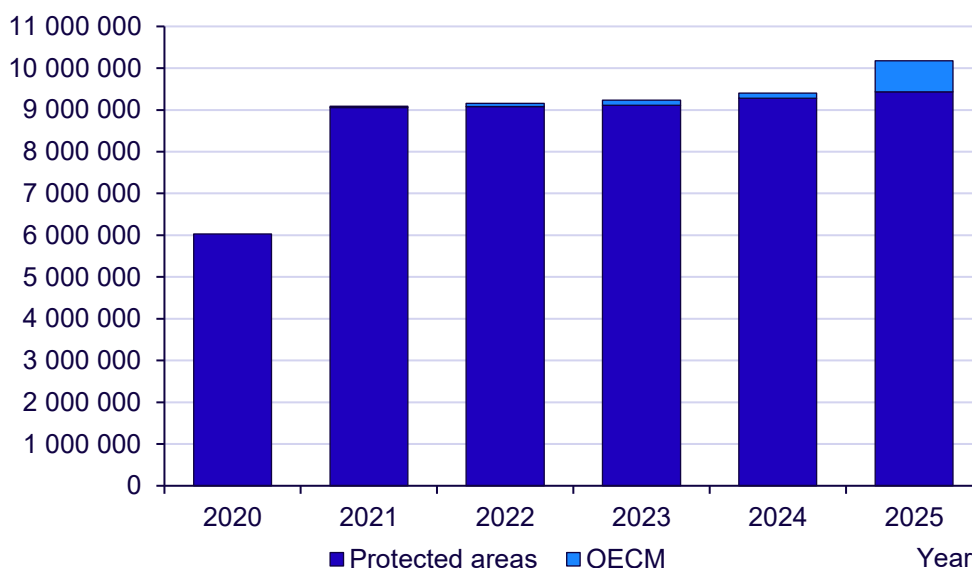
Type of areas	Area in hectares		Difference between 2024 to 2025	
	2024	2025	Area in hectares	Share (%)
Protected areas	9 276 700	9 433 300	156 600	1,7
OECM	122 800	744 700	621 900	506,3
Total	9 399 600	10 178 000	778 500	8,3

Source: Swedish Environmental Protection Agency. Areas are rounded to even 100s.

Graph 9.2. Areas reported by the Swedish Environmental Protection Agency 2021-2025

Reported to database Nationally Designated Areas (NatDA)

Area, hectares

Source: Swedish Environmental Protection Agency

List of terms

art- och habitatdirektivet	habitat directive
biotopskyddsområde i skogsmark	habitat protection area in forest land
biotopskyddsområde på övrig mark	habitat protection area on other land
djur- och växtskyddsområde	wildlife sanctuary
anlagd och bebyggd mark	artificial surfaces
Fortifikationsverket	Swedish Fortifications Agency
fridlyst	protected (by law)
fågeldirektivet	bird directive
föreskrifter mot skogsbruk	regulations against forestry
gällande/laga-kraft	valid by law
hav	marine water
Havs- och vattenmyndigheten (HaV)	Swedish Agency for Marine and Water Management
havsområden	marine regions
improduktiv skog/impediment	non-productive forest land
inomstatlig överenskommelse	agreement between government agencies
skyddsformer för skydd	protection tool /type of protection
Jordabalken	Land Code
kulturresevat	cultural reserve
Lantmäteriet	Lantmäteriet, the Swedish mapping and cadastral agency
låg fjällskog	mountain low forest
länsstyrelsen	County Administrative Board
markersättning	land compensation
Miljöbalken	Environmental Code
miljöskyddslagen	Environmental Protection Act
nationalpark	national park
nationalstadspark	national city park
Nationella marktäckedata (NMD)	Swedish data on land cover mapping
Natura 2000-område	Natura 2000 site
naturgeografiska regioner (SUS)	Swedish geographical regions
naturminne	natural monument
naturreservat	nature reserve
naturresurslagen	Act on the Management of Natural Resources
naturvårdsavtal	nature conservation agreement
naturvårdslagen	Nature Conservation Act

naturvårdsområde	nature conservation area
Naturvårdsregistret (NVR)	Swedish register on areas protected by the Environmental Code
Naturvårdsverket	Swedish Environmental Protection Agency
nedan fjällnära gräns	below the mountain border
fjällregionen	subalpine region
permanent formellt skydd	permanent formal protection
Registret över totalbefolkningen (RTB)	Swedish register on total population
Riksantikvarieämbetet	Swedish National Heritage Board
Riksskogstaxeringen	Swedish National Forest Inventory
SCB:s statistiska tätorter	localities/urban areas according to Statistics Sweden
sjöar och vattendrag	inland waters
skogsmark	forest land
Skogsstyrelsen	Swedish Forest Agency
skyddad produktiv skogsmark	protected productive forest land
skyddade älvar	protected rivers
skyddsform	protected area designation
Sveriges ekonomiska zon (EEZ)	Exclusive economic zone (EEZ)
Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)	Swedish University of Agricultural Sciences
tidsbestämt formellt skydd	time-limited formal protection
tillgänglighet	accessibility
vattenkraftsutbyggnad	exploitation of hydroelectric power
vattenskyddsområde	water protection area
åkermark	arable land
öppen våtmark	open wetlands
övrig öppen mark	other open land